

BUDAPEST

T. c. Dunaposta

Magyar Ujság

Noviszád, 1939 junius 4, vasár

Szerkesztő
E. DEZSŐ

20. évfolyam 152. szám

Ófensége Pávle régensherceg Potsdamban

A francia sajtó nagy jelentőséget tulajdonít Ófensége németországi látogatásának

Berlinből jelentik: Pénteken este a berlini állami operában a »Nürnbergi mesterdalnokok« című Wagner-operát mutatták be diszeloadás keretében Ófensége Pávle régensherceg tiszteletére. A diszeloadáson Ófensége a régensherceg, Olga hercegnő, Hitler vezér és kancellár és a német közélet vezető egyéniségei vettek részt. Az előadás után Hitler vezér és kancellár visszakísérte a Bellevue kastélyba vendégeit. Ófenségeik kíséretében volt Ribbentrop külügyminiszter is.

A SAJTÓ A BERLINI LATOGATÁS NAGY JELENTŐSÉGÉRŐL

Párisból jelentik: Az egész francia sajtó nagy jelentőséget tulajdonít Ófensége Pávle régensherceg látogatásának. A lapok hosszú tudósításokban számolnak be a pénteki nap eseményeiről és különös részletességgel írnak a nagy katonai díszfelvonulásról.

A berlini lapok telve vannak Ófenségeik látogatásáról szóló cikkeikkel és képekkel. Az újságok a pénteki napnak két legfontosabb eseményét hangsúlyozzák különösen ki, még pedig a csapatfelvonulást és diszeloadást az operában. Ugyancsak beszámolnak arról is, hogy dr. Cincár-Markovics és von Ribbentrop pénteken délután hosszabb megbeszélést tartottak.

A Berliner Börsenzeitung közgazdasági rovatában Németországnak délkelet-európai kereskedelmi összeköttetéséről ír. Kulturális rovatában dr. Trivunac Milos beogradí egyetemi tanárnak »A nyelv, mint a történelem tükré« című cikkét közli, amelyben az író a német-jugoszláv kulturális összeköttetéséről ír és ismerteti azokat a német szavakat, amelyeket a szerb-horvátból vett át a német nyelv.

A Deutsche Allgemeine Zeitung a pénteki operai diszeloadásról készült képeket hozza szombati száma első oldalán. Ezenkívül cikket közöl Beográdról és Jugoszláviáról.

Az olasz lapok nagy jelentőséget tulajdonítanak annak a megbeszélésnek, ami dr. Cincár-Markovics és Ribbentrop külügyminiszterek között lefolyt.

A JUGOSZLÁV UJSÁGIRÓK BERLINBEN

Berlinből jelentik: Schmidt dr.,

a német külügyminisztérium titkos tanácsosa, von Ribbentrop külügyminiszter megbízásából ebédet adott a jugoszláv újságírók tiszteletére. Schmidt titkos tanácsos üdvözlő szavaira Sztoimirovics-Jovánovics, a Samoupravva igazgatója válaszolt.

Dr. Göbbels birodalmi propagandaminiszter fogadta a jugoszláv újságírókat, akiket dr. Lukovics Koszta sajtófőnök vezetett és hosszú ideig beszélt velük.

A HERCEGI PÁR POTSDAMBAN

Pávle régensherceg Ófensége szombat délelőtt Berlin főpolgármesterét fogadta. A hercegi pár ezután Meisner államminiszter kíséretében Potsdamba hajtatott. Itt meglekintették a történelmi látványosságokat és megkoszorúzták Nagy Frigyes sírját.

A POTSDAMI LATOGATÁS RÉSZLETEI

Az Avala különtudósítója jelenti Potsdamból: Szombat délelőtt féltizenkettőkor Pávle régensherceg Ófensége és Olga hercegasszony a potsdami helyőrségi templomot keresték fel, ahol a régensherceg koszorút helyezett Nagy Frigyes sírjára. A régensherceg kíséretében volt Cincár-Markovics külügyminiszter, Antics Milán udvari miniszter, valamint a kíséret többi tagja, német részről Meisner államminiszter és felesége, Hartmann tábornok, a potsdami helyőrség parancsnoka, továbbá Potsdam polgármestere, a 23. hadosztály parancsnoka és más előkelőségek. A helyőrségi templom előtt és a környező utcákban nagy tömeg gyűlt össze, amely lelkesen ünnepelte a hercegi párt. Amikor a magas vendégek beléptek a templomba, megszólalt a helyőrségi templom híres orgonája, amelyen valamikor Johann Sebastian Bach játszott. A templomban Ófensége Pávle régensherceg Jugoszláv nemzeti színekkel díszített nagy babékoszorút helyezett Nagy Frigyes sírelkére. Ezután Hartmann tábornok, továbbá dr. Meisner miniszter és felesége, valamint Potsdam polgármestere megmutatták a magas vendégeknek a helyőrségi templom történelmi nevezetességeit. Mint ismeretes, ebben a templomban őrzik a régi porosz ezredzászlókat még a hétéves há-

boru előtti időkből. Végül a hercegi pár beírta nevét a helyőrségi templom aranykönyvébe. A templom elhagyásakor megismétlődtek a lelkes rokonszenv tüntetések.

Az angol kormány diplomáciai tanácsadója

Moszkvába utazik, hogy tető alá hozza a hármass egyezményt

Londonból jelentik: Sir Robert Vansittart, az angol kormány első diplomáciai tanácsadója a legközelebbi napokban Moszkvába utazik, hogy személyes érintkezés révén igyekezzen tető alá hozni a másfél hónapja húzódó angol-orosz tárgyalásokat. Londoni illetékes helyen megerősítették azokat a lapjelentéseket, hogy a külügyi hivatal valóban tervbe vette egy magasrangú főtisztviselőjének Moszkvába küldését, de a személyt illetően még nem történt döntés.

Párisi jelentés szerint a Matin ugy tudja, hogy a szovjet sem el nem fogadta, sem vissza nem utasította az angol-francia jegyzéket.

A Figaro szerint a válaszjegyzék két fontos követelést tartalmaz: először a biztonság pontosabb körülírását és a népszövetségi alapokmányra való utalás kikap-

Uraim, csak MOSSANT francia kalapot viseljenek, melyek Franciaországban készültek új színben, új alakban, kizárólag az ujjonnan alapított

»MAJESTIC«

férfi-divat és kézműaukereskedés részére. - Beograd, Kn. Ljubice 11

A hercegi pár ezután kíséretével kirándulást tett Potsdam környékére. Egy óraker von Ribbentrop birodalmi külügyminiszter a potsdami palotában díszebédet adott a hercegi pár és kísérete tiszteletére.

csolását követeli, másodsor pedig a balti államok bevonását kívánja a biztonsági rendszerbe.

Londoni jelentés szerint az angol lapok csak rövidesen emlékeznek meg arról, hogy

péntek délután Moszkvában átnyújtották a szovjetkormány válaszáat a francia és angol nagykövetnek.

A Daily Express mindenesetre óva int attól, hogy a szovjet követeléseit haladéktalanul teljesítsék. Ezt Anglia már csak azért sem teheti meg, mert tekintettel kell lennie Japánra. Ausztrália szintén ellenez minden olyan lépést, amely Japán ellen irányul, azonkívül Észtország állásfoglalása sem lehet közömbös Anglia számára, már pedig Észtország semmi körülmény között sem hajlandó elfogadni Anglia szavahatóságát.

Kilenc magyar képviselője lesz a román képviselőháznak

Bukarestből jelentik: A román érdekképviseleti alapon megválasztott képviselőház tagjainak 70 százaléka a multban nem volt tagja a parlamentnek és csak 30 százaléka olyan képviselő, aki a régi politikai parlamentnek volt tagja. Hivatalos jelentések szerint a választók 80-90 százaléka élt szavazati jogával. Különösen sok földműves, ipari munkás, kereskedő és értelmiségi egyén szavazott. Így Calinescu miniszterelnök 170.000 szavazatot kapott. Gafencu külügyminisztert a

bukaresti intellektuális kollégium választotta meg képviselőjévé.

A MAGYAR KÉPVISELŐK

A választások eredménye szerint összesen 9 magyar képviselőt választottak meg. Ezek: Orosz Károly, gróf Teleki Ádám, Sós Oszkár, Péter János, Tompa Lajos, Barta Ignác, Ludwig Gyula, dr. Filó Ferenc és dr. Kovács Gyula. Ezek szerint a nemzeti ujjászületési front magyar tagozatának összesen 9 képviselője lesz a román képviselőházban.

Nyolcvan ember a hullámsírban

Nem sikerült megmenteni a Thetis legénységét, mert a dagály a hajót teljesen a víz alá merítette – A halálhajóról csak négyen tudtak megmenekülni

Londonból jelentik: Péntek este szombat hajnalig valamennyi hadihajó, amely az elsüllyedt Thetis tengeralattjáró közelében tartózkodott, fényszórókkal világította meg a tengert, hogy megkönnyítse a mentési munkálatokat. A Reuteriroda jelentése szerint nincs kétség az iránt, hogy a buvárnaszád első részébe víz tódult, bár a megmentettek azt állítják, hogy a hajónak ebben a részében senki sem tartózkodik.

A tengernagyi hivatal péntek esti jelentése szerint a mentési munkálatokat a dagály miatt este 6 órakor be kellett szüntetni.

A Havas-iroda londoni jelentése szerint a szerencsétlenség időpontjában a Thetisen 84 személy tartózkodott. Ezek közül eddig négyet sikerült megmenteni.

A THETIS TELJESEN VIZ ALÁ MERÜLT

A haditengerészeti minisztérium péntek este 10 órakor a következő jelentést adta ki:

— Sajnálattal kell közölnünk, hogy az elsüllyedt Thetis tengeralattjáró legénységének megmentésére egyre kevesebb a kilátás. A tengeralattjáró hátsó része a hat órakor beállt dagály után szintén víz alá került és most pontonokkal igyekeznek az elsüllyedt tengeralattjárót felemelni.

Az Orkney szigetéről péntek este repülőgépen utaztak el Liverpoolba az elsüllyedt hajó kiemelésével megbízott szakértők. Egy különleges süritőkészülékkel felszerelt hajó is elindult, hogy segítséget nyújtson a mentési munkálatoknál.

Ujabb Reuter-jelentés szerint a Thetis felemelésének kísérletei nem jártak eredménnyel és a hajónak az a része is víz alá került, amelyen sikerült léket vágni.

NINCS REMÉNY

A Thetis legénységének családtagjai egész éjjel a Cammel Laird hajógyár előtt tartózkodtak, hogy hírt kapjanak hozzátartozóikról. A hajógyár előtt tolongó kétségbeesett tömeg egyre reménytelenebbül várta az újabb híreket. A gyár egyik tisztviselője éjjel után egy perccel a következőket mondotta az egybegyűlteknél:

— Nehéz szívvel kell közölnöm, hogy nincs többé remény a Thetis legénységének megmentésére.

Tekintettel arra, hogy a levegőkészlet már félkettőkor elfogyott, valószínű, hogy az elsüllyedt tengeralattjáróban már senki sem él.

AZ ELZÁRT MENTŐNYILÁS

Felvetődött a kérdés, hogy ha 4 ember megtudott menekülni a különleges Davis-féle mentőkészülék segítségével, hogyan lehet az, hogy a többiek nem tudtak ugyanolyan módon kijutni a hajóból. A szakértők felfogása szerint valószínű, hogy a tengeralattjáró egyik polgári utasa, aki készülékével a mentőnyíláson át ki akart jutni, nem bánt elég óvatosan a Davis-féle mentőkészülékkel, benszorult a mentőnyílásban és ilymódon elzárta a többiek elől a menekülés útját.

DRÁMAI MEGBESZÉLÉS A TENGERALATTJÁRÓBAN

Grent kapitány, aki péntek reggel elsőnek jött fel a tengeralattjáróból, az újságírók előtt kijelentette, hogy a hajón feljövetele előtt drámai megbeszélés folyt le. Ekkor határozták el ugyanis, hogy ki próbálja meg elsőnek a menekülést. A tisztek és a legénység egyöntetűen azon a véleményen voltak, hogy a polgári személyek egyedül nem tudnának megmenekülni. Ezért először Grent kapitány, egy hadnagy és két másik tapasztalt tengerész szállt fel, hogy vezesse a mentési munkálatokat.

AZ UTOLSÓ KILÁTÁSTALAN KISÉRLET

Az angol tengernagyi hivatal a British Oxigen Company segítségét kérte, hogy oxigént szivattyúzzon a tengeralattjáróba, amíg sikerül a hajó egy részét kiemelni és megnyitni. A remény azonban már nagyon csekély, hogy ezeket a munkálatokat idejére el tudják végezni.

GYENGE KOPOGTATÁS

A tengernagyi hivatal szombat

Elszakad a tartókötél, a hajó visszazuhan

Ujabb jelentések szerint a mentési munkálatokat állandóan folytatják és a buvárok lázasan dolgoznak a tengeralattjáró körül, mert bízhatnak abban, hogy a közelgő apály segítségével léket tudnak ütni a hajó vízből kiemelkedő részén és levegő lejuttatásával talán sikerül még emberéletet megmenteni. Az éjszaka folyamán a mentőha-

erint hajóvárok jeleiből a Thetis felkutatása alatt a legnagyobbat a tengeralattjáró szerencsétlenségei történetében.

Egy órakor közölték, hogy két külön mentőhajó indult el a szerencsétlenség színhelyére. Két órakor tudatták az újságírókkal, hogy a Thetis további sorsáról csupán a tengernagyi hivatal közöl majd híreket. Az egészségügyi különítményt visszavonták, ami annak a jele, hogy nincs többé kilátás a buvárnaszád legénységének megmentésére.

Az Ir Tenger mélyén a Thetis tengeralattjáróban nyolcvan ember holtteste nyugszik.

LEZUHANT KATONAI REPÜLŐGÉP

Londonból jelentik: Little Hampton magasságában az angol haditengerészet egyik repülőgépe a tengerbe zuhant. Egy repülő a közelben tartózkodó ágyunaszád kimentett, a gép másik két utasa eltűnt.

A német birodalmi belügyminiszter

hatnapos magyarországi látogatásának programja

Budapestről jelentik: Frick német birodalmi belügyminiszter feleségével és Pfundner államtitkárral június 5-én a magyar belügyminiszter meghívására Budapestre érkezik. A német vendégeket a keleti pályaudvaron Keresztes-Fischer Ferenc belügyminiszter és felesége fogadja. A német minisztert délben a német követ látja vendégül, majd Frick miniszter feliratkozik Horthy kormányzónál. Este a miniszter meglátogatja Keresztes-Fischer Ferenc belügyminisztert, Pfundner államtitkár pedig Bonczos Miklós, Tomcsányi Kálmán és Johann Béla államtitkároknál tesz látogatást. Kilen órakor Csáky külügyminiszter a nemzeti kaszinóban fogadja a német vendégeket.

Kedden délelőtt a birodalmi belügyminiszter megkoszorúzza a hőskö-

emlékkövét, majd látogatást tesz Teleki miniszterelnöknél. Délben Horthy kormányzó villásreggelijére hivatalos feleségével és kíséretével, utána a német vendégek megjelennek a külügyi társaság előadásán. Este a belügyminiszter estebédjén vesznek részt. Ez alkalommal pohárköszöntők is elhangzanak.

Szerdán déli félégkor a német vendégek megjelennek Egyed István egyetemi tanárnak »A magyar alkotmány és közigazgatás jellemző vonásai« című előadásán. Ezt követően Teleki miniszterelnök és felesége látja vendégül a német minisztert és feleségét. Délután az országos közegészségügyi intézet, este pedig a margitszigeti szabadtéri előadás megtekintése szerepel a programon.

Június 8-án a német vendégek

a hengereket a tengeralattjáróhoz erősítették, a megemelés pillanatában a kötelek elszakadtak és a már felemelkedő tengeralattjáró felfordult és visszazuhan a tengerbe. A Thetis háttára esett és a hajó kémelőtornya a tenger fövényébe furdott.

KÉT MATRÓZ A VIZBE FULT

A mentési munkálatok vezetői kiállították az egyik szerelőt, aki utolsónak menekült meg a hajóról. Elmendotta, hogy a Thetis három órával a lebukás után már vészjeleket adott le. A hullámsírba zárt legénység nyugodtan gyülekezett a tengeralattjáróban a parancsnok utasítására, majd egyenlő számban vonultak az elkülönített zárkákba. Néhány óra múlva mind nehezebbé vált a lélekzés az elhasznált levegőjű cellákban. A tengerészek szórakoztató témákkal igyekeztek egymás figyelmét elterelni a veszedelméről. Látni már nem látták egymást a sűrű levegőben. Két tengerész a kémelőtornyon át menekülni próbált, de a vízbe fulladt. Egy harmadik társuk a szenvedések következtében megőrült. A legénység többi része mozdulatlanul hevert a buvárhajóban. Végül kétségbeesésben csak az a szerelő tudott megmenekülni a kémelőtornyon keresztül.

KI A FELELŐS?

A Cammel Laird gyár előtt változatlanul tolonganak a hullámsírban eltemetettek hozzátartozói. A nők közül számosan eszméletüket veszítették arra a hírre, hogy reménytelen a tengerészek helyzete. A várakozó kétségbeesett tömeg közül egyre hangosabban hallatszik a kérdés: ki a felelős a szerencsétlenségért és hol vannak a szakértők?

Debrecenbe utaznak és megtekintik a Hortobágyot. Este a birodalmi belügyminiszter a pesti Vigadóban fogadja a budapesti németek üdvözlését. Június 9-én a német vendégek a Balatonhoz utaznak és utközben megtekintik az egyes községeket. Június 10-én délelőtt Budapest nevezetességeit szemléllik meg, délután pedig elutaznak a magyar fővárosból.

A belga király meghívta az angol uralkodópárt

Londonból jelentik: A belga király meghívta az angol uralkodópárt, hogy ez év őszén látogassanak el Belgiumba és így viszonzják a belga uralkodó londoni látogatását. A meghívás október 13-ra szól. III. Lipót ezzel kapcsolatosan meghívta az angol királyt és királynét, hogy tekintsék meg a lüttichi kiállítását is.

A Kanadában utazó angol királyi pár pénteken délután Edmontonba érkezett, ahol Alberta szövetségi állam miniszterelnöke fogadta őket.

A szovjet azt kívánja, hogy Anglia szavatolja a balti államok függetlenségét

A francia sajtó helyesli a szovjet követelést

Moszkvából jelentik: A szovjet-kormány pénteken diplomáciai úton eljuttatta a francia és angol kormányhoz a hármass egyezményre vonatkozó hivatalos válaszát. A válasz szövegét mindaddig titokban tartják, amíg a francia és angol kormány állást nem foglal Moszkva legújabb ellenjavaslatával szemben.

A Havas-iroda moszkvai jelentése szerint Molotov péntek este 7 órakor fogadta az angol és francia nagykövetet. A megbeszélés egy óra hosszat tartott. A Havas-iroda tudósítója szerint a szovjet azt kívánja, hogy Anglia és Franciaország adjon biztosítékokat a Szovjetországnak északi határaitól határain fekvő államok: Észtország, Lettország és Finnország számára. Minthogy Litvániának nincsenek közös határai Szovjetországgal, ugyilátszik, hogy a szovjet követelése Litvániára nem terjednek ki.

MINISZTERTANÁCS PÁRISBAN

A Havas-iroda jelentése szerint a francia kormány hétfőn délután minisztertanácsot tart. A minisztertanács külpolitikai kérdésekkel foglalkozik.

ANGOL LAP A GARANCIAPOLITIKA ELLEN

Londonból jelentik: A Daily Express, a legnagyobb angol reggeli lap éleshangú vezércikkben foglal állást Chamberlain garanciapolitikája ellen. A lap többek között ezeket írja:

— Nemcsak azt követelik tőlünk, hogy megvédjük a balti államokat, ha ezt maguk kívánják, hanem — ugyilátszik — azt is, hogy harcoljunk ezekért az államokért akkor is, ha nem követelnek védelmet tőlünk. Ez valóban túl nagy követelés. Sokkal jobb lett volna, ha Anglia nem vállal kötelezettségeket Kelet-Európában.

A HALOGATÁS TAKTIKÁJA

Varsóból jelentik: Tájékozott

lengyel körökben azon a nézeten vannak, hogy Moszkva tovább folytatja a halogatás taktikáját, még pedig nem azért, hogy a szerződés megkötése elől kitérjen, hanem azért, hogy ne keveredjék idő előtt háborúba. A szovjet-orosz állami igazgatásban véghezvitt személyi változások semmiféle külpolitikai kalandot nem engednek meg. Figyelemreméltó, hogy a vezető személyiségeket az államtitkárok egész vezérkarával veszik körül, hogy ily módon az ügyek vezetésének bizonyos állandóságot biztosítsanak. Vorosilovnak például Proskoloff tábornok az ötödik helyettese. Molotovnak is négy helyettese van, közülük egy asszony.

RÓMA INTELME

Milánóból jelentik: A Corriere della Sera azt írja, hogy Rómát a Páris, London és Moszkva között folyó tárgyalások nem nyugtalanítják, de sajnálatos volna, ha a két nagy ország a bolsevista fertőzés veszedelmének tenné ki magát. London és Páris bizonyára megköthetik a szövetséget a szovjettel, ha az egész vonalon engedékenységet tanúsít. Ezt azonban drágán kell megfizetniük. Moszkva első nagy sikere abban van, hogy a kapitalista országok készek a szovjet kedvéért mindent megtenni, csak hogy a szövetség létrejöhessen. Ez lesz a történelem legkétszínűbb egyezménye, amely a béke biztosításának ürügye alatt csak növeli az összetűzés veszedelmét. Az angol és francia kormány már nem szabad, hanem elővigyázatlan magatartásának, saját ellenzékének és a tekintélyállamok elleni vak gyűlöletének a foglya, — írja a lap.

A LENGYEL HADÜGYMINISZTER LONDONI UTJA

Londonból jelentik: A Daily Telegraph varsói értesülése szerint Rydz-Smigly tábornagy helyett Kapsicki tábornok, lengyel hadügyminiszter utazik Londonba, minthelyt befejezte megbeszéléseit a Varsóban tartózkodó angol katonai küldöttséggel. Rydz-Smigly tábornagy elhalasztotta tervbe vett észtországi és litvániai útját.

ANGLIA ÉS A BALTI ÁLLAMOK

Párisból jelentik az Avals: A Figaro a hármass megbeszélések kapcsolatban ezeket írja: Amár az angol válasz csak két-három napon belül válik ismeretessé, az a benyomásunk, hogy az angol kormány kész arra, hogy szavatolja a balti államok függetlenségét és hogy segítséget nyújtson részükre támadás esetén azzal a formászerű feltétellel, hogy ezek az államok előzetesen segítséget kérjenek a nagyhatalmaktól s így önmaguk döntsenek afelett, hogy fenyegetve érzik-e magukat és szükség van-e függetlenségük megvédésére.

A Petit Parisien azt írja, hogy a balti államoknak nincs szükségük az orosz segítségre, hanem meg akarják őrizni semlegességüket. Moszkvában tudják, hogy Észtország és Finnország háboru esetén nem kér segítséget a szovjettől, hanem az angol hajóhad támogatása sokkal rokonszenvesebb számukra.

Az Epoque ezeket írja: A szovjetnek a balti államoknak nyújtandó biztosítékokra vonatkozó követelése teljesen jogosultak. Ha Franciaország és Anglia katonai szövetséget köt a szovjettel, akkor érdekük, hogy a szovjetet ne fenyegetse mingyárt a háboru elején ellenséges beavatkozás a balti államok felől.

A JAPÁN SAJTÓ A TÁRGYALÁSOK ELHÚZÓDÁSÁRÓL

Tókióból jelentik: A Nicsi-Nicsi azt írja, hogy a francia-angol-szovjet tárgyalások elhúzódnának az az oka, hogy ennek a szövetségnek nincsenek határozott céljai a jövőre. A Miako szerint a halogatás oka a kölcsönös bizalmatlanságban keresendő. A lap azt írja, hogy Anglia újabb engedményeket tesz, hogy célt érjen.

KUNDER:

A magyar kormány gazdasági programjának előterében

a társadalmi problémák megoldása áll

Budapestről jelentik: Csáky külügyminiszter péntek délután fogadta a kecskeméti küldöttségét, amely átnyújtotta neki Kecskemét város mandátumát. Pénteken vette át mandátumát Reményi-Schneller Lajos pénzügyminiszter is, aki ez alkalomra Bajára utazott.

Esztergomból jelentik: Az esztergomi városháza tanácstermében ünnepélyes keretek között nyújtották át a mandátumot Kunder Antal kereskedelmi miniszternek. Kunder miniszter az üdvözlésekre beszéddel válaszolt és többek között ezeket mondotta:

— Az a tény, hogy az esztergomi választók jelentékeny része, elsősorban a bányászok és az ipari munkásság szavazataikkal nem a kormány által képviselt irányt, hanem a jobb- és baloldali szélsőségeket támogatták, elsősorban azt jelenti, hogy még nagyobb odaadással és kitartással kell folytatnunk a har-

Segíts gyermekednek abban, hogy első fogait a lehetőséghez képest sokáig megtarthassa!

SARG-FÉLE

KALODONT

FOGKÖ ELLEN

jai a jövőre. A Miako szerint a halogatás oka a kölcsönös bizalmatlanságban keresendő. A lap azt írja, hogy Anglia újabb engedményeket tesz, hogy célt érjen.

cot a széles néprétegek gazdasági és társadalmi helyzetének megjavításáért. A közvélemény állásfoglalása megerősíti a kormányt abban a meggyőződésében, hogy helyesen ítélte meg a helyzetet, amikor a társadalmi problémák megoldását állította gazdasági programjának előterébe. Ez a gazdaságpolitikai vonalvezetés abból indul ki, hogy minden magyarnak csak akkor biztosíthatunk emberhez méltó életet, ha a magyar föld és a nép termelő erejének legnagyobb mérvű kihasználása révén mezőgazdasági, ipari és bányatermelésünket egymással összhangba hozzuk. Az a kívánságom, hogy a választási küzdelem befejezte után az esztergomi kerületben szünjenek meg a pártok közötti különbségek és mindig kötelességemnek fogom tartani, hogy gondoskodjam azokról is, akik politikailag más nézetet vallanak, mint én.

Amerika 45.000 tonnás hadihajókat épít

350 millió dollárt fordítanak új hadihajók építésére

A washingtoni kormány a hajógyárak képviselőivel szerződést írt alá 24 új hadihajó építésére. Az új hadihajók közül kettő 45.000 tonnás, a többi pedig 20.000 tonnás lesz. Ez utóbbiakat repülőgépek szállítására fogják felhasználni. Az új hadihajók építésére 350 millió dollárt fordítanak. Az Egyesült Államok ilyen nagy megbízást még sohasem adott hadihajók építésére.

A két 45.000 tonnás hajót a newyorki, illetve a baltimorei ál-

lami hajógyárban építik. Ezenkívül egy 25.000 tonnás repülőgépanyahajót, nyolc rombolót, hat tengeralattjárót és négy könnyebb cirkáló építenek.

Edison tengerészeti államtitkár kijelentette, hogy két cirkáló kilenc darab tizenhat hüvelykes ágyúval szerelnek fel és ezek a hajók óránként 28 csomós sebességgel haladnak. A 24 új hadihajó építését 25 hónap alatt fejezik be.

HOTEL MIRAMARE
Crikvenica
és
HOTEL THERAPIA

200 szoba, folyó meleg és hideg víz, privát fürdőszobák, meleg tengeri fürdők. Saját park — tenisz — garázs — zene Az igazgatósága azonos a zagrebi PALACE HOTEL igazgatóságával. — Felvilágosítás: THERAPIA, MIRAMARE, Crikvenica. 2800

Földrengés pusztított Görögországban

Athénből jelentik: Görögország több pontján pénteken földrengés pusztított. Huszonnégy óra alatt 45 erős földrengést észleltek. A lakosság rémületében elhagyta házeit és a szabadban, sátrak alatt tartózkodik. A földrengés következtében egyes helyeken a postahivatalokat is sátrakban helyezték el.

A hűtőházi sztrájk miatt élelmiszerhiány fenyegeti Newyorkot

Newyorkból jelentik: Newyorkban 1500 hűtőházi munkás beszüntette a munkát. A sztrájk következtében az a veszély fenyeget, hogy fennakadás áll be a városnak élelmiszerekkel való ellátásában. A városi hatóságok közlése szerint Newyorkot súlyos élelmiszerhiány fenyegeti, ha hétfő estig nem sikerül véget vetni a sztrájkoknak.

A pápa folytatja békeakcióját

A jeles állami ünnep biztositották a Szentatyát a békefenntartásának szándékáról

Rómából jelentik: Öszentsége XII. Pius pápa, névnapja alkalmából fogadta az üdvözlésre megjelent bíborosokat és a fogadás után beszédet mondott. Megemlékezett többek között a világ béke megővése érdekében nemrég tett lépéséről. A béke és az igazság szelleméből áthatva — mondotta — helyesnek látszott, hogy május elején a nagyobb európai nemzetek néhány államfőjének tudomására hozzuk aggodalmainkat, amelyeket az akkori idők keltettek bennünk. Ez a lépés — hálás szívvel mondhatjuk — általánosságban jóakaratu fogadtatásra talált és azt eredményezte, hogy a jóakaratról és a béke fenntartásának szándékáról biztositottak bennünket. Nem akarjuk elhallgatni, hogy más értesülések, amelyeket befolyásos államférfiak érteletéről és szándékairól kaptunk, csak fokozzák reményünket. Ez a körülmény nyitja meg előttünk az utat az új fáradozások és új indítványok számára.

Hatezer cserkészleány a budapest-gödöllői világtáborozáson

Budapestről jelentik: Julius hó 25-én kezdődik Gödöllőn a cserkészleányok világtáborozása. A világtáborozás előkészületei már nagyrészt befejeződtek. A cserkészleányok világtáborozásán 32 nemzet cserkészleányai vesznek részt. A világtáborozás hivatalos neve: pax-ting, ami béke nagygyűlést jelent. Az eddigi jelentések szerint

hatezer cserkészleány jön össze a táborban,

akik közül 4000 külföldi. A japán, ausztráliai és újzélandi cserkészleányok már hetek óta utban vannak Budapest felé. A legnagyobb csapattal, körülbelül ezer fővel a lengyelek vonulnak fel.

A jugoszláv radikális egység pártjának parlamenti klubja fegyelemre inti a képviselőket

Beográdból jelenti az Avala: A jugoszláv radikális egység pártja klubjának elnöksége megtudta, hogy egyes képviselők, akik kiléptek a jugoszláv radikális egység pártjának klubjából, vagy tagjai a klubnak, de nem tartoznak a párthoz, a jugoszláv radikális egység pártja klubjának tagjai között aláírásokat igyekeznek gyűjteni, valamiféle

rezolúciójuk, előterjesztésük, interpellációjuk és hasonló érdekében.

Az egész akció a királyi kormány

ellen irányul, különösen pedig a belső helyzet rendezése és a horvátokkal való megegyezés politikája ellen.

A jugoszláv radikális egység pártja parlamenti klubja alapszabályainak 2. pontja értelmében, a klub csak egységesen és fegyelmezetten léphet fel, és az alapszabályok 8. szakasza értelmében minden tag köteles számolni a klub-fegyelemmel és gondoskodni arról, hogy eljárásával ne ingassa meg az egységet és szolidaritást, amely a klubban fennáll.

Moszkva az Északi-tenger mellé telepíti hadiiparát

Varsóból jelentik: Anglia és Franciaország hajlandónak mutatkozik megtámadtatása esetén igénybe venni Szovjet-Oroszország fegyveres segítségét. Nagy szó ez. Két demokratikus elven nyugvó ország szoros barátsága, szövetezése olyan országgal, amely

programjába vette a világ fel-forgatását,

igen súlyos következményeket vonhat maga után. Az angol és a francia közvélemény joggal követelhet majd felvilágosítást kormányától, vajjon ez a lépés nem dönti-e a két demokráciát nemzetközi komplikációk örvényébe.

Két kérdés érdekli ma legjobban az angol és francia közvéleményt. Az egyik az, hogy van-e a szovjetunióknak olyan hadserege, amelynek a segítségére szükség esetén komolyan lehet számítani?

A másik kérdés pedig így hangzik:

milyen árat kell majd ezért a távoiról sem rokonszenves katonai szövetségért az angol és francia népek fizetni?

Moszkva jól tudja, miképpen gondolkodik az angol és a francia nép. Tudja, hogy még jól emlékeznek Európában az orosz hadseregben történetekre: kivégzésekre, száműzetésekre, bebörtönzésekre, lefokozásokra. London és Páris nem felejtette el, hogy nem is olyan régen »ujjászervezték« a szovjethadsereget. Félretolták a képzett tiszteket s helyüket pártmegbizottakkal töltötték meg. Az orosz légi erőkről Lindbergh ezredes, a világ egyik legképzettebb repülőszakembere, igen rossz véleményét mondott. A Szovjet feladata most tehát oda irányul: megmutatni a világnak, hogy a szovjetorosz fegyveres támogatás nem humbug.

A Szovjetunió fegyverkezési erőfeszítése legújabbán a hadi-gérszetben nyilvánul meg. Ugy látszik, Moszkva a tengeren látja a nyugati demokráciáknak szolgálatandó fegyveres segélynyújtás egyedüli lehetőségét, már csak azért is, mert a közbeeső államok kormányai ismételtelen és határozott formában kijelentették, hogy

nem engedik meg területükön az orosz haderő átvonulását.

A szovjet tehát a tengert veszi igénybe s ennek előfeltétele egy biztos, minden oldalról védett flottabázis kiépítése. A jelenlegi szovjetorosz flottabázisok akár a Fekete-tengeren, akár a Finn-öbölben, jelentéktelenségük folytán számba se jöhetnek. A vladivosztoki flottabázis viszont a közvetlen közelében húzódó japán katonai érdekvonal miatt veszít jelentőségéből.

A szovjetorosz hadvezetőség a birodalom északi partjait választotta most arra a célra, hogy ott különböző ponton bázisokat építtessen. A Szovjetunió északi országainak partvidéke valóban alkalmas erre a szerepre már azért is, mert ez a vidék nem esik bele valamely külföldi állam hadászati érdekszférájába. Moszkva parancsára tehát lázas munka indult meg az Északi Jeges tenger partján. A terepmérési és megfigyelési munkálatokat már befejezték. A legnagyobb nehézség az érc- és szénhiány miatt mutatkozik.

Igaz, hogy a legutóbbi öt éves iparosodási terv megvalósítása során több ércbányát tártak fel, de ott a kitermelés még igen csekély. Nagyarányú építkezések indultak meg a murmán, tunguz és kolimszki kerületekben, valamint a kamszatkai, szachalini és alsó-amuri partvidékeken. Régi városokat újjáépítettek, de

igen sok új város is keletkezett.

Ezeknek az új városoknak a lakossága nagy többségében politikai menekültekből kerül ki, akik Moszkva terrorja elől szöktek a távoli vidékekre. Nagy számban jöttek olyanok is, akik megelégték az európai Oroszországban elviselt éhséget és könnyebb megélhetés reményétől csábítva telepítettek le az Északi Jeges tenger partvidékein. A mindeddig csak szamojédektől, cseremiszek-től, osztjókóktól lakott

tundrás területeket most európaiak tömege lepte el.

Az ujonnan létesült kikötők mel-

Onnek is tudnia kell, hogy mit jelent asztalán a

„KONZUM“ kávé

KONZUM

kávé- és teabehozatal

Tulajdonos **Csabal Dezső, Szuboffica**
Telefon 20

lett Murmanszk, Petropavlovsk és Nikolajevszk városokban hajógyárakat építettek. Moszkva különben komolyan mérlegeli azt a tervet is, hogy

egész hadiiparát áthelyezi az Északi Jeges tenger mellé.

A fentieket egybevéve világosnak látszik: még hosszú esztendőket megfeszített munkája szükséges ahhoz, hogy a szovjet felkészültsége hathatós legyen. Ebből pedig azt a megállapítást vonhatjuk le, hogy a nyugati demokráciák drágán megfizetett silány árut vásároltak.

A magyar nyilasok vezére nyilatkozik

Hubay kijelenti, hogy pártja felelősségvállalással és mérséklettel halad célja felé

Budapestről jelentik: Hubay Kálmán, a nyilaskeresztes párt elnöke, nyilatkozott a »Magyar szó« című lapban. Elmondotta, hogy a pátra szórt rágalomkimagyarázása után mélyeséges magyar felelősségvállalással bílc mérséklettel és nyílegyenes célkitűzésekkel vívják meg a rájuk váró küzdelmet. Aggodalmat keltőnek tartja, hogy egyesek az ország második legnagyobb pártjával szemben

különös hangnemet ütnek meg.

Az a véleménye, hogy a helyzet még mindig adva van a nagyvonalu nemzeti kibontakozás számára. Tervezésnek minősítette Keresztes-Fischer belügyminiszter kijelentését, hogy a jobboldal előretörése nem az eszme diadala. Végül kijelentette, elvárják, hogy a kormány radikális végrehajtási utasítással lássa el a zsidótörvényt.

A nyitrai vidéki magyar gazdák nem látják szívesen a szlovák telepeseket

Nyitráról jelentik: A Nyitra környéki magyarok a községekben nagy felháborodást keltett a szlovák kormány az intézkedése, amely a magyar falvakban szlovák telepeseket akar elhelyezni és földhöz juttatni. A falubeliek elkeseredésükben több helyen megtámadták a telepítőket. Alsóelefánt községben, amikor a lakosság megtudta, hogy a szlovák telepesek 12—15 hold földhöz jutnak, kiverte őket a községből. A magyar gazdák arra hivatkoznak, hogy a községek földjéhez elsősorban nekik van joguk.

Lehet-e a beteg fagyasztásával gyógyítani a rákot?

Verebély tanár nyilatkozata az amerikai felfedezéstől

Budapestről jelentik: A napokban jutott el Európába az Amerikai Orvosszövetség philadelphiai konferenciáján publikált újabb rákkutatási eredmények híre. Az egészen új módszerekkel és új irányban folytatott kísérletekről két amerikai orvos, dr. Fay és dr. Smith számolt be, akik szerint a rákos betegek testhőmérsékletének hosszabb időn át történő lehütésével és a lehűtött testnek megfelelő kezelésével meglehetsően kifejtett állapotban lévő eseteket is eredményesen gyógykezelti tudtak. A két orvos teóriája szerint súlyos, sőt reménytelen állapotban lévő rákos betegeket jeges hűtőberendezésbe helyeznek, testhőmérsékletüket ezen a módon 89 Fahrenheit fokig, vagyis körülbelül 31.6 Celsius fokig szállítják le, ami által náluk a téli álmukat alvó, egyes állatokéhoz hasonló tartós

szendergési állapotot idéznek elő.

Ebben a lehűtött és alvó állapotban a test teljes nyugalmához jut, a gyógyulás folyamata szabadon lezajlik, az emésztőszervek munkája megszűnik, de a szív azért gyenge ritmussal tovább dobog, vagyis a gyógyulás állapotának eléréséig a beteg ebben a lehűtött állapotban hosszú időn át életben tartható, sőt betegségéből meg is gyógyul.

Az amerikai orvosi bejelentés érthető módon nagy érdeklődést okozott az egész világon.

Az új módszer értéke és lehetőségei felől megkérdeztük dr. Verebély Tibor egyetemi orvos-tanárt,

a kiváló magyar rákkutatót, aki az alábbiakban nyilatkozott:

— Hivatalos orvosi publikációból még nem ismerem a philadelphiai közlést. Elméletileg elképzelhető a lehűtés után való eredmény elérése, ugyanis már eddig is tapasztalataink voltak arról, hogy a ráksejtek szaporodása bizonyos hőmérsékleten lényegesen csökken. Viszont ezzel a tétellel ellentétes oldalon áll az a másik tény, hogy a csökkent hőmérsékletű testnek az ellenállóképessége is csökken.

Ez az utóbbi tény ellene mondana annak, hogy ezen a módon a súlyos rákos betegek állapota javítható lenne. Eddig ilyen irányú kutatás rákos betegségeknél nem is volt, a felfedezés tehát egészen új területen próbálkozik. A rák-kezelés eddigi eredményeinél az egyik fő szempont az volt, hogy a szervezetet, tehát az egész emberi szervezetet ellenállóképességében növeljük.

— Ki kell térni a másik feltűnő adatra is, amelyen az amerikai kutatások alapulnak, hogy az élő emberi testnek a hőmérsékletét 31.6 C fokig lehűtenék. Erre eddig egyáltalán nem volt lehetőség, mert az eddigi tapasztalatok szerint

31.6 C foknál az emberi élet

teljesen megszűnt. Az eddigi tapasztalataink szerint tartósabban 32 C foknál alacsonyabbra élő testet lehűteni nem lehetett, illetve ennél lejjebb a hőmérsékletet az élet megszűnésének veszélye nélkül csökkenteni nem tudtuk.

Érdekes tehát a hírek az a része is, hogy ezek az amerikai orvosok tartósan és hetekig ily alacsony hőmérsékletre tudnának csökkenteni emberi szervezeteket, sőt ez időtartamra az elpusztulás veszélye nélkül meg tudnák szüntetni a bélszatorna működését is. A publikáció értelmében tehát a betegeket olyanféle állapotba kellene helyezni, mint amilyenben a hindu fakírok meg tudnak élni.

Ha a hivatalos orvosi publikáció megtörténik, jobban hozzá tudok majd szólni a kérdéshez.

Ezután azt a kérdést intéztük dr. Verebély Tibor professzorhoz, hogy a rákkutatás egyéb területein vannak-e újabb eredmények?

„Gazdag, előfelől férjed lesz, csak...”

Fiatal szívek még mindig hisznek a varázslatokban és cigány-asszonyokban

Egy 16 éves csurugi lánytól több ezer dinár értékű holmit csalt ki az életmes jósnő

Csurug apraja-nagyja az alábbi történeten vidul. Egy 16 éves csinos csurugi lány, jómódu szülők gyermeke, úgy vélte, nem árt ha barátnőit megpukaksztja és gazdagon megy férjhez. Lett is volna helyben egy-két számbajöhethető leány, azok azonban a fiatal leány és házassági szándék helyett könnyelmű nőkkel s más szórakoztató mulatozásokkal foglalkoztak. A hajadon nem bánta volna már azt sem, ha jövendőbelijét valamelyik vidéki helységről teremti elő a csoda, amelyben a fiatalok optimizmusával kötélősen hitt.

Amikor vágymajgi gigászira nőtek benne, a véletlen jó- és varázslónőt vetett eléje Alekszandrov Drága személyében, aki Csurug titokzatos negyedében, az ugynevezett putriban lakott. A Drága természetesen cigányasszony volt,

kártyavetés, tűz- és vízbenzés bölcse, mesternője,

aki tudta, hogy a faluszéli szélmalom vitorláján éjjelenként elátkozott szellemek jajognak, a Holt-Tisza feneke vert aranyból van s Csurug hajadonai iránt több dús-gazdag ifju emésztő epekedéssel viseltetik. Minderről beszámolt a nagyálmú hajadonnak is, aki kijelentette, hogy a pénz nem érdekli, sem a szellemek, mindössze egy csinos, gazdag ifju kellene, aki oltár elé vezesse s ezzel biztosítsa boldog jövendőjét és barátnői irigységtől való szétrob-

Nyári könnyű szellős inget

HORDJON!

Trikóselyemből és speciális könnyű puplinból készült férfi-ingek nagy választékban

Klein Eugen

üzleteiben

Novi Sad

Petrovgrad

A professzor a következőket válaszolta:

— Hogyne, sok új eredmény van, sok általános eredmény. Főképpen az élettani és a kórtani kérdések vonatkozásaiban, tehát azon a téren jutott előbbre a kutatás, hogy az orvostudomány mindkevésbé legyen kénytelen kessel nekimenni a rákos beteg gyógyításának, ami már csak azért is szükséges, mert a rák szimptomái sokszor olyan későn jelentkeznek, amikor az operáció már elkésztett.

S. G.

A csendőrségnek könnyű dolga volt. Alekszandrov Drága megkísérelt tagadni, de a purdékon ékeskedő Bemberg-Sevillák, Crep de Chine-ek és egyéb csinos öltönyök mindennél ékebben szóltak s ez arra kényszerítette, hogy mindent elmondjon. Amikor a helyszíni szemléről elvezették, odaszólt valamit a purdéknak, amiért ünneplő ruhájukban pávaskodtak a csendőrök előtt, valószínűleg testi fenytéket ígért nekik, mert az egyik purdé azt mondta neki:

vissza se gyere többet!

Alekszandrov Drága nem értett a varázsláshoz, jósláshoz. Ha ért hozzá, meglátja mi sors vár rá és nem lépi át a gazdálkodó házának küszöbét.

A szentai városi nyugdíjasok visszakövetelik levont drágasági pótlékukat

Szentáról jelentik: Szentai városa legutóbb olyan új városi fizetési szabályrendeletet hozott, melyben a város tisztviselőitől és nyugdíjasaitól nyilatkozatot kér, hogy visszamenőleg 1935. évi július elsejétől

nem követelik a levont drágasági pótlékkülönbözetet,

mert különben nem fizeti ki a város a 10 százalékos fizetés visszaadást.

A városi nyugdíjasok egyesülete ezzel az ügyel kapcsolatban gyűlést tartott, melyen elhatározták, hogy megfelelőbbézik a városi közgyűlésnek azt a határozatát, mellyel jóváhagyta az új városi fizetési szabályrendeletet.

A városi nyugdíjasok egyesülete ugyanis azon az állásponton van, hogy a városi tisztviselőknél és nyugdíjasoknál vissza kell fizetni az 1935 július hó elseje óta levont drágasági pótlékkülönbözetet és

a megszorítás és nyilatkozat-követelés nélkülöz minden jogalapot.

Mivel a felsőbb hatóságok még nem hagyták jóvá az új városi fizetési szabályrendeletet, a belügyminisztérium dönt egy szabályrendelet jóváhagyásának, mint a városi nyugdíjasok egyesületének felelőssége ügyében.

HALLÓ!

Palesztinában, Tulkaremnél egy felfegyverzett arabokból álló banda megtámadott egy négy angol katonából és három zsidó rendőrből álló őrszolgálatot. Az arabok mind a hét embert megölték.

III. Lipót belga király kihallgatáson fogadta Spanyolország új belgiumi nagykövét, aki ez alkalommal átnyújtotta megbízó levelét.

Hétfőn, június 5-én délután 19.991 olasz önkéntes és 3.151 spanyol katonára érkezik Nápolyba a spanyol misszió tagjainak kíséretében. A katonák kedden hajnalban szállnak partra és elvonulnak az olasz király-császár előtt. Június 6-án este 6000 olasz önkéntes és spanyol légionárius Rómába utazik, ahol délután 10 órakor a Duce előtt vonulnak el.

Tatarescu, Románia párisi nagykövete tegnap Bukarestbe utazott jelentéstétel céljából. Tatarescu e hét végén érkezik vissza a francia fővárosba.

A kínai Central News távirati ügynökség jelentése szerint a Nancsang körüli harcokban, Kjangsi tartományban a japánok 8.900 katonát vesztek, ezenfelül a kínaiak sok tisztet és katonát elfogtak. Hunan tartományban nyolc napig tartó harc után nyugalom van.

Pénteken óriási embertömeg jött a newyorki »Bennet Feld« repülőtérré, hogy megtekintse a »Duglas« óriási repülőgépet, amelyet az Óceán feletti légi közlekedés lebonyolítására építettek. A »Duglas« most tette meg első útját Kaliforniától New-Yorkig 42 utassal és 7 főnyi személyzettel. A levegőnek ez az óriása, amely a világ legnagyobb repülőgépe, négy motorral dolgozik, amelyek 191.000 órát járhatnak. A repülőgépen 36 hálófülke is van.

A cseh fasiszták antiszemita tüntetései tovább tartanak. A Venceltér és a környező utcákban csoportosuló fasisztákat a rendőrségnek kellett szétoszlatni. A rendőrség közbelépése ellenére több helyen robbanó anyagokkal töltött dobozokat robbantottak fel a fasiszták. A rendőrség több cseh fasisztát letartóztatott, közöttük dr. Lokert.

Dr. Göbbels német propaganda miniszter meghívására vasárnap Bécsbe érkezik Dino Alfieri olasz népművelési miniszter, aki résztvesz a zenei ünnepélyen. Az olasz miniszter megjelenik a birodalom propaganda vezetőinek bécsi kongresszusán is. A két miniszter a jövőben szoros összeköttetésben lesz és állandó megbeszéléseket tartanak a sajtó, kultúra és propaganda egységes irányítása céljából.

Berlinben a forgalom zavartalan lebonyolítására és az uccai fejgyelem biztosítására 60.000 embert állítottak szolgálatba Őfensége Pavle régensherceg látogatásának napjaira. Erre azért volt szükség, hogy a német főváros lakosságának nagy érdeklődésére való tekintettel az uccai forgalom lebonyolításában semmiféle zavaró momentum ne léphessen fel.

Boldogfalan szerelem...

Szerelmes szívek szerencsét-hozója, a kéményseprő volt az öngyilkosság oka

Tegnap délután 2 órakor a noviszádi téli kikötő körül tartózkodók gyanus csobbanásra lettek figyelmesek. A vízhez futottak és látták, hogy egy

fiatal nő küzd a hullámokkal, erre többen segítségére siettek és hamarosan partravonszolták az eszméletlen öngyilkosjelöltet. Az értesített mentők kocsiba emelték a lányt és a kórházba vitték, ahol eszméletét visszanyerte s a rendőrségi személyek előtt részletesen beszámolt nagy keservéről, amely az öngyilkosságba kergette.

Mihajlovics Radmila 20 éves szremszki karlovcei magánhivatalnoknő már régebben megismerkedett Antonics Milán noviszádi kéményseprővel és halálosan beleszeretett.

A jóképű kéményseprő is viszonzta szerelmét, a lány már tervezgette is jövőjét, amelyet majd mint Antonics Milánné él, de Antonics megismerkedett egy begecsi lánnyal, egyre ritkábban látogatta már meg. sőt ez év április 18-án feleségül vette a begecsi leányzó. Mihajlovics Radmilát anyja is szemrehányásokkal illette, ez azután annyira elkésértette, hogy

öngyilkosságra határozta el magát.

Kiment a dunai téli kikötőbe s ott a vízbe vetette magát. Vallomása szerint maga sem tudta, mit cselekszik, csak a kórházban jött rá, milyen végzetes bolondságot akart elkövetni és keservesen sírvafakadt.

Szerdán hirdetik ítéletet Németh Lajos és Nagypál Antal ügyében

Az államügyész halálos ítélet kimondását kérte

Szuboticáról jelentik: Tegnap délután fél tízkor tárgyalták folytatólagosan Németh Lajos és Nagypál Antal hirhedt kasszafurók betöréseinek és rablógyilkosságának ügyét. A bíróság kihallgatta Németh nagynénjét, Vörös Lajosnét, aki jelentette, hogy mindössze egyszer volt látogatóba Jaramazovicznénál és Némethnek soha nem beszélt az öregasszonyról. Dr. Joszipovics Miloje orvosszakértő elmondta vallomását, hogy Jaramazoviczné halálát agyvérzés okozta, amit a fejére mért ütéstől kapott.

A tanúkihallgatások után sor került a perbeszédre. Gabrics Sztipán államügyész vádbeszédében hangsúlyozta, hogy a rablógyilkosság vádját beigazoltak látja és Németh, valamint Nagypál fejére halálos ítélet meghozatalát kérte.

Az ügy többi vádlottja tekintetében szigorú ítélet kimondását kérte a bíróságtól.

Gyeneró Márkó ügyvéd, Németh védője nagy beszédben fejtegette,

hogy a rablógyilkosságot nem védenice követte el. Kijelentette, hogy az ujjlenyomatok alapján lehetetlen a bíróságnak halálra ítélni Némethet, már csak azért sem, mivel Németh bűnösségét nem a vizsgálóbíró, hanem

a rendőrség állapította meg.

Kérte a bíróságot, hogy az ítékezés alkalmával tekintse enyhítő körülménynek Németh Lajos gyermekségét, amelyet szülő, minden gondozó, tanácsadó nélkül töltött el.

Dr. György Imre, Nagypál védője védbeszédét arra alapozta, hogy védenice

korlátolt beszámíthatóságát bizonyítsa. Ennek alapján kérte a bíróságot, hogy mentse fel vagy csak enyhe ítéletet szabjon Nagypálra.

A perbeszéd elhangzása után a bíróság úgy határozott, hogy Némethék ügyében szerdán, június 7-én déli 12 órakor tart nyilvános ítélethirdetést. A szerdai ítélethirdetés elé Szuboticán nagy érdeklődéssel tekintenek.

Óriási károkat okoztak az ideai áradások

Noviszádnál a Duna elérte az 550 cm-es magasságot, de árvízveszély mégsem fenyeget

— A mitrovicai és rumai járásban mintegy 10.000 hold föld áll víz alatt — A bánáti áradások következtében egyes helyeken megszakadt a vasútforgalom

A június az árvizek jegyében indult. Napokkal ezelőtt beszámoltunk a borzalmas elemi csapásokról, amelyek főként Délserbiát érték. Ott, mintegy százmillióra tehető az árvíz és jégkár. A Vojvodinában egyelőre nagobbmértvű jégverés nem pusztított, helyenkint azonban így is megtizedelődött a termés. Sokkal nagyobb baj van az árvizekkel. Kis erők, amelyek nyáron teljesen eltűntek, kiszáradnak vagy más normális években is alig érik el másfél-kétféle mélységet, az utóbbi időben történt eszések következté-

ben tavakká szélesedtek és kilométeres szélességben árasztották el a termőföldeket.

Bácskában, Bánátban és a Szerémségben az árvízlecsapoló társaságok szivattyúi éjjel-nappal dolgoznak, hogy az elöntött földekről a folyókba juttassák vissza a vizet. Noviszádnál a Duna vízállása elérte az

550 centiméteres magasságot s ennek alapján megkezdődtek a gátmegerősítő munkálatok, hogy az esetleges veszélynek idejekorán utját vágják. A vágóhid körül, az

NŐI BETEGSÉGEK
GYULLADÁSOK
LIPIK
JÓD-FÜRDŐBEN
GYÓGYULNAK

ugynevezett vad-telepen (Sanghai) eddig mintegy 70 ház került víz alá. A házak nincsetlen lakosok tulajdonai... A veszély mégsem fenyegeti a várost, mivel illetékes helyről azt az értesülést nyertük, hogy a víz-állás már a közeli napokban csökken s a kedvezőre fordult időjárás is elősegíti a Duna apadását.

Szremszkamitrovicai és rumai jelentések szerint a két járásban több, mint 10.000 hold föld áll víz alatt.

Az elöntések nem a Szávától származnak, hanem a földalatti magas vízállástól, amely több, így Martincfaluban 115 centiméterrel magasabb, mint a Száva vízállása. A szivattyutelepek megszakítás nélkül dolgoznak, de a víz lecsapolása csak nehezen halad, mivel a mitrovicai szivattyutelep tartályai igen kicsinyek és többször megtörténik, hogy a szivattyút le kell állítani, mert a tartályból kifogy a víz. A külvárosban több ház víz alá került, 9000 hold termőföld szintén víz alatt áll. A Száva a legutóbbi jelentések szerint apadni kezdett.

Hivatalos jelentésekből megállapítható, hogy a Bácskában, a Bogojevó—Vajsza—Zsira ármentesítő társulat területén 500, az Apatin—Monostor területén pedig 46 hold termőföld került víz alá.

A legnagyobb károkat a Bánátban okozta az áradás.

Vrsaci jelentés szerint egész határok kerültek víz alá, a velikogáji határban hatezer hold termését vitte el a víz és a lakosságra a legnagyobb inség várakozik. Az ár több helyen százméteres sávokban elöntötte a sinhálózatot is, így a vrsac—velikoszredistei vonal is víz alá került s a közlekedés megszakadt.

A vrsaci repülőtér teljesen víz alá került.

A bokai határt szintén elöntötte a víz, Klária község egy része víz alatt áll. A katonaság vízlecsapoló csatornák ásásán fáradozik. A hivatalos jelentés szerint 37.000 hold termőföld és 9000 hold ugar áll jelen pillanatban is víz alatt.

Zog király családjával együtt Versaillesben telepszik le

Párisból jelentik: A francia sajtó értesülése szerint Zog volt albán király feleségével, gyermekével és kíséretével hétfőn Versaillesba érkezik. A volt albán királyi pár hír szerint Versaillesban telepszik le, abban a kastélyban, ahol a múlt évben a windsori herceg lakott.

Ön rendben tartja a háztartását... én pedig a bőréről gondoskodom!

A házimunka kétségkívül eldurvítja a bőrét, ha azonban NIVEA-t használ, akkor ez nem következik be. A NIVEA megerősíti a bőrszövetet, fiatalossá, üdévé varázsolja a külsejét. Csak a NIVEA tartalmazza a bőrtápláló EUCERITET.

Egész Amerika találgatja: MILYEN LESZ 2939?

A Világkiállítás következményeképpen mindenki a jövőbe akar látni

A newyorki világkiállítás egyik váratlan következménye: egész Amerika azon töri a fejét, milyen lesz a világ, a kultúra, a civilizáció... ezer év múlva.

Ismeretes, hogy a kiállítás vezérgondolata a »Jövő Városának« elképzelése. De bármennyire sikerült is az ezt ábrázoló városmodell, amelyet a nagy Központi Gömb belseje tár a látogatók százezrei elé, azért sokan részletesebb és pontosabb valószínűségi számításokat folytatnak erre vonatkozólag. Az amerikai természetnél fogva kíváncsi, mint a gyermek; a köztudatba dobott új kérdések iránti mohósága minden európai képzeletet felülmul. Így nem csoda, ha most a legtöbb társadalmi egyesület

vitaestélyeket rendez a jövőről

s ha a nagy napilapokat ezernyi levéllel árasztják el olvasóik, kikérve véleményüket a jövő ruházatáról, szociális berendezkedéséről, családi életéről, technikai vívmányairól és így tovább... Ebbe az elképesztő méretű találgatási társasjátékba bekapcsolódtak az okkult vagy nem okkult társaságok is: csillagjósok, lélekbuvárok, statisztikusok s ki tudja még, milyen »szakértők« sorra adják le jóslataikat. Alig pár nap múlva rendet kellett teremteni a jövőndőlések zürzavarában s így jött létre a hallgatóságos megegyezés: nézzük csak, mi lesz pontosan ezer év múlva? (Amerika mindenben szereti a kerek számokat.)

Megállapítva a számtalan vita és közlemény középarányosát, a következőkben foglalhatjuk össze az átlagamerikai ábrándozását 2939-ről:

Nem lesznek többé városok.

A közlekedési eszközök gyorsasága és sokfélesége lehetővé fogja tenni, hogy az emberek munkaközpontjaiktól akár több száz kilométernyire lakjanak, valamilyen kedves, falusi helyen. Tetszés szerint szállítható kristály- és fém-szerkezetek helyettesítik majd a

kőházakat; berendezésük kényelméhez és gyakorlatosságához képest a mai lakások »összskomfortja« a kőkorszakbeli barlangokéval mérhető össze.

Nem lesz többé pénz.

(Hál' Istennek!) Egyedüli értékmérőnek az emberi munka minőségét — és nem mennyiségét! — ismerik majd el. Minthogy a szénbányák és a petróleumkutak már régóta kimerültek, a szél ereje, a Nap energiája és a tenger hullámaiból nyert hajtóerő helyettesíti a szenet és a benzint.

Mindenki növényevő lesz.

A háziállatok ritkaságszámba mennek, a mai nagy vadakra úgy emlékeznek majd vissza a tudósok, mint most a vízözön előtti korzakok szörnyetegeire. Hatalmas sztratoszféra-expresszek

kötik majd össze órák alatt a legtávolabbi vidékeket s amennyiben valamelyik közeli égitestről bebizonysodnék, hogy ott földi szervezet nem mondja fel a szolgálatot, külön világűrjáratok fognak közlekedni. Eltűnik a könyv, a színház, a mozi; mai formája; új-ságok helyett az

égboltra vetített villanyhíradások

számolnak majd be az eseményekről. Óriási gépek a föld minden pontján szabályozni fogják a hőmérsékletet és időjárást; vihar csak akkor támad, ha szükség lesz rá. A ma ismeretes betegségek legnagyobb része eltűnik; az emberi életkor határa jóval kitörlődik. Végül nem lesznek társadalmi problémák, szociális bajok, a háboru lehetősége sem fog többet kísértetni, az egyének és közösségek közötti esetleges nézeteltéréseket választott bíróságok döntenek majd el...

Igy látják az USA csapongó képzeletű polgárai 2939 világát. De arra még ők sem tudnak feladni:

boldogabb lesz-e akkor az ember, mint most?

HÍREK

VÁLTOZÉKONY IDŐ

Jugoszláviában tulnyomórészt derült idő volt az elmúlt 24 óra alatt, mindössze az ország középső részein volt borús az ég s itt helyenkint csapadék is volt. A hőmérséklet északon csökkent, délen emelkedett. A legalacsonyabb hőmérséklet Tuzlán 7, a legmagasabb Bélaacrkván 27 fok volt.

Időjósítás június 4-re: (A nap két 3.54. lenyugszik 19.18 órakor). Változékony, tulnyomórészt derült idő várható, a délutáni órákban helyenkint zivattal. A hőmérséklet kissé csökken.

— **Szemüvegek orvosi rendelésre** szakszerűen, precízen, szolid áron TENER szakoptikusnál, Noviszád—Szubotica.

— **A német igazságügyminiszter Nápolyban.** Gürtner német igazságügyminiszter péntek este Nápolyba érkezett. A német miniszter magánemberként tartózkodik Nápolyban.

— **Hogyan kerülte a »Fekete bőr« aktái az ut sárba?** Megírta a Reggeli Újság, hogy a nagymérvű »Fekete bőr«, az utóbbi időben annyit emlegetett pénzügyi válságra vonatkozó aktái rejtélyes módon eltűntek a noviszádi illetékes hatóság kezéből. A rendőrség erőlyes nyomozást indított s az egyik rendőr több személyt köztük egy 17 éves fiatalkorú is őrizetbe akart venni, de a fiu elfutott. A menekült észrevette egy másik rendőr s abban a pillanatban fogta el, amint egy útmenti pocsolyához érkezett. A pocsolyában benne voltak az eltűnt akták, ott usztak a vizen. A fiut átadták a vizsgálóbíróknak, aki előtt a letartóztatott tagadta az aktalopás vádját. Papiresics Milán vizsgálóbíró tegnap kihallgatta azt a rendőrt, aki először akarta őrizetbe venni a kisiskolát és a rendőr kijelentette, hogy a fiunál nem voltak az akták. Valószínűnek látszik, hogy a letartóztatottak semmi közük nem volt az akták eltűnéséhez és csak a balsorsa vezette arra az útra, amely mellett az eltűnt iratok — talán már napok óta — usztak a vizen. A vizsgálóbíró a közeli napokban dönt a letartóztatott sorsa felől.

— **Uj tanukihallgatások végett tsmét elhalasztották Kukuruzovics Todor ügyének tárgyalását.** Makszimovics Szvetisláv noviszádi büntetőbíró hármastanácsa tegnap délelőtti tárgyalta folytatólagosan Kukuruzovics Todor sztaribecsei illetőségű hajósorozatos betöréses-lopásainak ügyét. A tárgyaláson Kukuruzovics megmaradt amellett, hogy a mintegy harminctérhére rótt vádpontból csak kettőt követelt el a többihez semmi közük. Szviresevic államügyész, aki a legelőnyesebben fáradozik a tényállás megállapításán, új tanuk kihallgatására terjesztett indítványt a bíróság elé. A védő és a magánvádló képviselője szintén új tanuk kihallgatását kérte, mire a bíróság rövid tanácskozás után elhatározta, hogy a tárgyalást új tanuk kihallgatása végett június 23-án délelőtti 9 órára halasztja. Június 23-án valószínűleg ítélethirdetés is lesz.

— **Magyar nyelvű istentisztelet a noviszádi evangélikus templomban.** A noviszádi evangélikus templomban ma, vasárnap délelőtti fél 11 órakor magyar nyelvű istentisztelet lesz.

— **Teleki magyar miniszterelnök kettős díszdoktorátusa.** Budapesti jelentés szerint Teleki Pál gróf miniszterelnököt a Tudományegyetem és a Műegyetem tiszteletbeli doktorává avatta. Teleki, mint ismeretes, a Műegyetem nyilvános rendes tanára és világszerte ismert földrajztudós.

— **Ma bérmálás lesz Kikindán.** Petrovgrádról jelentik: Dr. Ujcsics József beograd—szmederevói érsek, bánáti apostoli kormányzó pénteken délelőtti Neumann István érseki titkár kíséretében Petrovgrádra érkezett. Az érsek elnöklése alatt szombaton délelőtti konzistoriumi ülés volt. Délután az egyházmegye főpásztora Kikindára utazott, ahol ma bérmálás lesz. Utána dr. Ujcsics ismét visszatér Petrovgrádra és ott marad Urnapjáig, mert ő vezeti az urnapi körmenetet.

— **A dunabánsági házfelülvélők egyesülete** holnap, vasárnap délelőtti 9 órakor a Laze Koszticsa-ucca 22 sz. alatti helyiségében tagértekezletet tart. Kérjük az egyesület tagjait, valamint azokat, akik sem a mi egyesületünkbe, sem a Jugorasz házfelülvélő-szekciójába nem tartoznak, hogy az ülésen minél nagyobb számban jelenjenek meg. — A vezetőség.

— **Végrehajtás elől a halálba.** Anton Gottfried bácskijaraki gazdálkodó 49 éves felesége tegnap reggel 4 órakor öngyilkosságot követett el. Antonéknak tartozásuk volt, amely miatt beperelték őket s a pert elvesztették. A gazdálkodó ingatlanát el akarták árverezni, ezt úgy látszik nem tudta elviselni az érzékenylelkű asszony és tegnap reggel házuk előtárában felakasztotta magát.

— **Tűz Noviszádon.** Felbabov Jován noviszádi lakos házának udvarán tegnap tűz keletkezett, amit az idejében értesített tűzoltóság percek alatt eloltott. A kár jelentéktelen.

— **A dunabánsági községi alkalmazottak nyugdíj egyesületének közleménye.** A dunabánsági községi alkalmazottak nyugdíj egyesületének elnöksége felkereste a bánsg újonnan kinevezett közigazgatási főnökét, dr. Zdenkovics Dragutin és közbenjárását kérte a folyamatban levő nyugdíjrendezés, illetve felemelés olyan formában történő megoldásának tekintetében, amint azt az egyesület bizottsága kérte. Kérte még a bizottság dr. Zdenkovicsot, haddjon oda, hogy a nyugdíjasok egyesületének megbízottját nevezzék ki a községi nyugdíjalapot kezelő bizottság igazgatóságába. Ugyancsak eljár a bizottság dr. Radivojevic Jován bánnál is, akinek hasonló értelemben interviálták. Mind dr. Zdenkovics, mind dr. Radivojevic szívélyesen fogadta a küldöttséget és ígéretet tett, hogy a nyugdíjasok ügyét a legteljesebb méltánylás alapján támogatják majd. A bizottság ezután tisztelgő látogatást tett még Drinesics Dragutin bánhelyettesnél valamint a közigazgatási ügyosztály főnökénél, Boskovics Milutinál akiktől szintén pártfogást kértek a nyugdíjrendezés kedvező kimenetelét illetően. — Az egyesület a most kapott értesítés alapján közli az érdekeltekkel, hogy a nyugdíjfelemelést ez év április elsejétől már számítják majd, de a tényleges kifizetés csak október elsejével kezdődik, mivel a nyugdíjalap nem rendelkezik elegendő készpénzkészlettel. — Az egyesület ezután is felszólítja tagdíjhátralevőseit, hogy tartozásukat, ha csak részletekben is, de mielőbb fizessék be az egyesület pénztárába.

— **A noviszádi Bálcs zeneiskola matinéja.** A noviszádi Bálcs zeneiskola ma, vasárnap délelőtti 10 órakor az Emlék Otthonban vizsga keretében matiné rendez, melyen az iskola növendékei Schwarz Richárd igazgató vezetésével bemutatják tanulmányi eredményüket. Az irtézetnek és igazgatójának, valamint összes tanerőinek jó hírneve, valamint a gazdag műsor eleve biztosítja hogy Noviszád műértő közönségének ezuttal is kiváló élvezetben lesz része.

— **Elmarad a Göncölszeker becei előadása is.** Bencz Boldizsár és Hegedűs László bácskogradistái ismert operettszerzők legújabb és egyben leg-sikerültebb operettje, a Göncölszeker mára tervezett sztaribecsei előadása az ismeretes tehnikai okok miatt elmarad.

— Négy arab paripát kapott ajándékba a holland királynő. Yemen imamja négy pompás arab paripát ajándékozott Vilma, hollandi királynőnek hódolata jelül. A lovakat, melyek nemrég érkeztek Batáviába, egy Rotterdami induló gőzösn berendezendő külön istállóban szállítják Hollandiába.

— Aki fényképez, az Barta i Drug foto-szaküzletében vásároljon.

— **Bezdán és környéke.** Sulyos szerencsétlenség történt az egyik bezdáni tanyán. Kincses Mihály gazdálkodó szalmát dobált le a padlásáról, munkája végeztével ledobta a vasvillát is, majd később, a villáról teljesen elfeledkezve, leugrott. A gazdálkodó olyan szerencsétlenül ért földet, hogy a vasvilla egyik ága átszúrta a combját. — Mivel a bezdáni vámpalota előtt teljesen elkészült a körtöltés, a hajózási állomást régi helyéről az új kikötőbe helyezték. — Baranyában kitűnőnek mutatkozik a termés, Baranyát a jég eddig megkímélte. — Bölle baranyai községben véres verekedés történt. Szurmo Béla, aki az egyik hentesnél volt alkalmazásban, egy átmulatolt éjszaka után az uccán találta kerékpárját. Sikertudni neki megtudni, hogy a kerékpárt a gazdája dobta ki az uccára, mire durván felelősségre vonta, majd megtámadta kenyéradóját. A hentes felkapott egy husángot és úgy fejbe-sújtotta támadóját, hogy véresen terült el a földön. A vizsgálat megindult. — Batinán megkezdődött az 1919-ben születettek sorozása.

Máriás Mariska
és Buchmüller Ignác
Noviszád, jegyesek
Minden külön értesítés helyett

— **KRALYEVBRÉGI HIREK.** Gál Mihály kraljevbrégi lakos csütörtök este kerékpáron akart Suplyákról hazatérni, de amikor kilépett Mikuska pékmester házából, a ház előtti árokba hat férfi ugrott elő és kövekkel dobálni kezdték. Az egyik fejbetalálta Gált és a száján sulyos sérülést ejtett. Gál erre revolveréből a levegőbe lőtt, mire támadói szétfutottak. A vizsgálat megindult. — Kolompár Lyubica és Dimovics Zláta cigányasszonyok Papp Tóni hentesétől segílyt kértek. Pappné eleség után nézett, erre a cigányasszonyok nagyobb mennyiségű szappant rejtettek bő szoknyájuk alá. Pappné a tolvajlást felfedezte és jelentést tett a csendőrségnek, amely a tolvajokat elfogta. — A Gazdakör arany zászlószeget ajándékoz a kanizsai Legényegyletnek és Kovács János vezetésével 25 tagú küldöttséggel vesz részt a zászlószentelés ünnepségén.

Valódi TOKAJI

csak Kraljica vina cégnél
Beograd, Knez Mihajl. 19 (udvarban)
kapható palackban és pohárban

— **14.000 szó egy rizsszemen.** Az apróírás világ bajnoka, E. L. Blystone ötvenegy éves amerikai vasuti őr, a newyorki világkiállítás mutatója be tudását. Blystone egyetlen rizsszemre 14.000 szót vésett. A világkiállításán 300 dinárért bárkinek nevét leírja a megrendelő hajszálára, ha a hajvilágos. Barna vagy fekete hajszálát nem használhat papirosnak, mert a fekete tinta nem látható a sötét hajon.

— Ne kísérletezzék. Szemüvegét szakoptikusnál készíttesse. Kriszhaber L. diplomás optikus, a betegsegélyző és Merkur egyedüli szubotici szállítója. — Konrath rádióval szemben.

Tánciskola! NEMES
Hotel Szloboda
Ma este
a nagyteremben
VENDÉGEST
Rendes belépő Kifünő zene

— **Sztáribecsei hírek.** A régens-tanács Ófelsége a király nevében nyugdíjazta Pál Gergely sztáribecsei postatisztet. Pál Gergely 40 évi lelkiismeretes szolgálat után vonul a jólmegérdemelt nyugalomba. — Csütörtök délelőtt 11 órakor nyitották meg ünnepélyes keretek között a sztáribecsei Aero Klub repülőmodell kiállítását. A kiállításon a zemuni repülőparancsnokság, a noviszádi aéroklub, a báni hivatal is képviseltették magukat. A helyi hatóságok képviselőiben dr. Bratina Zvonko főszolgabíró jelent meg. A megjelent vendégeket és látogatókat Suput Velizár nyugalmazott repülőalezredes, a helyi aéroklub elnöke üdvözölte, majd ismertette a repülő sport jelentőségét és további munkára buzdította az ifjúságot. A beszéd után Kornhauzer Iván szakoktató kiosztotta a diplomákat azon gimnáziumi tanulók között, akik sikerrel fejezték be a tél folyamán rendezett modellkészítő tanfolyamot. Diplomákat kaptak: Tobzsics Leposzava, Tatarszki Dragica, Szabó Zoltán, Kiss Károly, Kovcsin Rádó, Markovics Dusan, Szuboticski Nesztor, Petkov Szevján, Szvircevic Alexander, Vécsey Károly, Dietrich Ádám, Findling Oszvald, Komarecki Dimitrije, Pávics Jován, Gulyás Aladár, Szremcsev Alexander, Bacslics Gyorgye, Filipovics Gyorgye. Az egyesület vezetősége a jövő héten rendezi a modellek repülőversenyét, ami után kiosztják a díjakat a diákok között.

Paska Sándor
és Széchényi Ilonka
jegyesek
Minden külön értesítés helyett

— **Bajmoki hírek.** Május hónapban Bajmokon született 10 fiú és 6 leány. Házasságot kötött: 13 pár. Meghaltak: Kecsenovics Károly 76 éves, Pap Helena 2 éves, Antal József, Pajor József 9 hetes, Merkovic Máté 86 éves, Mándics Anton 77 éves, Nagel Magdolna 10 éves, Jozics Andrija 73 éves, Pesut Kata 14 hónapos, Hefler Julia 1 napos, Heger Jakab 78 éves, Futó Mihály 7 napos, Rudics János 5 napos, Mandics Antonia 28 éves, Mandel Anna 14 éves, Mándics Anna 2 hónapos, Szabó Katalin 69 éves, Haas Teréz 53 éves, Amstadt Katalin 24 éves korában. — A hetipiacon a buzát 142, árpát 150, tengerit 108, korpát 115, a hizott sertést 9, a tyukot 10, a kacsát 8, pulykát 7 dinárért, a tojás darabját 50 paráért vásárolták.

— **Ügyvédj hir: Dr. Kerényi Dezső** noviszádi ügyvéd, irodáját Kralja Alekszandra 19. szám alá (Putnik jegyiroda mellé) helyezte át.

— **»Fertőz-e a pénz?** Ezuttal szószerint kell értenünk a kérdést: vajjon alkalmasak-e a kézzől-kézre vándorló fémpénzdarabok arra, hogy fertőző csirákat vigyenek egyik emberről a másikra? Sokan meg vannak győződve, hogy a pénzermek veszedelmes betegségehözjárók. A berlini Koch Róbert csirakutató intézet vizsgálata alá vette a kérdést és megállapította, hogy a fémpénzdarabok fertőzőképessége sokkalta kisebb, mint eddig hitték. Elsősorban azért, mert a rajtuk megtelepedett csirákat rendszerint sok fény és kiszáradás éri, ami hamarosan tönkreteszti őket. Azonkívül a fémnek magának is van bizonyos csirakölő hatása. Így azután felettébb csekély a valószínűsége annak, hogy fémpénz útján szerezen valaki ragályos betegséget.

— **Foto amatőrök!** Képek kidolgozása legszebben Barta i Drug szaküzletében.

— **Harmincnégy év után az autóbuzson találta meg édesanyját egy kalauz.** Különös módon találta meg 34 év után édesanyját egy milánói autóbuzskalauz. A kalauzt, aki 1905-ben született, nem sokkal születése után elválasztottak anyjától, akit azóta nem látott viszont. A kalauz nemrégiben megismerkedett egy asszonnyal, aki gyakran szállott fel ugyanarra a kocsiira. Az asszony egy nap közölte a kalauzzal, hogy Rómába megy és megkérdezte tőle, hogy nincs-e valami elintéznivalója a fővárosban. A kalauz erre megkérte a szives utast, hogy menjen el a belügyminisztériumba és nézzen utána, mi lett azokkal az iratokkal, amelyeket édesanyja megtalálása végett már hosszabb idővel előbb megküldött a minisztériumnak. Az asszony Rómában el is ment a minisztériumba és átvette az iratokat, amelyeknek alapján a minisztériumnak nem sikerült kikutatnia a milánói autóbuzskalauz anyját. Az iratokat átnézve a legnagyobb meglepetéssel állapította meg, hogy a kalauz nem más, mint az ő tulajdon fia, akit tőle 34 évvel ezelőtt elválasztottak. Visszatérve Milanóba, ezekkel a szavakkal borult a meglepett autóbuzskalauz nyakába: »Nem kell már kutatnod, én vagyok az édesanyád.«

— **Mindenki fényképezhet,** ha Barta i Drug szaküzletében 69.— dinárért vásárol egy fényképező gépet. Jó felvételekért szavatolunk.

— **Bácskogradistai gazdák a földművelésügyi miniszternél.** Pénteken népes küldöttség jelent meg Beslics földművelési miniszternél a tagosítás elhalasztása ügyében. A küldöttség tájékoztatta a minisztert a község és a gazdák valóságának megfelelő igazi helyzetéről. Mert olyan jelentések érkeztek a miniszterhez, hogy Gradistén nincs adóhátralék, — holt szászrezekre rug, hogy a községnek mindössze 7 millió adóssága van, — pedig ennek több, mint háromszorosát írták össze, hogy a gazdáknak ahány hold földje van, annyi helyen fekszik, — pedig a tanyai gazdák mellett sok másnak is mind együtt van a földje. — A küldöttség informáló tiszteletgést tett a miniszterelnök-nél is és föltárta a község valódi helyzetét.

— **VRBÁZI HIREK.** A sztáribvá-szi görögkatolikus új templom alapkövét pünkösöd hétfőn rakták le nagy ünnepélyességgel. Az egyházi szertartást Abodics Sándor kucurai esperes végezte. Az új templom szeptember végéig kerül tető alá — Blazius Fülöp lisztkereskedő feljelentést tett a rendőrségen kocsiira, Reitenbach Mihály ellen mert álkulccsal fosztogatta pénztárát, melyből apránként több száz dinárt emelt el. — Az új elemi iskola építését Kuntz Károly építész vállalta a pótlárlejtésen 616 ezer dinárért. — A nemzetvédelmi adó fizetésére kötelezettek június 5—június 20-ig tartoznak a községi adóosztályon családi állapotukra vonatkozó vallomásukat beadni — Simonik István selyemgyári munkás nyitott ablaknál aludt. Szobájába éjjel betörő mászott be, ki két öltönyt és vele 1200 dinárt lopott el. Az ismeretlen tettes ellen feljelentést tett a rendőrségen a károsult — Kedden június 6-án délelőtt 11 órakor az iskolai poliklinikára vezető orvosok vizsgálat céljából azok az 1932-ben született gyermekek, kik szeptember elsején kerülnek az elemi iskola első osztályába. — Lazarev Nikola vasuti pénztárosnak vendéglő előtt hagyott kerékpárját ismeretlen tettes ellopta.

MEGERKEZTEK a legújabb tervezett divatrukkok, városi tászkák, övek, strandgarnitúrák
BALOG LINA cég, SZUBOTICA

— **Kedden nyílik meg a petrovgrádi képkiallítás.** Petrovgradon a múlt héten kellett volna megnyitni annak a képzőművészeti kiállításnak, amelynek keretén belül számos ismert jugoszláviai és külföldi, így többek között magyarországi festőművész képeit akarták bemutatni. A kiállítás megnyitása elé azonban akadályok merültek fel, úgyhogy a megnyitást néhány nappal el kellett halasztani. Most azonban semmi akadálya sincs már a megnyitásnak és így kedden délelőtt megnyithatják a Bencze-féle butorkereskedés üzlethelyiségében a kiállítást. A Bánát műértő közönsége bizonyosan örömmel fogadja ennek a kiállításnak a megnyitását, ahol a kiváló művészek képeinek valóságos seregszemléje lesz. A kiállítás mindössze néhány napig marad nyitva, ezért érdeke a műértőknek, hogy a rendelkezésre álló rövid időt felhasználva, a kiállítást megtekintsék.

— **A noviszádi Ingenykenyér-egylet házi védszentjének ünnepe.** A noviszádi Ingenykenyér és csecsemő otthon egyesület tegnap, görögkeleti Konstantin császár és Ilona császárnő napján ülte meg házi védszentjének ünnepét. Az egyesület Generala Vaszics uccai házában nagy és előkelő közönség előtt tartotta meg az egyházi szertartást Milics Tódor főesperes. Az ünnepségen megjelentek többek között dr. Radivojevic Jován bán felesége, Bájics Milán rendőrigazgató, Klicin Predrag városi osztályfőnök Noviszád városa képviselőiben, Majstorovics a bánság szociálpolitikai osztályának főnöke, Dominisz Frán postaigazgató, Gaszparini Gyorgye, a bánság tehnikai osztályának főnöke, Milosevic Kamenko tanfelügyelő, valamint a noviszádi jótékony nőegyletek elnöknői is.

**A TERMÉSZET LEGHATÁSOSABB
GYÓGYEREJÉT**
a Rohitsi ásványvízforrásnál
tapasztalhatja

Szabadlábba helyezték a noviszádi zsirszódás merénylőt. Megírtuk, hogy Ackermann Károly noviszádi tisztviselő ellen zsirszódás merényletet követett el szállásadó-nője, Nagy Margit, amiért — állítása szerint — a férfi házasságot ígért Matild nevű lányának, de ígérte nem akarta beváltani. Nagy Margit tette elkövetése után önként jelentkezett a csendőrségen, ahonnan kihallgatása után a törvényszék fogházába kísérték. A merénylőt most hallgatta ki Pappicsics Milán vizsgálóbíró és kihallgatása után elrendelte szabadonbocsátását. Nagy Margit ellen az eljárás tovább folyik, de szabadon védekezhetik.

Angol szövet »Pribor« Schubert L. Noviszád, Kralja Alekszandra 22.

Nyaraló olvasóink figyelmébe! Lehetővé kívánjuk tenni, hogy nemcsak előfizetőink, de naponkénti vásárlóink is megkaphassák a Reggeli Ujságot nyaralásuk idején. Arra kérjük előfizetőinket és napi vásárlóinkat, hogy elutazásuk előtt közöljék velünk jelenlegi tartózkodási helyük és nyaralási tartózkodási helyük pontos címét, hogy a lapot az új címre megindíthassuk. A napi vásárlók a nyaralás után térítik meg a címükre küldött lapok ellenértékét.

**Butor Károly és
Somogyi Ilonka**

tánciskolájában ma, vasárnap este 8—12 óráig

Vendégest

Elsőrendű jazz zenekar Rendes belépődíj

Megszüntettek két utcát Szentán. Szentáról jelentik: A városi előjáróság még 15 évvel ezelőtt megegyezett a Heszler gőzmalom igazgatóságával, hogy a gőzmalom a közelében lévő gabonapiac kibővítésének céljaira átengedi a városnak a tulajdonát képező házakat. Ellenértékként viszont a város átadja a malomnak az udvarán keresztülvezetett Sarló és Csuka nevű forgalomból kivont rövid utcákat. Miután a fenti egyezséget a felsőbb hatóság is jóváhagyta s a csereházakat már régen le is bontották, most a város hivatalosan is megszüntette a Sarló és Csuka utcák utcajellegét s azok területét a Heszler malom javára telekkönyvezte.

40 éves érettségi találkozó. Az 1899. évben Noviszádon a felsőkereskedelmi iskolában érettségizett tanulók pünkösdre tervezett, de technikai okokból elhalasztott 40 éves találkozójukat 4.én, vasárnap tartják meg Noviszádon. Szombat este ismerkedési összejövetel a Lloyd kávéházban, vasárnap d. e. 1/2 10 órakor a felsőkereskedelmi iskola igazgatójánál tisztelgő látogatást tesznek, mely alkalommal látogatást tesznek, mely alkalommal 1000 dinárt adnak át egy most érettségiző jó előmenetelű tanuló jutalmazására. Utána a temetőben felkeresik és megkoszorúzzák volt igazgatójuk, Eruck Ferenc sírját, valamint felkeresik volt tanuló társaik: Miskovics István, Haller Géza, Jurenka Emil és Steinbach Emil sírját. Délután kirándulás, este 1/2 9 órakor a Lloyd étterem különtermében bankett.

Becsületes megtalálók

Amerikai lapokban olvastuk ezt a kedves történetet. Boston városának egyik előkelő ügyvédje — a neve mellékes —, mikor a kávéházból távozni akart, észrevette, hogy kalapját valaki elvitte. Nem tévedésből, mert helyette egy másikat nem hagyott. Az ügyvédet bosszantotta a dolog és másnap a következő hirdetést tette közzé a legnagyobb helyi lapokban.

»Tegnap valaki elvitte a kalapomat. Láttam, amikor az illető levette a fogasról. Tudom is, hogy ki volt a tettes. Nem akarok az esetből botrányt csinálni. Ha az illető a kalapomat viszaküldi, olybá veszem, mintha semmi sem történt volna. Ha azonban huszonnégy óra alatt kalapom nincs a lakásomon, vagy ügyvédi irodámban (mindkettő címe könnyen megtalálható a telefonkönyvben), akkor feljelentem az illetőt a rendőrségnél és mint »megrögzött bűnöző« ellen kérem az eljárás megindítását.»

Huszonnégy óra sem telt el és az ügyvéd lakására, irodájába összesen 42 kalapot küldöttek. Mindegyik »megtaláló« bocsánatot kért a »tévedésért«, a »szórakozottságért«, hogy a kalapot elvitte. Az ügyvéd saját kalapja is szerencsésen megérkezett régi gazdájához. Az ügyvéd most bajban van: nem tudja, mit csináljon a sok felesleges kalappal. Valószínűleg átadja valamelyik jótékonyegyesületnek, hogy sorsolják ki őket.

Ellopták a noviszádi technikai középiskola osztálykönyveit. A noviszádi technikai középiskola igazgatója, pénteken reggel nagy megdöbbenéssel állapította meg, hogy az iskola első, második és harmadik osztályának osztálykönyvei eltűntek. Nyomban erélyes vizsgálatot indítottak, kihallgatták az iskolaszolgákat és a diákokat, de az eltűnt osztálykönyveket nem tudták megtalálni. Így most a tanári kar az osztálykönyvek hiányában kénytelen megállapítani az évvégi osztályozásokat.

NŐI GUMMIKEPPEK tiszta gummiból, divatosak és teljesen vízhatlanok, retikülben elférnek. Áruk 55.— dinártól feljebb. Fischer J. és Fia cégnél Noviszádon.

Agyonszurta lakásadóját, mert hátralékos lakbéré fejében elzálogosította a varrógépét. Megdöbbentő nyomortragédia történt pénteken Beogradban. Vajant Gyuró szabósegéd agyonszurta volt lakásadóját, Jovánovics Lyubisa 27 éves vendéglőst. Vajant hosszú ideig Jovánovics házában lakott, de munkanélküli volt és a házbért nem tudta fizetni. A vendéglős ezért a varrógépét, ami Vajant egyetlen vagyontárgya volt, zálogházba vitette és 551 dinárért elzálogosította. Vajant ezentul varrógép hiányában még alkalmi munkát sem tudott vállalni. Kérte a vendéglőst, adja vissza a gépét, de Jovánovics előbb a lakbért kérte. Vajant pénteken ittas állapotban bement a vendéglőbe és éles konyhakéssel szivenszurta a vendéglőst, aki néhány másodperc múlva meghalt. A szabósegédet letartóztatták.

**Olcso magot ugyan veset,
de jó csak SOLLMANN-nál lehet!
PANCSEVO.**

Topolai hírek. Akik vásárolni akarnak a báni hivatal által kiosztandó bányai buzamagból, június hó 10-ig jelentkezzenek a járathivatalban. — 1932. évben született gyermekeket az ugynevezett barátok iskolájában lehet beiratni június 9-ig minden nap délután. — Topolán megnyitott a harmadik gyógyszerár is. — A legutóbbi hetivásár árai: Buza 148, árpa 145, zab 140, tengeri 118, liba és kacsa 8 és pulyka 6 dinár.

Elemiiskolai beiratások. A noviszádi zárdában elhelyezett »Kraljica Marija« állami népiskola első osztályába az előkészítő, magyar és német óvodába a beiratást június 20-ig meghosszabbították.

Kozmetikai és plasztikai mű'ek,
orr, fül, mell és egyéb formahibák operatív correctioja szakorvos által.
BREZOVSZKY-SZANATÓRIUM
Noviszád, Kr. Petra II. 175. — Telefon 24-26

Lovasnap Szekicsen. Vasárnap, június 4-én a bácskai mezőgazdasági egyesület kötelékébe tartozó lovasegyletek részvételével lovasnapot rendeznek Szekicsen. A lovasnapon résztvesz a vrbászi lovasegylet is.

KRIVACSI EMERICH
bor, pálinka és likőr terakat **Pancsevo**

Boyok alkonya a német szállodákban. A vendéglátóipar néhány jellegzetes figurája eltűnik a német szállodákból: nem lesznek többé liftes fiúk, boyok, pikkolók és egyéb szolgálatokat végző fiatal gyerekek, mert helyükbe idősebb férfiakat állítanak. Olyanokat, akik egészségügyi vagy más okokból már nem teljesen munkaképesek. A Völkischer Beobachter hozzáteszi ehhez a jelentéshez, hogy nagyon is helyes, ha a fiatal emberek levetik nevetséges és fantasztikus szállodai egyenruhájukat és alázatos hajbókolások helyett valamilyen iparágban erőteljes mesterfoglásokat tanulnak. Egy egészséges fiatal ember sokkal szívesebben áll oda az esztergapad mellé, minthogy néhány fillér borralalóért kiszolgáljon egy vendéget, aki úgy ugráltatja a személyzetet maga körül, mint egy török basa. Elég volt a boyokból, műhelymunkát a fiuknak! — fejezi be a cikk.

Uj kántor Kucurán. A szobotcai püspöki hatóság Károlyi József kucurai római katolikus kántort elbocsátotta. A kántori teendőket ideiglenesen Tóth Kása Ferenc sztáriverbászi vizsgázott kántor végzi.

AMERICAN-CORNET

a valódi, naponta változatos friss vanília, mogyoró, csokoládé, eper, málna, meggy és püncs parfümökkel töltve csakis Hacker cukrásznál. Noviszád, Kralja Petra II. 9. kapható a kapu melletti kis üzletben.

Székrekedés

károsan befolyásolja a szervezet munkáját. Jó szer, mely megbízhatóan hat és jó ízű, a DARMOL hashajtó.

DARMOL

UJ FELVÉTELEK FÉNYKÉPKIRAKATUNKBAN. Irén görög királyi hercegnő és vőlegénye, a spoletói herceg. — Az amerikai flotta parádés felvonulása a newyorki öbölben. — Háztartási verseny Budapesten. — Képek az eposni derbyről és a budapesti királydíjas lóversenyéről. — Londonban kalapdísz az esernyő. — Mussolini meglátogatja a piemonti szénbányákat. — A Foto Rózsa felvételei a noviszádi Daloskör »Amit az erdő mesél« nagyszerű bemutatójáról.

Gyakori dugulásban szenvedők, kiknek gyomrában és beleiben nagyfokú erjedés mutatkozik, öblítsék át alaposan az emésztőutakat kora reggel egy pohár természetes »Ferenc József« keserűvízzel. A Ferenc József víz használata következtében a nyelvépedék hamarosan kevesbedik és röviddel a bélrekedés kiküszöbölése után máris élénk étvágy támad. Reg. S. br. 30474-35.

ADAI HIREK. A községházán június elsejétől kezdve a hivatalos órák reggel 7-től déli 1 óráig tartanak, délután nincs hivatal, ugyszintén vasárnap és ünnepnap sincs. — Filipovics Kruniszlav járási állatorvos megvizsgálta a tenyészbi-kákat. — Az ipari iskola I. és II. osztályában befejeződtek az évvégi vizsgálatok. A vizsgák jó eredményt hoztak. — A polgári iskola növendékei a hét folyamán többnapos tanulmányi kirándulást tesznek Szarajevóba és a zenici vasbányákhoz. A kirándulókat Katanics igazgató és a tanári kar kíséri el.

Kényszerfürdés Vrányevón. Novibecseről jelentik: Tandi József novibecsei borbélymester és Gyurákovics József vendéglős kerékpáron a Vrányevó melletti »Ljutovo« árterületet mentek megszemlélni. A kíváncsi világljárók kerékpárjukkal felmerészkedtek a nyulgátra is, amelyek már alaposan felázta, ennek következtében Tandi a kerékpárjával együtt belezuhant a vízbe. Társa idejekorán észrevette a balesetet és szárazra mentette Tandit, aki csak kóistolót tartott a vízből, egyébként nem történt baja.

Eltűnt Sztáribecseről Dadics Vojó szállásáról husvét előtti kedden Kovács József 16 esztendő fia. Aki tud róla értesítsen. Bozóky Rózi, édesanyja, Sztáribecsei, Novoszelo, Gen. Hadzsicsa utca 3.

Felgyújtotta a kendert és késsel támadt a tüzhöz érkezett tűzoltókra. Treuer és Schmidt tórsai kendergyárosok három kazal kendere kigyulladt. A tüzet a gyár egyik munkása idézte elő, aki a tüzhöz érkezett tűzoltókat nyitott késsel hadonászva igyekezett meggátolni oltási munkájukban. A gyújtogatót, aki a kendert azért gyújtotta fel, mert az egyik gyártulajdonos előző nap több társát kiutasította az egyik vendéglőből, a rendőrség letartóztatta. A kár biztosítás révén megrúrl.

Gyermekelőadás lesz vasárnap a noviszádi Külső Katolikus Körben. A noviszádi zárdában elhelyezett »Kraljica Marija« állami népiskola tanulói közkívánatra még egyszer előadják a »Prima-donna« című gyermekszindarabot a Dudarszka utca 18. szám alatt levő külső Katolikus Körben e hó 11-én, vasárnap délután 4 órai kezdettel.

Másodszor is előadják Sztáribecsn »Ha elmennek a regruták« népszínművet. Mint már jelentettük pünkösdi napján nagy sikerrel adta elő a sztáribecsei Kat. Földmívelő Ifjúsági Egyesület hírneves műkedvelő együttese Jancuszkó Gábor: »Ha elmennek a regruták« 3 felvonásos zenés népszínművét. A nagy sikerre és a még nagyobb érdeklődésre való tekintettel június 11-én este 8 órai kezdettel eredeti szereposztásban, Jancuszkó Gábor a darab szerzője és a noviszádi szereplők jelenlétében, másodszor is színre hozza a Noviszádon, Pancsevón és Vojlovicán is tomboló sikereket aratott kitűnő népies daljátékot. Jegyek az előadásra az egyesületben kaphatók.

Ma: Mánás Miska Szomborban. A Mánás Miska c. operett előadását a Szombori Magyar Iparosdalárda ma, vasárnap délután 3 órakor megismétli.

A Tabánj orgonák szabadtéri előadása Topolán. A topolai Katolikus Nőegylet június végén szabadtéri színpadon előadja a Tabáni orgonák című operettet. Az előadást Reiter Gyula rendezi.

Táncmulatság a noviszádi Olvasó- és Gazdakörben. A noviszádi Adamovics-telepi Olvasó és Gazdakör ma, vasárnap este 8 órai kezdettel saját otthonában nagyszabású táncmulatságot rendez, amelyen kitűnő zenekar muzsikál. A táncmulatságot jó idő esetén a kerthelyiségben tartják meg.

Amit az erdő mesél Pacsiron. A pacsiri Gazdakör műkedvelő gárdája színrehozta »Amit az erdő mesél« népszínművet megérdemelt sikerrel. Az előadást tett ház nézte végig, ami igazolja, hogy a falu közönsége a népszínműveket szereti és minden alkalommal telt házra számíthat a rendezőség. Különösen sok tapsot kapott Ivanics Ilonka, aki bájoságával és közvetlen modorával hódította meg a közönséget. Cindrik Sándor mint erdőőr bátor fellépésével és erélyével aratott megérdemelt sikert. Scheffer József most is bebizonyította, hogy kitűnő komikus. De a többi szereplő is átélte szerepét és hozzájárult a siker teljességéhez: Kóza Sándor, Ivanics Ilonka, Boza Mária, Lestár Antalné—Vajda Mancika, Szemesi Károly, Scheffer József, Cindrik Sándor, Tóth Ferenc, Csillag József, Takács Lajos, Pintér József, Trenka Lajos, Pintér István. Az előadást nagy hozzáértéssel Lestár Antal rendezte. Előadás után reggelig tartó táncmulatság volt.

Újhol megnyílt a Brezovszky szanatórium

A legtökéletesebb diagnosztikai és terapeutai felszerelés és laboratórium
Noviszád, Kralja Petra II. 175. Telefon 24-26 Szabad orvos választás

SZINHAZ-FILM

„Feltámadás” a budapesti Nemzeti Színházban

Beszélgetés Timár Józseffel, aki Tolsztoj színpadra vitt drámájában Dimitrij szerepét játssza s lépésről lépésre jutott el az elismerésig

— Saját munkatársunktól —

(Budapest, június.) A Nemzeti Színházban az ügyelő harmadszor csöngött s a következő percben a kritikusok, írók, művészek és politikusok előtt peregni kezd Tolsztoj örökbecsű művének színpadi változata, a Feltámadás. Kovách Aladár, a magyar író-galéria fiatal és tehetséges tagja, elismerésre méltó munkát végzett a regény színpadravitelével s bár lehetetlennek látszott a nagy regényből épkezláb drámát írni, kisebb dramaturgiai hibák mellett a dráma kifejezi mindazt, amit a nagy orosz drámaíró munkájával megálmodott. Az ünnepi közönséggel bíró nézőtérén egyáltalán nem látszott meg, hogy kapuzás előtt áll a színház,

a Feltámadás prömiérje idénynyitó csemegének is beillett. Az előadás tökéletes volt, az első szótól az utolsóig fogva tartotta a nézőket, akik komoly csendben szemlélték a sokszor egy sóhajjal kifejezett drámai jelenetet, amelyben benne élt az orosz nép minden fájdalma, elnyomottsága. Vagy később, az őrjöngésig fokozott törvénytörési tárgyalást, mikor a megejtett kis Katja gyilkosság terhével vádoltan az életért, később — megundorodva az emberektől — halálért könyörög. Dayka Margit oly megdöbbentő átéléssel játszotta Katját, hogy

a nézők szinte fizikai fájdalmat éreztek,

amint Katja haját tépve a paroxizmusig fokozza szenvedését. Daykában új szerepében új művésznőt ismertünk meg. Partnerre, Timár József volt Dimitrij sze-

repében. Timárról megállapították a kritikusok, hogy Tolsztoj regényeinek élő alakja. Ilyennek álmódhatta meg Tolsztoj a fajtájáért aggódó ifju forradalmárt, aki igazságos földosztást akart.

*Hívtél a barátomat, a gyönyörű magyar lányt
Timár József*

(Nyiltszini taps!) Később a jóiét eltéríti egy időre a földosztástól, de utána megcsömörlötten a léha élettől, komoly emberként visszatér a néphez, ahonnan kiszakadt.

A Feltámadásban Tolsztoj ifjúkorát írta meg s ezt Timár teljes egészében adta vissza. Annyira

ember, művész volt Dimitrij szerepében, mint diák, később mint katonatiszt, végül a mindentől lemondó ember, aki Katját követi a száműzetésbe, hogy Timár

ezzel a szereppel felérkezett művészletének csúcsára.

Timár érdekes és megérdemelt karriert futott be. Lépésről-lépésre, szerepről-szerepre fényesedett ki csillaga, a neve. Kis epizód-szerepeket komolyabb, nagyobb szerepek követtek, majd elérkezett két új szerephez (VII. Gergely és most Dimitrij szerepe), amely után besorozták a legelső közé.

Prömiér-hangulat uralkodik Timár öltözőjében is, ahol több-magunkkal felkerestük a művészt és gratulációnkat nyilváníttuk. Timár, mint eddig minden esetben, most is szeretné köztudomásu szerénységével elhárítani az interjút:

— Higyjék el, úraim, nem volt semmi érdekes az életemben, mindig tanultam s csak az volt a cé-lom, hogy a rámbizott szerepben megközelítem a tökéletest.

— Hogyan történt, hogy bár elismert, eddig még nem jelentek meg nyilatkozatai?

— Ennek, bocsássanak meg, — abban tudom az okát, hogy amíg epizódista az ember és segítene rajta egy-egy nyilatkozat, addig az újságíró urak nem tartják eléggé érdekes interjú alanynak. Később — ezt is őszintén megval-lom — már magam kerültem a nyilatkozatadási, nyilvánosság, azt akartam, hogy amikor elismernek,

az elismerés őszinte legyen, ne az embernek szóljon, hanem a művészetnek.

Ezért jelent meg rólam eddig s nem jelenik meg ezután se interjú, dicséret vagy más hasonló. Higyjék el, zavarba is jönnék, ha az életemből valami érdekeset kellene mondanom. Küzdöttem a sikerért, elismerésért s ha elérem, nyugodt lelkiismerettel csakis az Istennek és szorgalomnak tudom majd be.

— Mivel mind az elismerés, mind a siker már birtokában van: boldognak érzi magát?

— Kérdésben benne van a felelet is. A siker álma teszi küzdő-képesé a művészt s az már csak természetes, hogy felemelő érzés a siker kapujában állni.

— Milyen szerepkörre készült, mit szeret legjobban játszani?

— A dráma a talajom, szeretem a klasszikus szerepeket és vigjátékok komolyabb szerepeit is eljátszom. De legszebb a dráma, amit a szemek élethűen tükröznek vissza

— Filmen szerepel?

— Nem, mert — szaknyelven — »semmitmondó« arcom van, filmen nem érvényesülhetnék. Olyan drámai szerep pedig amelyben nyújthatnék valamit, alig van. Így valószínű, hogy a színpadhoz soha nem leszek hűtlen.

— A nyáron tervez valamit?

— Igen. Tanulok majd, azután Szegeden vagy a Margitszigeten játszom s ha még mindig marad időm, megint csak kedvenc idő-töltésemnek,

a tanulásnak hódolok.

— Mit üzen Jugoszláviába?

— Arcképpemmel együtt mellé-kelem. Bihari Sándor

Benedeki kicsiny kertem

Selymes Rézsó verse

Gsárdás

Mihály László zenéje

Dr-me de ki ki-cary kor-ban, a ró-számai de meg-var-tan.
Nill a lel-lam hó-nom es-te, szobn-sápen el-fe-let-te.

Nál-lem a kert az a drága, az a drága. Adjak neki három pengőt pénliká-re...
Az a-jel-ből nem lett ki-re, nem lett ki-re. Nál-a végig mégis ad-tam pénliká-re...

Mai sport-tükör

JUNIUS
4
VASÁRNAP

NOVISZÁDI ALSZÖVETSÉG:

Másodosztályu bajnokság: Noviszádon a Karagyorgye-pályán Szlávija—Textil, a Trgovacski-pályán Trgovacski—Karagyorgye és ZsSK—NFK.

Ifjúsági bajnokság: Szlávija—Rádnicski, Trgovacski—Isztra, Rapid—Makkabi, Textil—Vojvodina és NAK—NFK.

*

SZUBOTICAI ALSZÖVETSÉG:

B) csoportok: Szivácson Sziváci SK—Hajduk, Sztáramoravicán Krivaja—novivrbázi Gragyanszki, Topolán JAK—Csantaviri AK, Csonoplyán Csonoplyai SK—Szloga, Szrpszkimiliticsen MSK—SzAK, Szomborban ZsAK—Bajmoki AK, Adán Adai SK—szentai Rádnicski, Bácskogradistén BAK—Szloga.

Második osztály: Feketiczen Spárta—Srbobrani AK, Szomborban Rádnicski—Dunav.

*

PETROVGRÁDI ALSZÖVETSÉG:

Petrovgrádi II. osztály: Vojvodina—Szlávija és Schwäbische—Gragyanszki az Obilics-pályán.

Délbánati II. osztály: Pancsevón Bánát—Szlávija és PSK—Juppiter a PPSK-pályán, Kraljevicsevón Rapid—Spárta.

*

LIGAMINÓSÍTÓ MÉRKŐZÉSEK:

Szubotica: ZsAK—kragujeváci Rádnicski.

Krusevác: Car Lazar—noviszádi Vojvodina.

Beograd: Csukaricski — petrovgrádi Borac.

Mosztár: Krajisnik—Velez.

Maribor: SK Maribor—borovói Bata SK.

*

BARÁTSÁGOS MÉRKŐZÉSEK:

Beograd: Jugoszlávija—Olaszország, válogatott.

Noviszád: NAK—Odzsaci SC a NAK-pályán.

Apatin: Apatin SK—Szubotica MTC.

Zagreb: HASK—Vienna

*

MAGYAR NEMZETI BAJNOKSÁG:

Ferencváros—Phöbus, Ujpest—Nemzeti, Kispest—Hungária, Elektromos—Bocskai, Zugló—Budafok, Szeged—Taxisok és Szolnoki MÁV—Salgótarjáni SE.

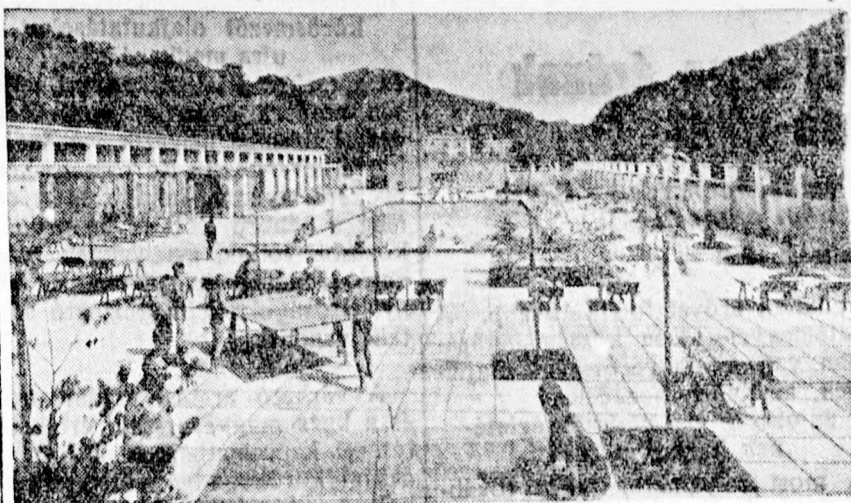
««(IIII)»»

AZ UCCASARKON

— Mi az, maga táblát visel a mellén, hogy születése óta vak és amint látom, újságot olvas?

— Nem olvasok én kérem. Nem tudok... Csak a képeket nézegetem.

Csodás sportfűrdő Rogaska Szlafinán

A rogaskaszlatinai sportfűrdő egyike a legszebbeknek az országban

A Vojvodina Krusevácon, az OSC Noviszádon

Ma kezdődnek az alszövetségi bajnokok minősítő mérkőzései a ligába jutásért. Az első forduló nem teljes, mert a zágrebi és szpliti alszövetségek bajnokai (SK Szplit illetve Konkordia) nem vesznek részt a mérkőzéseken, nem akarnak bejutni a ligába; de még így is elég sok ellenfelet kell legyűrnie annak a csapatnak, amely a döntőig fel akarja magát küzdeni.

A noviszádi bajnok első ellenfele a kruseváci Car Lazar. Ez a csapat nálunk meglehetősen ismeretlen, de miután alszövetségi bajnok, alighanem tud futballozni. A Vojvodina azonban kétségtelenül nagyobb együttes s ma bizonyára olyan eredményt ér el Krusevácon, hogy jövő vasárnap nyugodtan állhasson ki Noviszádon a revánssa.

*

A Vojvodina távollétében a NAK

gondoskodik ma Noviszád futballmüsoráról. A kéékfehérek választása az Odzsaci SC-re, a szubotica alszövetség egyik legjobb vidéki csapatára esett, amelynek híre és tudása olyan színvonalon áll, hogy még a noviszádi közönséget is érdekelheti. Az OSC egyáltalában nem játszik »vidéki« futballt s ha jó napja lesz, a NAK csak erős küzdelem után győzheti le.

Az OSC—NAK mérkőzésre, amelyet két érdekes ifjúsági bajnoki mérkőzés vezet be, a résztvevők valószínűleg így állnak fel:

NAK: Lukács — Lerch I., Willner — Longaver, Thurzó, Fehér — Lerch II., Tomcsányi, Bódy, Karaba és Kovács.

OSC: Katona (Rupprich) — Szélinger, Lukács — Deutschle, Kanyó, Rapp — Schmidt, Mészáros II., Mészáros I., Domány és Poósz.

««(IIII)»»

Ma délután Beogradban:

Jugoszlávija-Olaszország

Az angolok elleni világraszóló győzelem után a BSK-pálya ma délután újabb és talán még nagyobb csatának, a jugoszláv—olasz válogatott futballmérkőzésnek lesz a színhelye. Az olasz együttes az elmúlt öt év alatt mindössze egyszer kapott ki (Londonban 2:3-ra) s közben kétszer megnyerte a hivatalos világbajnokságot. Mindez éppen elég ok arra, hogy Beograd és az egész ország futballtársadalmá színté minden eddigig felülmúló érdeklődéssel várja az olasz csapat bemutatkozását.

A mérkőzésre, amely a belga Langenus vezetése mellett délután 5 órakor kezdődik a BSK-pályán, a két csapat valószínűleg így sorakozik fel:

Jugoszlávija: Lovrics — Pozsega, Dubac — Manola, Dragicsevics, Lechner — Glisovics, Vujadinovics, Petrovics, Matosics II., Perlics.

Olaszország: Olivieri — Foni, Rava — Depetrini, Andreolo, Locatelli — Biavati, Meazza, Piola, Chizzo, Colaussi.

Rövid sport hírek

A Beograd—Szófia városközi teniszverseny 3:2 arányban Beograd győzelmével végződött.

A Budafok anyagi nehézségek miatt beolvadt a Ganzgyári SC-be. A két egyesület csapata jövőre GAFC néven indul a magyar nemzeti bajnokságban.

Von Cramm volt német teniszbajnok Svédországban akar letelepedni s ha megkapja a svéd állampolgárságot, két év múlva a svéd csapat Davis-Cup mérkőzésein vesz részt.

A noviszádi Pincér SK következő játékosai hétfőn délután félhárom órára jelenjenek meg a Karagyorgye-pályán: Hajdu, Stefanovics, Antonics, Bálint, Sijakov, Siteri, Vondracsek, Radakovics, Karleusa, Reitenbach, Harkányi, Weiss és Simonka. A Zenészek ellen játszunk. — Az intéző.

A noviszádi Vojvodina ma 3 legjobb játékosa: Szretykov, Németh és Ognyanov nélkül utazott Kruseváca. Az előbbi kettő sérült, az utóbbi pedig katonai szolgálatra vonult be.

A noviszádi Sport alább felsorolt felsorolt játékosai ma délután fél-egy órára jelenjenek meg a klubhelyiségben, ahonnan az állomásra mennek a gyurgyevói Bácska elleni mérkőzésre: Dér, Dubac, Polyák II., Valusek, Somogyi I., Fekete, Szimin, Máté, Benke és Puskás I. Félkettőre a következő játékosok jelenjenek meg a Gundulics elleni mérkőzésre: Sztájin, Filipovics, Németh II., Puskás II., Dedin I. és II., Somogyi II., Cséki I., Gábor II., Bajszánszki III., Gregec I. és II., Buberá és Bernhardt III. — Az intéző.

Hivatalos NAK-közlemények. Hétfőn este a futballszakosztály 9 órai kezdettel választmányi ülést tart a Botos-vendéglőben. — A mai mérkőzésekre a következő játékosok megjelenését kérjük: 1 órakor Sörös, Jaedel, Bihari, Mókus, Papp, Kurucz, Kovács, Massing, Schmidt, Gombár, Szakács, Urnauer, Szviderszki, Sziefer. Ellenfél a HASK II. — 3 órakor: Kovár, Pázmány, Boros, Német III., Vinai, Lakatos, Németh II., Németh I., Kalmár, Tickmayer, Pávics és Csillag. Ellenfél az NFK. — Félnégy órakor: Lukács, Lerch I., Willner, Longaver, Thurzó, Fehér, Lerch II., Tomcsányi, Bódy, Kovács, Karaba, Sovlyánszki és Saró. Ellenfél az OSC. — Pénztárosok és rendezők: Hauswirth, Budák, Wagner, Kuhl. Göttel, Klampfer, Himmelsbach, Palkó és Antal. Pénztárnnyítás félkettőkor.

Vívó-akadémia Szomborban. A Szombori Sport Egylet csütörtök este fél 9 órai kezdettel nagyszabású vívóakadémiát rendezett a Szloboda szálló nagytermében. A műsor a következő volt: 1. Rossini Domonkos a vivás alapgyakorlatait mutatta be; 2. Léderer Ági és Rossini tör iskolavivást mutattak be; 3. Marion E. (Ljubljana)—Radovics (Zagreb) 10:8 arányban kard asszó; 4. Rossini—Stebler kard iskolagyakorlatok; 5. Marion E. (Ljubljana)—Weisz (Zagreb) szabad törvívás, 5:4 Marion javára; 6. A csapatversenyben az első lett a B. csapat, melynek tagjai: Ladányi, Radovics, Stebler, míg az A. csapat tagjai: Nikolics, Weisz és Marion voltak. Részletes eredmények (az első a győző): Radovics—Weisz 5:4, Nikolics—Ladányi 5:3 (a legjobb asszó), Marion—Stebler 5:3, Nikolics—Radovics 5:2, Weisz—Ladányi 5:4, Nikolics—Stebler 5:3, Radovics—Marion 5:4, Stebler—Weisz 5:4, Ladányi—Marion 4:3. A közönség igen szép számmal jelent meg, mert a Sportegylet Kabos E. és Palócz E. szereplését is hirdette, azonban ezek szereplése elmaradt s a világbajnok csak mint bíró működhetett.

KUGLI HIREK

A NAK kuglizszakosztálya felhívja azokat a kuglizokat, akik be akarnak lépni a NAK-ba, hogy ma délelőtt féltíz órára jelenjenek meg a Lira-vendéglőben megbeszélésre.

A Bácskodobropolyei KK június 11-től június 18-ig serlegturnát rendez, amelyen 8 értékes serleg kerül kijátszásra. Nevezési díj hatos csapatonként 80 dinár, nevezési határidő június 8. Miután Bácskodobropolye vasuton mindenhol könnyen megközelíthető, a rendezőség minél több társesület nevezésére számít.

KÖZGAZDASÁG

A magyarországi új buza árának megállapítása előtt

Százéves a Pesti Hazai Első Takarékpénztár — Egyre növekedik a magyarországi olajtermelés

— Magyarországi gazdasági levél —

Budapest, június 3.

Magyarország gazdasági életének homlokterében a Pesti Hazai Első Takarékpénztár megalakulása századik évfordulójának hatalmas ünneppsorozatát áll. Mindenki tudatában van annak, hogy az 1839. évi bankalapítás centenáriumára több a hasonló ünnepeknél. Egy ország életéréjének, gazdasági jelentőségének száz évét mutatja ez a nagytradiícióju intézet, amely Fáy András regényírónak és a Széchenyi-korszak egyik legnagyobb kulturális munkásának elgondolásából fakadt. Száz év óta nem volt az ország gazdasági életének olyan döntő eseménye, amelyből ez az intézet a maga méltó részét ki nem vette volna. Záloglevelei, kölcsönkötvényei a magyar értékpapírcsarnok vezető értékei és fiókjai, affiliációs hálózata az egész ország gazdasági életére kihatnak. Az ünnepegyhetes alkalmából a takarékpénztár vezetősége

legmagasabb helyről jövő elismerésben részesül és az intézetnek negyvennégy éve első munkatársa és vezérigazgatója, Erney Károly az elnöki székbe kerül. Helyére Milos György, az eddigi ügyvezető-igazgató lép.

A világszerte mutatkozó építészeti stagnációt Magyarország, elsősorban Budapest is érzi. Az építkezésben már évek óta mutatkozó folytonosság most már körülbelül a kora tavasz óta kihagy. Ez természetesen a többi iparágra is nagy kihatással van. Különösen alábbhagyott a három-hatemeletes házak építése, a bérházak tervezése stb., amire pedig annál inkább szükség lenne, mert

egy- és kétszobás modern, összkomfortos lakásban nagy a hiány.

A tőke és a vállalkozási kedv Európaszerte megcsappant, tehát építésre Budapesten sincs megfelelő hangulat. Ezért a kormány az új parlament első ülészakájában előreláthatólag felveti az úgynevezett »építészeti sorsjegy« alakjában tervezett hosszulejratu, fix kamatozású és prémiumos, kisorsolható építkezési kölcsön behozatalát, amely például, közvetlenül a háború után, Franciaországban és Csehszlovákiában is bevált. Az »építészeti sorsjegy« elsősorban a középosztálynak építendő otthon-rendszert, mint az angol mondja, az úgynevezett »privacy« rendszert segítené elő, ami a tőkeszegény építkezési keretek ellenére is, az építészeten foglalkoztatott ágakat fellendítheti.

1937 május végén, tehát pontosan két évvel ezelőtt furták az első olaj forrást Magyarországon és a kutak ma már napi harminc vagon nyersolajat adnak. Az olajkutatás természetesen állandó, lan-

kadatlan erővel folyik tovább. A zalamegyei Lispe község határában van a magyarországi olajvidék, amelynek hozzáadéka az ország mai olajszükségletének harmadát fedezi.

A most folyamatban levő további furások eredménnyel kecsegtetnek. Nincs messze az idő, amidőn a napi termelés a hatvan vagónt is eléri. A lispei olaj kitűnő minőségű és a magyarországi olajfinomítók modern berendezése lehetővé teszi, hogy belőle a legfinomabb kenő- és vegyi olajokat kapják. A lispei olajvidék, mint tudvalevő, az amerikai magyar tőkével dolgozó »Eurogasco« társaság koncessziójába tartozik, mely társaság most a Nagykanizsa melletti Magyarzentmiklós község határában is végez furásokat. Ez a terület Lispetől alig harminc kilométerre van. Feltételezhető tehát, hogy ebben

a zala-drávamenti szögben gazdag erzetű, aránylag nem is nagyon mélyen buzogó olajforrások vannak.

Az államnak saját kezelésben tartott bükkiszéki (Zala) olajforrását most annyira rendbehozták, hogy ott már napi két vagón nyersolajat kapnak. A további feltárás nagy erővel folyik. Programba vették továbbá, hogy a

Három magyar bank perli a jugoszláv államkincstárt a Bosznia részére nyújtott kölcsönért. Szarajevóból jelentik: Érdekes pert indított három nagy magyar pénzintézet a jugoszláv államkincstár, illetőleg a vrbászi, zetai és tengeremelléki bánóságok ellen. A Magyar Kereskedelmi Bank, a Magyar Takarékpénztárak Szövetsége és a Magyar Leszámitoló Bank jóval a háború előtt nagy kölcsönt nyújtott a volt közös osztrák-magyar pénzügyminisztériumnak, amely a kölcsönt boszniai és hercegovinai vasutak építésére fordította. A három bank most ezt a kölcsönt perli vissza a trianoni békeszerződés rendelkezéseire való hivatkozással. Ezzel kapcsolatban az államkincstár jogászai Szarajevóban értekezletet tartottak, amelyen úgy döntöttek, hogy a kereset elutasítását kérik azzal az indoklással, hogy a kölcsönt nem vasutépítésre fordították, hanem politikai propagandára. Az érdekes pert jugoszláv-magyar választott bíróság tárgyalja.

csehszlovák bányahatóságok által annakidején bevezetett ruszinszkói kőrösmezői olajkutatásokat újra megkezdik

és a csehek által otthagytott teljesen modern amerikai fúróberendezést üzembe helyezik. A fúrás idővel kiterjesztik Kőrösmező környékére is, annál inkább, mert ott még a háború előtt olyan próbálkozások voltak, amelyeknek várható eredményeiről a magyar bányahatóságoknak megbízható adataik vannak.

A várható aratási eredménnyel és a buza magyarországi értékesítésével kapcsolatban az agrárgazdasági köröket a buza átvételi árának megállapítása már huzamosabb idő óta foglalkoztatja. A kormány a választások lezajlása után ezzel a nagyhorderejű kérdéssel természetesen a legbehatóbban kíván foglalkozni. Mértékadó helyen úgy tudják, hogy az előző évek gyakorlata szerint

a minimális ár megállapításának rendszerét továbbra is megtartják

azzal a változással, hogy nem kívánják többé megmerevíteni. Egy állandó minimális ár megint azt eredményezné, hogy az új búzát az aratás után mindenki sietve a piacra dobja. Ezzel a lebonyolítás nagyon megnehezülne. A legkisebb ár a jövőben skálaszerűen változna és aki búzáját a későbbi hónapok folyamán hozná forgalomba, némi árpótléket kapna. Körülbelül annyit, amennyi a kamatvesztéséget, a beraktározást és a kezelési költséget fedezné. Szó van arról is, hogy minőségek szerint külön prémiumokat léptetnének életbe, ami a nyolcvan kilón felüli búzát a gyengébb minőségekkel szemben előnyhöz juttatná.

Alkalmi forgalmi adó. A forgalmi adótörvény 4. paragrafusának utolsó bekezdése szerint, ha valaki eladja már használt cséplőgépet, autóját, traktorát, hintóját, különféle más gépeket, zongoráját, házi, üzleti, gazdasági, kocsmái berendezését és hasonlókat, e forgalom után, ha a vételár meghaladja az 5000 dinárt, 2 1/2%-os forgalmi adót tartozik 15 nap alatt a községnek lefizetni a forgalmi adóvallomás beadása mellett. Az összeget a község az állami adóhivatalba továbbítja. Nemfizetés esetén a bírság kétszeres. Ha egyes tárgyak külön-külön vevőnek adatnak el s az elért ár egyenként kevesebb ötezer dinárnál, nem esnek ezen adó alá. Ha a fent felsorolt eladásokról szerződést kötnek, az 1 százalékos vételi illetéket bélyegeken a szerződésre kell ragasztani és a szerződés első sorával átírni.

A noviszádi új adókövetések. A noviszádi városi előljáróság ezúton is közli, hogy az új adókövetéseket nyolc napi közzemére tették ki a pénzügyi osztályon. Az adótárgyalásokat június 12-én kezdik a pénzügyigazgatóság 20. számú szobájában.

A báni hivatal elrendelte, hogy a noviszádi gyáripari vállalatok hivatalnokai csak délelőtti dolgozzanak

A bank, biztosító és kereskedelmi tisztviselők országos szövetségének noviszádi szervezete már régebben beadvánnyal fordult a báni hivatalhoz és kérte, hogy a noviszádi gyáripari vállalatok irodái alkalmazottai részére egyhuzam munkaidőt irjanak elő, vagyis

a gyárak irodáiban csakis délelőtt dolgozzanak összesen hét órát.

A báni hivatal eleget tett a kérésnek és

dr. Radivojevic Jován bán ilyen értelmű rendeletet irt alá. A báni rendelet megengedi a gyáripari vállalatoknak, hogy ha a munka természete megkívánja, úgy délutáni ügyeletességet vezessenek be.

Ha a hivatalnokok száma tizenalul van, akkor délután csak egy hivatalnok rendelhető be ügyeletességre, ha tizen felül, akkor kettő. A vállalatok kivételes esetekben kérhetik a báni hivatalt, hogy engedélyezze a délelőtt-délutáni munkát.

A rendelet szerint a gyáripari vállalatok irodáiban június elsejétől szeptember 15-ig reggel 7 órától délután 2 óráig tart a munkaidő.

»»»□«««

A háztartásbeli alkalmazottak munkásbiztosítása. A szociálpolitikai és népegészségügyi miniszter 1939 február 7-ről kelt rendelete értelmében: 1) a háztartásokban rendszeresen és állandóan alkalmazott szolgálók (kiszolgálók), ha megszakítás nélkül nyolc napot dolgoznak, tekintet nélkül fizetésük nagyságára, munkásbiztosításra kötelezettek. Városokban és nagyobb (járás) helységeken a negyedik, a többi helyeken a harmadik bérosztályba tartoznak. 2) Házmestereknek, akik lakást és természetbeni ellátást kapnak, ha más foglalkozásuk révén egyébként nincsenek bejelentve, a negyedik bérosztályba tartoznak. A fentemlített személyek biztosítandók arra való tekintet nélkül, keres-e és menyit a férjük. Az új rendelkezés alapján felszólítják azokat a munkaadókat, akik szolgálólányokat (kiszolgálókat, takarító asszonyokat) és házmesternőket alkalmaznak, de azokat eddig azon okból, hogy csupán havi 200 dinárig terjedő ellenszolgáltatást kaptak, nem jelentették be, nyolc nap leforgása alatt május 1-től kezdve (ha később léptek alkalmazásba, úgy a belépés időpontjától) büntetés terhe mellett bejelentésk.

Kraljevberg felkészült a tanulmányi kirándulások fogadására. Ma, június 4-én, — mint megírta a Reggeli Újság, — a kraljevbergi szőlészeti tanulmányozására több bácskai gazdakör látogat el Kraljevbergre. Eddig a topolai, kanizsai, adai, moli, petrovszelei, felsőhegyi, szentai, horgosi gazdakörök jelentették be a kiránduláson való részvételüket. A tanulmányi kirándulók tiszteletére a helybeli Gazdakör bankettet rendez a Barasics-vendéglőben, a bankettet táncmultság követi.

„FRUSKOGORAC“

Pezsgők,	Pálinkák,
Biser,	Likőrök,
Borok,	Gyümölcszörpök

minőségben felülmulhatatlanok

FRUSKOGORAC K. D. NOVISZÁD USZTAVSZKA 1. — Telefon 22-85

Kiss Lajos doroszlóvi cigányt felmentették a rablás vádjá alól

de megvesztegetési kísérletért héthavi szigorított fogháza iránt

Kocics Milán szombori büntető bíró ötöstanácsa pénteken tárgyalta folytatólagosan Kiss Lajos 23 éves doroszlóvi cigány rablásának bűnügyét. Kiss a vádirat szerint a múlt év szeptember 2-re virradó éjjel Boncz György rábeszélésére Kolompár Lőrincz, Boncz Mihály és Boncz Sándor cigányokkal behatolt Breier Károly kereskedő házába, megkötözte Breiert és a feleségét és életveszélyes fenyegetésekkel és bántalmazással kényszerítette, hogy készpénzt,

4000 dinárt adja át neki.

Kiss a pénteki tárgyaláson is tagadta, hogy résztvett a rablásban. Kihallgatták Szoleczki István, Kordélyos Péter és Novák Lajos doroszlóvi lakosokat, akik kijelentették, hogy Kiss Lajos a kritikus éjszakán nekik muzsikált Doroszlóvn. A bíróság az ügyész vádbeszéde és dr. Deák Imre alapos és jól felépített védőbeszéde után ítéletet hirdetett, amelyben Kiss Lajost

felmentette a rablás vádjá alól,

de a vesztegetés miatt héthavi szigorított fogháza iránt, ezt az ítéletet azonban Kiss már kitöltötte a vizsgálati fogsággal. Az ítélet jogerős.

Teljes vasárnapi munkaszünetet és nyári szabadságot követelnek a szubotícai magánalkalmazottak

A szubotícai magánalkalmazottak csütörtökön este népes értekezletet tartottak helyiségükben. Az értekezleten a jelentések felolvasása után Damjanov Jaksa ügyvéd a munkaidőre, Székely Imre ügyvédjelölt pedig az ünnepi munkaszünetre, nyári és betegszabadságra vonatkozó törvényeket ismertette. Az értekezlet határozatot hozott, hogy a jövőben

az eddigénél erősebben

igyekeznek érvényt szerezni a munkaszüneti törvények rendelkezéseinek, különösen azoknak, amelyek a fizetési szabadságot és a vasárnapi teljes munkaszünetet biztosítják. A kereskedelmi alkalmazottak a hatóságok közbenjárását kérik, hogy járjanak el a munkaadókkal szemben, akik vasárnap dolgoztatnak alkalmazottaikkal.

EZ IGAZAN ÉRDEKES

- Apuskám, szeretem azt az embert.
- Feleségül venne?
- Igen.
- Mennyi a jövedelme?
- Azt nem tudom, de érdekes véletlen, hogy ő is ugyanezt kérdezte rólad.

Közgazdasági hírek

□ **Rügyfakadás előtti gyümölcsfakarbolineummal való permetezés eredményei.** A tavaszi permetezések között igen fontos a gyümölcsfakarbolineummal vagy olajemulzióval való rügyfakadás előtti permetezés, mert ezen munkával igen sok kártevő állatot pusztíthatunk el. Ha május hó folyamán összehasonlítást végzünk a gyümölcsfakarbolineummal vagy olajemulzióval permetezett és a nem permetezett fák között, akkor igen szomorú tapasztalatokról számolhat be a nem védekező gazda. Nézzük meg a védett fát, mikor az virágzik és ha már elvirágozott, akkor elsősorban is az tűnik fel, hogy csak igen kevés elpusztult bimbót találunk rajta, melyet a bimbólikasztóbogár tett tönkre. A fakéreg alatt, kéregrepedésekben telelő bogarak legnagyobb része egy alapos gyümölcsfakarbolineumos vagy olajemulziós permetezés alatt ugyanis elpusztul. A nem védett almafán azonban igen sok apró rozsdaszínű »golyót«, vagyis elpusztult bimbót látunk, sőt előfordulhat az is, hogy az összes bimbókat elpusztítja a bimbólikasztó bogár. A védett körte- és almafán nem lesz levélbolha sem, mert a permetezés ezek telelő alakjait is elpusztítja, míg a nem védett fákön szinte csepeg a »mézharmat«, a levélbolhák kilövelt ürüléke. A levélbolha azután a fiatal hajtásokat ugyancsak megnyomorítja. A telelő levéltetűtojások is elpusztulnak a permetléből, a védett fán csak akkor jelentkeznek a tetvek, ha az a szomszédságtól átjön, míg a nem permetezett fákön már a rügyek kifésülését a rügy mellett várja az »ősanya«, hogy ivadékaival az egész fát, de sokszor a környéket is benépesítse. Az almamoly hernyói között is alapos pusztítást vihet végbe egy jól alkalmazott gyümölcsfakarbolineumos vagy olajemulziós permetezés. Nagyon sok hernyó telel az almafa kérgén, elálló kéregrészek alatt és repedésekben. A permetlé elpusztítja azokat, melyeket elér. A nem permetezett almafán, körtén mindig több lesz a »férges« gyümölcs, mint a védett fán. A különböző apró paizstetvek között is alapos ritkulást okoz egy jól alkalmazott permetezés. A telelő paizstetvek legnagyobb része elpusztul a permetléből, míg a nem permetezett fákön vígan szaladgálnak a fiatal paizstetvek, letelepdedési helyet keresve. Sőt a félborsószem nagyságu teknőpaizstetvek (Lecanium) telelő lárváit is elpusztíthatjuk szilva, ringló- és őszibarackfáinkon. A fán telelő eszelényeknek is nagy százaléka pusztul el a permetléből. A sodrómolyok telelő alakjai szintén elpusztulnak, tehát a védett fákön nem lesznek »összefonva« a kifésült rügyek, míg a nem védett fákön minden kifésült rügy összefonott levelei között megtaláljuk a kis barna, zöld vagy sárgászöld sodrómolyhernyót aszerint, hogy melyik sodrómoly ivadéka van a fán, de lehetséges az is, hogy egyszerre mind a három faj is jelentkezik. A gyümölcsfakarbolineumnak és olajemulzióknak permetezése után minden moha, zuzmó is letisztul a fáról.

□ **A gombatermelés világrekordja.** Radulov Koszta bocsári kertész óriási gombát termesztett amelyet bátran a gombatenyésztés rekordjának nevezhetünk. A gomba átmérője 50 centiméter volt, súlya 3 kiló és 22 deka. Ez a nagy gomba két hét alatt nőtt meg.

□ **Alma- és körtelevélbolha kártétele.** A levélbolhák lárvái már májusban jelentkeznek az alma- és körtefákön, és pedig olyan nagy tömegben, hogy az általuk kifecskenedett mézharmattól fényes, szinte »lakkozott« az egész lombkorona, ami a levélbolhatelep alatt van. Ez a kártevő mindig a legfiatalabb hajtások csucsnál jelentkezik, mert itt tudja legkönnyebben szivni a hajtás nedvét, itt legpuhább a bőrszövet, melyet csőrszerű szipókájával könnyen át tud szurni. A megtámadott hajtás a sok tápnedv elvesztése folytán fejlődésében megáll, a meg nem támadott hajtással szemben visszamarad, sokkal rövidebb lesz, míg a levelek kisebb-

bec lesznek. A levélbolhák kártétele különösen a faiskolákban jelentkezik, mert itt akadályozza a rendes korona kialakulását, a csemeték koronája elsatnyul. A körtelevélbolha lárvája barnaszínű, míg az almalevél bolhájéé zöld. Mind a kettő hasonlít a paizstetűre, de ha közelebbről megnézzük, paizsa nincs, sőt lábai vannak, ami viszont a paizstetűnek nincsen. A kifejlett levélbolha hasonlít a szárnyas levéltetűhöz, de annál zömökebb, lábai kurtábbak és nagyon jól tud ugrani, míg a levéltetű hosszabb lábaival ugrani nem tud. A levélbolhák ellen nikotinoldattal való bő permetezéssel védekezhetünk biztos eredménnyel.

KÜLFÖLDI TŐZSDEZÁRLATOK

A dinár árfolyama: Budapest 6—7.50, Prága 65.50—65.90, Berin 5.63—5.67, London 205.
Zürich: Beograd 10, Páris 11.73, London 20.75, Newyork 442.56, Brüsszel 75.375, Milánó 23.30, Amszterdam 236.10, Berlin 177.60, Bécs 5.40, Prága 15.125, Varsó 83.75, Bukarest 3.25.

Junius 18-ika

a sorshuzás napja!

a nagy ujságíró tárgysorsjátékon

Főnyeremény egy modern autó

(OPEL gyártmány, vásárolva az AUTOCAR, Noviszádi cégől)
Egyébb nyeremények: hálósobabutor, motorkerékpár, rádió, varrógép és ezer más értékes tárgy

Ne mulassza el az egyetlen alkalmat, hogy husz dináért egy autót, vagy más drága tárgyat kapjon!

Siessen sorsjegyet vásárolni, mert a megmaradt kis mennyiséget hamarosan szétkapkodják!

Megrendelhető: **Novinarska lutrija novosadske sekcije Jugosl. novinarskog udruženja, Novi Sad.** Pénz előre küldendő 55.532 számú postai csekk számlán

KÖLCSÖNT - készpénzi

80 000 — dinárig, hosszulejáraut kaprak ez összes kereskedők, iparosok, földművelők, valamint az állami léni, városi, községi és magántisztviselők és alkalmazottak, nyugdíjasok, tanítók, tisztviselők, altszettek, vasutasok, eszenélők, finanszok stb. Felvilágosítással szolgál: **DUSAN CVETNAR**, felhatalmazott képviselő, Noviszád, Gunduličeva 20. — Vidékiek mellékeljenek válaszbőlveget. 4006

BUTOR

legnagyobb választékban KAPHATO

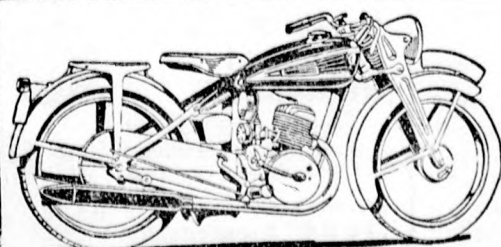
MOOR

butorgyárban INDIJA Fiókküzlet: ZEMUN, Kralja Petra 19

Elsőrendű HOLDER fecskendők megint kaphatók

A gyümölcsfák téli permetezéséhez magasnyomású háti fecskendőt ajánlunk 10 Atm. nyomásig. Kézzelhajtott, kocsira szerelt fecskendőt 20 Atm. nyomásig. Motoros fecskendők 20—40 Atm. nyomásig. Magasnyomású háti fecskendőkben, valamint az ismert Holder—Metzingen szőlővessző-fecskendőkben jól felszerelt raktárunk van.

RECK & Co. D. D. Noviszád, Szokolszka 3 TELEFON 30-51

SIESSEN Szenesnél kerékpárt választani Nagy választék!

HIRDETÉSEKET A MASNAPI LAPRA DELUTAN 3 ÓRAIG, SZOMBATON DELI 12 ÓRAIG VESZUNK FEL. A HIRDETÉSI ADÓ A HIRDETŐT TERHELI.

Apróhirdetések

UGY HÉTKÖZNAP, MINT VASARNAP EGY SZÓ 1.- DINÁR. VASTAG BETŰS 2.— DINÁR. A LEGKISEBB APRÓHIRDETÉS ÁRA 12.— DINÁR.

URANIA MOZI, Noviszdád

Ma csak 3 és 5 órakor **BENJAMINO GIGLI** cnekkel

Tiéd a szívem

Szereplők: Caria Rust, Paul Kemp, Theo Lingner, Lucie Englisch, Rich. Romanovsky

Ma 7:15 és 9:15 órákor

Lil Dagover

BEATHE ASSZONY

TITKA Albrecht Schönhals Sabina Peters

EGY JÓ HAZISZER TÖBBET ÉR EZER JÓTANÁCSNÁL! Mindenkit meggyőz erről a

„Növényharmat”
A legjobb és legerősebb házi fluid. 3 csepp elég bedörzsölnésre, vízzel száj-öblítésre, kockacukron elszopogatva. Ár: 12.— dinár. Kapható mindenütt! Csak zöld üvegekben való!

HAZASSÁG
32 EVES, szolid, házas elvált asszony, jó varrónő két kis gyermekkel férjhez menne hozzáillő józan emberhez, kinek megvan a biztos megélhetése. Cim a kiadóban. 3995

ALLAST KERES
MEHANIKUS SOFŐR június 15-re állást keres. Fizetés meggyezés szerinti. Levelket vagy címekeket a kiadó. hivatal továbbít. 3955

TEIGAZDASÁGI SZAKEMBER állást keres június 15-re, aki az e szakmába vágó összes munkálatokban járatos. Kitűnően készít la Trappista, la Edamer sajtokat és kitűnő tea vajjal. Elsőrendű jártassággal bír többféle tejpróbavételnél. Beszél magyarul, szerb, horvátul és németül. Cim: Denich Antal, sajt és vajmester Noviszvad Bácska. 3982

KEZDŐ IRODISTANÓ, három nyelv. tudással, szerény fizetéssel állást keres. Cim a kiadóban. 3993

ELADÓ
4 ABLAK spalettával együtt és egy vegajtó eladó. Rieger Alekszander, Noviszvad, Aleksza Santicsa u. 102. 3608

8 SPORT-AUTÓ, 2 üléses, keveset használt 5000.— dinárért eladó. Noviszvad, Teodora Pavlovicsa 41 3555

KÉTÜLÉSES csónak (Skiff), jó állapotban, olcsón eladó. Cim: Schmolka hirdetőben. 3970

ELADÓ olcsón ékszerüzlet berendezés: 2 óras-asztal, 1 háromszemélyes aranyműves asztal, mérleg súlyokkal, 8 díb. üveg kirakat ajtóra és egy drágább uccai kirakat. Főleg ékszerész. Szt. Palkanizsa 3900

ELKÜLTÖZÉS MIATT eladók: 35 HP. Hile motor, 5 HP. Benz, 4 HP Massey. Fehér Ernest, Csantavir. 3820

Deszpot Szt. Ivan környékén 118 holdas FÖLDBIRTOK kastéllyal eladó. A birtokból 40 hold elsőrendű legelő a többi prima szántóföld. Holdja 11.000 dinár. Kizárólagos megbízott. Sulhoff Albe, Subotica, Paje Dobanovacka 8. Telefon 68. — Kedvező fizetési feltételek. 263

TISZTAFAJ angora nyulak elköltözés miatt olcsón eladók. Noviszvad, Tolsztojeva 58. 3888

CSALÁDI HÁZ olcsón eladó Noviszvad, Pavla Bakicsa 14 3965

RITKA ALKALOM! A Temerini uccai piac központjában eladó tisztá 10% -ot jövedelmező ház. Érdeklődni Balog szabónál, Noviszvad, Katolieska porta 4. 3990

FRISS CSERESZNYE, prima kemény. 4.50 dinárért kilogrammonként 45 kilós kosarakban kapható. Házhoz szállítva. G. Drechsler, Tuzla. 3997

SZÉP családi ház haláleset miatt értéken aluli áron eladó. Noviszvad, Milosa Dimitrijevicza 63 (volt Bátor uccai). 3588

5 HP HATZ Diesel motor, jó állapotban eladó. Eduard Bartol, Noviszvad, Kraljevicsa Marka 63. 3972

CSALÁDI HÁZ kerttel és egy sarokház két üzlettel eladó. Neupauer, Noviszvad, Kralja Petra II. u. 50. 3977

ELADÓ darálóhoz felvonó transmisszió, cyklon komplett felszerelve. Bácska Topola. Posta fiók 26 3978

ELSŐRANGU cséplőgarnitúra MAV 10 collos cséplő Lanz traktorral, elvárttal és komplett felszereléssel 1929-ből, azonkívül Első Magyar Gazdasági Rt.-as eredeti gyári magánjáró 1915-ből kifogástalan állapotban jutányos áron eladó Ladislav Bachrach, Beograd, Vilsonov trg 1/a. 3984

HÁZ NOVISZVAD központjában eladó egy telken két házzal. Uj 3 szobás ház az összes mellékkeliségekkel teljes komforral és egy régi 3 szobás házzal. Szép csendes udvarral és nagy kerttel. Érdeklődni: Merkur, bélyegző üzletben. Noviszvad, Kralja Alekszandra u. 7. 3997

BICIKLI, jó karban, eladó Merkur bélyegző üzletben, Noviszvad, Kralja Alekszandra ul. 7. 3998

UJ HÁZ 2 lakással, parkirozott udvarral, 17 méter uccai és 100 méter mélységű fronttal, 40 gyümölcsfával sürgősen eladó. Ára 30 000.— dinár készpénz és 35.000.— din. adósság. Eladja »AGENTURA« ingatlanforgalmi iroda, Noviszvad, Mileticsseva 12. 3989

DIVAT ÉS RÖVIDÁRU kereskedésnek alkalmas, használt, de jó karban lévő különböző nagyságu szekrények jutányos áron eladók. Bővebbet Noviszvad, Kralja Petra II. 123. 3995

NAGYGAZDASÁG — hízalók részére »Kühne« daráló transmissziós tengellyel láncokkal-komplett motorhajtásra jókarban, eladó. Cim a kiadóban. 3994

ELADÓ HÁZAK: Cara Dusana u. 67 számú ház 85.000.— dinár; Vojvoda Vuka 53 számú, a Detelináron 35.000.— dinárért. 3998

Komplett **KONYHABERENDEZÉS**, előszobafal tükörrel, acélkötés eladó. Cara Nikolaja u. 23., földszint. 4011

HAZ 30 MÉTER uccai fronttal eladó. Noviszvad, Turgenjeva 22. 4002

KÉTEMELETES új bérház, közel az új báni palotához 10% hozadékkal 700 000 din. — **VILLA** a Ribnyákon és Kamenicán gyümölcsös kerttel, továbbá bérházak, komfortos családi házak. Házhelyek szőlők stb eladók. Kizárólagos megbízott! »IMOBILIA« közvetítő iroda, Noviszvad, Katolieska porta 4. 4003

Adómentes **SAROKHÁZ**, összkomfortos lakással, nagy műhely-helyiséggel és saroküzlet-helyiséggel eladó. Noviszvad, Dudarszka 2. 3985

OLCSÓN eladó keveset használt nyári férfi-öltöny és egy cimbalom. Noviszvad, Poenkareova 20 (volt Mátyás Király uccai). 4012

ELADÓ a Futaki-uti villamos végállomásnál egy teljesen új, adómentes kisebb családi ház. Ára 70 000 dinár. Közlebbit Kralja Petra II. 182, Noviszvad. 3712

ELADÓ: kétszárnyas nagy kapu 3 férfi-öltöny és rézkarnis. Noviszvad, Arse Teodorovicsa 3. Ugyanott egy kifutófiu felvétetik. 4022

KIADÓ

KIADÓ julius 1-re háromszobás, komforos lakás. Noviszvad, Sztreljacska utca 7. 3958

113 HOLDNYI szépen rendezett régi gazdaság 5 km. Csurugtól, 25 hold területtel hasznosított kiadó 1939—1940 gazdasági évre. Esetleg az egész birtok az ideai természettel élő és holt felszereléssel el is adó. Morotvanszki Sztánkó, Noviszvad, Petra Zrinszkog 52 és Csurug. 3617

KÜLÖNBEJÁRATU butorozott szoba fürdőszoba használati kiadó. Ta nurdzsics palota, II em. 19. Noviszvad. 3958

1939 évi június 11-én d. e. 10 órakor, a helyszínen: noviszvádi határ-Szajljevo (Lázár Jovánovics-Vákin szállítás) 30 hold elsőrangú szántóföld szállással és az összes gazdasági épületekkel nyilvános árverésen bérbeadó. Közlebbi felvilágosítások: Tulencsics Rada, Noviszvad, Vladike Gedeona 11, Sztocna piaca. 3887

Mintha csak most szedték volna le a fáról, olyan frissen áll a gyümölcs éveken át a »WECK« befőttes üvegekben. — Egyedülrítő: L. DERNER, Noviszvad, Kralja Petra I. 30.

KOCSMA fiatal házaspárnak elszámolásra kiadó, némi kaucióval. Noviszvad, Rumenacska 7. 3899

UDVARI 2 szobás, konyha speizos lakás kiadó. Neupauer, Noviszvad, Kralja Petra II. u. 50. 3976

EGY KÜLÖNÁLLÓ családi ház, 4 szoba csukott folyosó, konyha, speizmosó, nyárikonyha és mellékkeliségekkel azonnalra kiadó, vagy eladó. Teodora Mandicsa 20., a Temerini-uccai rendőrlaktanyai villamos megálló. tól 3 percre. Érdeklődni Gavanszky-nál, Nemaeska 22. 4018

Városi Mozi, Szubotica

Csütörtöktől—vasarnapig **JOHANN STRAUSS** halhatatlan, nagy operetjének pazar filmváltozata

Denevér

A legszebb zene, a legnagyobb művészek, a legjobb szórakozás — A főszerepekben: **Lida Baarova, Hans Moser, Georg Aleksander, Hans Söfnker** Gazdag pótműsor!

FIGYELEM! Az esti előadások minden nap 9 órakor kezdődnek

KIADÓ a fürdő parknál új házban: 1 garzonlakás, 1 kisebb komfortos és egy szuterén lakás. Kralja Petra II 148/a. 3936

ELEGÁNSAN BUTOROZOTT uccai szoba különbejáratú és fürdőszoba használati, új házban az első emeleten a város központjában teljes ellátással vagy anélkül kiadó, csak hűlyek részére. Cim a kiadóban. 4004

ÜZLETHELYISÉG 7x10 méter, gép vagy bicikli-üzletnek nagyon alkalmas, kiadó. Érdeklődni: Noviszvad, Zsejczyicska 73. 4023

KERESLET

INAST és kifutót keres Petrovics Péter vaskereskedő, Noviszvad, Temerini u. 28. 3864

ELÁRUSÍTÓNÓT és egy kisebb lányt a Duna-uccai üzlete részére felvesz Dornstädter cukrászda. 3956

KIFUTÓ, katonaviselt, árukihordásra azonnal felvétetik. Ajánlatokat a kiadóhivatal továbbít. 3960

JOMUNKÁS fodrásznót azonnal felvesz, 900 dinár havi fizetéssel. Ajánlatokat kér: Beiter fodrász, Bácska, Palánka. 3899

VESEK levágott haját kontnyak. Kerek címekeket. Antalovics János, fodrász, Bács. 3953

RUNAFESTŐ-segéd kerestetik Ajánlatokat: »Tisztító« jeligére a kiadóhivatalba kérünk 3966

JÓ HÁZBÓL való fiut bádogos tanoncnak felvesz Djurics Ferenc, Noviszvad, Szuboticska 68. 3893

Egy jó **ÜZLETI SZAKÁCSNÓT** és egy jó **KÉZILÁNYT** azonnalra keresek fürdőhelyre szőzóra. Ajánlatokat fizetési igények megjelöléssel. »Szezon üzlet« jeligével a kiadóhivatal továbbít. 3896

HASZNÁLT harmóniumot és pianót megvételre keresek. Kereszthoros zongora eladó. Berecki kántor, Horgos. 3898

KIFUTÓLÁNY, ügyes megbízható, 13—14 éves, felvétetik. »Rukavica« Noviszvad, Kr Alekszandra 13. 3973

KIFÜZDÉBE fiatal mindenés-szolga és egy kézilány felvétetik. Noviszvad, Cara Lazara 3. 3974

ÜGYES VARRÓLÁNYT felvesz Deutsch emyö-üzlet, Noviszvad. 3975

SERTÉSHIZLALÁSHOZ értő házaspár felvétetik. Noviszvad, Temerinszka u. 102 4009

NÉMETÜL beszélő freulein délutánra, esetleg egész napra felvétetik. Silics, Noviszvad, Fruskagorszki put 53. 3992

JOMUNKÁS fodrásznót azonnali be-lépésre keresek. Móríz Szeván, Noviszvad, Kralja Petra II. 130. 4010

Hagyomány! Minőség! Haladás!

Összpontosul a STEYR autókban. - Leszállított árak mellett kaphatók

Képvisező Bácskában: **„JUNG” Szuszedszky** Noviszvad, Szaforikova ul. 9. Telefon 52-69

MÁR befejeződtek az esőzéseik:

Gyönyörű nyári divatanyagainkkal csodás választékban várjuk Önt.

Kézimunka osztályunk raktáron tart minden kézi munka anyagot és fonalat és díjmentesen megtanítjuk Önt a legkomplikáltabb kézimunka végzésére is

MODA

Noviszád, Kr. Petra II. 2

Bélyegzőket-pecséteteket szakszerűen készít

„PEČATOREZNICA“

Miloš L. Nikolić BEOGRAD Kr. Milana ul. 3

Meleg napokban üdítse fel magát egy pohár joghurttal!

Mlečna Restoracija „Mirjana“ Noviszád, Tanurđzics-palota.

A szarakanizsai CSODAKUT iszapjütdőjében biztos gyógyulást

találnak a reumában szenvedők.

Szénsavas fürdője — szív- betegeknek, a világhírű pezsgőfürdőjében pedig legkellemebb és legbiztosabb gyógyórárt találhatja. Kérjen prospektust. — Interurbán telefon 5.

HOHNER

SCHNEIDER

ZAGREB, NIKOLICEVA 10

Ha Beogradba utazik,

ne feledje el meglátogatni a Szarajevói Báni szőnyegszövő Intézetet Beograd, Knez Mihailova 53. Tel. 27-6-24 ahol perasa és bosnai szőnyeget husz havi részlelfeizésre is beszerezhet.

Ideál

Beszézés előtt, vétel-kötelezettség nélkül nézze meg az „ERIKÁ” legjobb márkájú írógépeimet. Lerakat: Rada S. Lazarević, Beograd Kneza Pavla 15-a. Telef. 22-463

Hózhelyek

előkelő villanegyedben eladó. — A telkek gyümölcsfákkal és diszfákkal vannak beültetve. Legideálisabb felkötés Csatornázás, gáz, villany, vízvezeték bevezetve. Használja ki az alkalmat és biztosítson magának minél előbb telket. Műrsékeltek árak, kedvező feltételek. Érdeklődni: **Uprava Műzovnih kuća Zagreb**, Frankopanska 16.

ELSŐRENDÜ fodrász-segéd, aki esetleg pedikűrözéshez is ért azonnal felvétetik Tkalac, fodrász szalon Noviszád, Bulevar Kraljice Marije 14 3990

FODRÁSNÖT, elsőrendű munkakerőt azonnalra, vagy megegyezés szerint felvesz Tkalac fodrász szalon, Noviszád, Bulevar Kraljice Marije 14. 3991

TANONCOT fizetéssel azonnal felvesz Szécsi és Majer asztalosműhely Noviszád, Carinszka u. 15. 3998

POLITURCZÓ NÖKET felvesz Szabados műbutor asztalos, Noviszád, Cara Lazara u. 5. 3997

FEJÖST, nagy családdal július 1-re felvesz Lovas szállás, Sajlovo. 3993

INASLÁNY és egy retuseur (nő) felvétetik. Fotó Rózsa, Noviszád, Nikola Teszla 38 3999

FIATAI BOGNÁRSEGÉDET felvesz Varga Imre bognár, Temerin. 4000

IPARVÁLLALAT keres könyvelőt, szerb német, magyar nyelvtudással. Ajánlatot »Ügyes« jelleggel a kiadó továbbít. 4001

KIFUTÓFIU azonnalra felvétetik. Érdeklődni: »Univerzal-Reklam« Noviszád Zselyeznicska 36. 3959

EGY TANONC és egy kifutó azonnal felvétetik. Kulik szabó, Noviszád, Kralja Alekszandra 3. 4021

KAUCIÓKÉPES, többévi gyakorlattal rendelkező mészáros, fióküzlet vezetésére kerestetik. Dániel, Noviszád, Szuboticska 73. 4019

2-3 JÓMUNKÁS asztalossegéd, aki a gépmunkához is ért, vidékre azonnal kerestetik. Cim a kiadóban. 4020

KOCSIST, aki a tehénfejéshez is ért, felvesz Dániel mészáros, Noviszád, Dudarszka ucca 53. 4025

HÁZISZOLGÁT keres a Golgota temetkezési vállalat, Noviszád, Uspenszka 12. 4024

KÜLÖNFÉLE

HA MERLEGKÉPES könyvelővé akarja magát kiképeztetni; Ha könyvszakértőre lesz szüksége; Ha praktikus könyvvezetést óhajt bevezettetni, írjon Borbély Lajos könyvszakértőnek, Noviszád, Postafiók 75. (Lakás: Kralj Petra II. ucca 162. számú ház melletti új uccában.) 3347

MÁRKÁS RAKETTFK raktáron. Raktétek hurozását vállaljuk. TRUPPEL BÉLA, Noviszád, Dunavszka 7. 3365

2500.— dinár befektetéssel havi 1000 dinárt kereshet. Levelezés horvátul »ANOS« Maribor, Orožnova ul. 6. 4742

SOFORTANFOLYAM (eng. kir. báni hivatal által) elméleti és gyakorlati kiképzés. »Central« autogarázs. Noviszád, Kamberova 42. 1612

ÖREG ÖLMOT veszünk a legmagasabb napi áron. Jugokat, Zselyeznicska 91., Noviszád. 2695

Jégszekrényt bármilyen használatra jótállással készít Ujvári Ferenc, Temerin. Árjegyzéket ingyen küld. 3145

MINDEN NYELVÜ használt könyvet, egész könyvtárakat vásárol J. Papo antikvárluma, Noviszád. 3214

HENGEREK CSISZOLÁSÁT és ROVÁTKÁLÁSÁT 370-1500 m/m-ig, motorok helyszíni hengerfúrását és újdugettyük és karikák készítését, motorfőtengelyek szabályozását, fagázgerátorok építését, — gazdaságos tüzelőanyag kihasználását — szakszerűen végzi Bagi Ferenc gépműhely Szarakanizsa. 3243

SULYOK fest, tisztít. Száraz és vegyi tisztítás. Bőrretikülök, bőrbutorok festése minden színben. Olcsó árak Noviszád, Postanszka 14. 7045

UJJAVARÁZSOLJA a régi rodikölöket, készíti, javítja utazótáskákat kéztáskát, mintatáskát **PREVEDEN** bőrdöndős, Kr. Petra I. 23. Noviszád. 493

TENCENPARTI NYARALÁSRA, gyermekeket és felnőtteket olcsón vállal, Fai Gizi, Noviszád, Tanurđzics palota III. em. 12. 3959

Rőfösárút

VÁSÁROLJON BRACA NASTASIC-nál, az olcsó rőfösöknél, Sztári, becsej, Szrbobrán, Noviszád, Kralja Alekszandra 24. 3961

Dr. Filipon creme a legjobb és legkedveltebb nappali krém. Ára helyben és vidéken 14.— dinár. Apoteka Küchler, Vrsac. 2474

INGYEN MEGKAPJA terjedelmes horoszkopját szerencseplanétáját). — Küldje mielőbb születési dátumát — 5 dinárral költségekre. Rákics, Noviszád, Luja Bertua 1, pince 3527

ÉTKEZZEN a Velika Gradjanszka Menzában. Izletes, tápláló, változatos étlap, olcsó abonement. Laze Telecskoga 9. 3661

AUTOK! Új és használt, de nagyon jó karban levő különféle márkájú luxus és teherautókban, autógumikban, felszerelésben és alkatrészekben állandó nagy raktár. Olcsó árak, előnyös fizetési feltételek. Képviseletek: Fiat DKW, Wanderer, Audi és Horch. — **August KUTALEK**, Noviszád, Kralja Petra II. 84. Telefon 31-06.

ÉPÜLETVÁSÁLÁST előállító üzem keres erélyes munkavezetőt. Előnyben részesül, ki a szerszám munkában járatos. Ajánlatokat az eddigi működés fizetési igény megjelölésével: »Épületvásárlás 1149« jellegre Propaganda, Beograd, poštifah 409 címre küldendők. 3868

MOTOR ÉS JÉGGYÁRTULAJDONOSOK FIGYELMÉBE! Vállalok minden szakmabeli szerelést és javítást, speciális berendezéssel fogva a legmesszebbmenő garanciával. Ertl Pál Noviszád, Primorszka 29. Tel. 31-09. 3970

VESEK használt ruhákat, kalapot, cipőket stb. Hívásra házhoz megyek. Husnija Hodzics, ószeres, Noviszád, Temerinzka 30. 3981

VESEK PIPACS, buza, kamilla és hársfa virágot. Schwarz Góza fetelep, Noviszád, a vágóhíddal szemben. 4005

SZEPLŐT, pattanást, hámlást, orrvörösödést és más arctisztatlanságot pár tégely használata után biztosan eltüntethet DARUVARI krém minden szaküzletben kapható. Háromsarkos nagy doboz 15.—, kis doboz 750 dinár. Postán küldi: BLUM gyógyszer-tár, Szubotica.

BÖR, gummi és teveszőrszűj, **MINDENFÉLE** gépolaj és **MŰSZAKI** cikkek kaphatók **SENEŠ** vasüzletekben 225

VILÁGHÍRŰ Molnar Moser kölnivizek különféle illatokban és nagyságu original üvegekben kaphatók. Jugoszláviai főlerakat »Jugo Diana« Szubotica Karedzityeva ul. 12. Bárányszálló mellett. Minden szaküzletben kapható.

ROSSZ TAPASZTALAT

— Sose udvarolok többé lányoknak.

— Miért?

— Egyszer próbáltam meg és rögtön a feleségem lett az illető.

Beogradban

újjonnan megnyílt bizományi szőrmeárú üz ememben le kiválóbb perzsák, ezüst- és kékrókák, valamint a szakmába vágó összes szőrmeárú, nemeseített báránnyaruk kaphatók nagy választékban. — Eredeti gyári árak!

REX DEZIDER

BEOGRAD, Čika Ljubina 10/a. I.

Utazó urak!

Novivrbáson, az állomással szemben lévő Biber-féle vendéglőt vettem. Egész éjlet nyitva. Szolid árak, pontos kiszolgálás. Tisztelettel: **Papp István**

Hosszlejáratu kölcsönt

KAPHATJÁK ingatlanulajdonosok első helyi bekebelezés mellett. Állami, városi és községi tisztviselők, valamint azok alkalmazottai és nyugdíjasai kaphatják pusztán a fizetésre, illetve a nyugdíjra. Felvilágosításokkal készséggel szolgál: **ORLIN VLADIMIR** bankbizományi irodája Szubotica, Manojlovičeva ucca 7

Nagyarak Zagrebban

minden este igazi magyar zene és nota mellett **Manduševac** vendéglőben Gunduličeva u. 45 találkoznak.

Ingatlanvételek

Családi ház a Telepen Din. 48.000.
10% jövedelmű bérlőház 7 lakással Din. 140.000
8% jövedelmű masszív bérlőház 240.000.
10% jövedelmű bérlőház Din. 260.000.
10% jövedelmű emeletes bérlőház, vendéglővel 375.000 dinár
10% jövedelmű emeletes Din. 400.000.
10% jövedelmű 6 lakos emeletes Din. 575.000.
10% jövedelmű új adomentes 2 emeletes bérlőház Din. 680.000.
Üzletház műhellyel Din. 220.000.
Gyartelep oriasi telekkel Din. 350.000.

Ingatlanforgalmi Iroda,
Noviszád, Željezatička 1 Telefon 21-61

Jól bevezetett **gabona- és lisztüzlet**

esetleg lakással, halozás végett azonnal átadó — Ud. REITER, Temerin

Mágneses! javítással és magnétizálással erősebb mágneson „DANETA” Beograd, Dečanska 23

TWN MOTOROK

200 ccm
250 ccm
350 ccm

a jelenkor legőkeletesebb motorjai.

TWN motorok kaphatók minden szaküzletben és a főképviseletnél:

R. PRPIĆ, ZAGREB
Vrhovčeva ucca 13.

Kereskedők és mechanikusok kérjék díjtalan prospektusunkat és árjegyzékünket

TRIUMPH WERKE NÜRNBERG-G.

J
U
B
I
L
E
U
M
I

JUBILEUMI ÉV

Végtelenül leszállított áron vásárolhat nálunk

JUNIUS 1-től JULIUS 1-ig

Ez a mi köszönetünk a 20 évi szeretetteljes támogatásért

Ä
R
U
S
I
T
Ä
S

UTAZÓ URAK!
Ujnonnan megnyílt modern szálló
Hotel „UNION-PALAS”
Beograd, Kosovska 11. Tel. 28-849
Lakosztályok, szobák fürdőszobával
és telefonnal. — Mérsékelt árak!
Az éttermet Sreier vezeti.
IGNYAT PETROVICS szállodás,
a Szrpszki Kralja szálló éveken át
volt portása.

„Orthopäd“ cipőket
minden fájós lábba, a legújabb mód-
szerek szerint garanciával készít
Gái István, Szabotica Zrinjski tér 2

Írókészlet
minden kereskedő, iparos, magánzó
részére
csak 195.-dinár
500 darab kék kereskedelmi boríték
tetszés szerinti nyomással;
250 iv bankpost papir tetszés szerinti
nyomással;
250 iv kisalaku (8° alaku tetszés szerinti
nyomással;
100 darab levelezőlap tetszés szerinti
nyomással;
3 darab iron;
1 ironhegyező;
5 iv másoló indigó papir;
50 iv másolópapir;
1 (ör)lógumi;
1 tollszár;
6 darab vegyes toll;
1 iratesomó a posta eltevésére.
Az összes fentnevezett áru első-
rendű minőségű. Kérjen mintákat!
T. T. **R. BAJ, Zagreb**
Draškovicseva ul. broj 16
Olvassa el holl napi híradásunkat!

Kőfaragók részére
Nagy raktári
tárunk:
„BA-PO” a Dunabánság legnagyobb és legdusabban fel-
szerelt festék, lakkok és ecsetáru szaküzlete
Noviszád, Kralja Petra II. 9. Telefon 29-47

Bútor Szőnyeg Linoleum
KRAUSZ EDUARD
Noviszád

Kerékpárt
Noviszádon legjobban nálam
vásárolhat:
„JUNG” Szuszedszky, Noviszád
Satarikova 9. Telefon 32-69 — Nagy választék mindenféle gyártmányokban!
10.000 dináros balesetbiztosítás

BOSCH SERVICE

Dipl. tehn. L. TALOVICS
BEOGRAD, Kőszmajszka 43. — Tel. 28-380
A Bosch-gyárakban specializálta magát. Szakszerű és díjtalan
vizsgálat az összes Bosch-gyárak Bosch-készülékével

EPE KÖVEK
Az ismert **SALVAT TEA** epe-
kövek és epehólyag megbetege-
dések ellen kapható a főkepvil-
seletnél: **Apoteka Sv. Ivannu,**
Zagreb, Kapitól 17. Ismertetőt a
gyógyítás módjáról ingyen kül-
dünk. O. r. S. Br. 27870/1936
Rn. 3487

Értesítjük a n. é. közönséget,
hogy a mai nehéz viszonyokra
való tekintettel mélyen leszáll-
ított áron rendezünk olesó
polgári temetések
„GOLGOTA”
temetkezési vállalat
Lenkey Imre és fia
Noviszád, Uspenszka u. 12
Telefon 26-90

Reggeli Ujság
Uredništvo i administracija
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Noviszád, Kr. Petra II. (Futoski put) 50
Telefon: 21-37, éjjel 20-58
Felelős kiadó: **André Dezső**
A kiadóhivatal vezetője: **Blazsek Ferenc**
Pretpilata — Előfizetés:
Egy óra 28— dinár
(kihordó útján 30 din.)
Három óra 80— dinár
(kihordó útján 86 din.)
Félre 160— dinár
(kihordó útján 172 din.)
Izlazi svakodnevno - Megjelenik naponta
Pošt. čekovni račun — Postacsekkszámla:
Zagreb, 46.692

Vihar a pusztán

Írta:
Szalay László

Az égen — szürke felhőnyergok. Valami forró, lappangó légáramlás — a földön.

Mintha csak sárkány torka lökné: zsibbaszt, leforráz, fojtogat, — embert, állatot.

Nem találod a helyed: Mennél, de csak vánszorogsz; kiáltanál, de csak susogsz. Egyik kezeddél a torkod, másikkal a szived nyomkodod...

Mi ez? Hová lett a levegő? A levegőből az élet? Az oxigén? A tartalom? Ami kell a tüdőnek, kell a vérnek, a szívnek?

Meg kell fulladni: Ez maga a szivszélhűtés...

Hiába tátogsz, mint a szárazra vetett hal; légüres térben kapkodsz, — levegő után.

Ó, csak már esne, csak már esne az eső!...

Afrikában számum, Ázsiában burána a neve. Nálunk — az Alföldön — a vihar előszelének hívják.

Ott gyilkol. Itt csak beteggé tesz. Ott ura, itt csak szolgálja a viharnek.

Óreg Szuhay, — igazlátónk a pusztán, — fölmege a dombra. Szimatol, liheg...

Ó már látott ilyen csodát, nem egyszer, s most résen van.

A domb hegyén van a figyelő, egy földbeásott fenyőszál, keresztben rászögezett lépcsőcsökkel, — fölmászik. Föl a hegyébe, előre hajol, oszt úgy figyel. Arra, ahonét a viharok jönnek.

Sokáig figyel, ki tudná meddig, talán órákon át.

Egyszer csak keletnek, — észak keletnek inkább, — füstfelhőt lát. Porfelhőt.

Rohan le a lépcsőn, kapja a flintát, főszalad vele, oszt fönn — ki-süti.

Ahogy a puska durran, megállnak az ekék, a kocsik, kezekben a szerszámok és minden szem odanéz. Óreg Szuhay meg int, — int és int, egész karjából a tanya felé.

Egy perc alatt ki van fogva a jószág és ember, állat menekül a tanyába.

Szuhay elsőnek érkezik és lelkendezve kiáltja:

— Behajtani mindent, még a baromfit is, itt a vihar!

Szürke, feketesárga, fehértarajos felhők; — mint a kerítésre kapaszkodó mérges kutyák, — úgy kapaszkodnak a láthatárra. És onnét fölfelé, előre, előre...

Aztán egy ümmögés. Morgás. Egy szélroham.

Kisvártatva a másik. A harmadik, mely már porfelhőt és vad erőt hoz magával.

A negyedik fűölt és meghajlítja a fákat, mint a nádszálat. Hallani a recsegést, amint az ágak kettétörnek.

Az ötödik leszakítja a birkaszín tetejét és viszi, — és ettől kezdve fékevesztetten ordít, bömböl, törzuz szélében.

Szuhay kirohan az emberekkel és kergetik a birkákat a kocsiszinbe.

Abban a pillanatban leesik az első jég, utána a többi, mintha dobolnának, csörögve, zörögve.

Ót perc múlva négy ujj magasan áll a jég, s már csak az eső esik. Irdatlan záporosó...

Aztán megszűnik az is. Megszűnik a vihar, kitisztul, — s van már levegő.

Apám egy karosszékben ül, s a padlót nézi.

Anyám sir.

— Vége a szőlőnek, a szép bortermésnek, a mi reménységünknek... Mi lesz velünk? Hogy mentek ősszel az iskolába? Hogy fizetjük a nagy adót? A cselédséget?... Istenem, Istenem, soha nem bántunk senkit, mindenkin csak segítünk, mégis így meglátogat

gatsz — siránkozik szegény. — Miért fordulsz el tőlünk?

—

Ebben a pillanatban kopogás az ajtón, belép a szobába Szuhay:

— Engödelmet, — azt mondja, — nem köll ám megijedni...

— ?

— Babucsik vincellér kiszaladt a szőlőbe, oszt' azt mondja, nincs abba' semmi hiba!

Anyám felsikolt.

— Pásztás volt a jég, a szőlőt kihagyta. Lesz szüret...

—Édes jó Istenem, — sirja az anyám.

— Nem hiányzik egy böndzső se, — és ez azér' van, — nyögi Szuhay, — ez azér' van, — de el-sirja magát és nem tudja folytatni...

A SZOBRÁSZZSENI OTTHONA

Mestrovics Iván a modern Michelangelo

Korunk legnagyobb szobrászművészenek ismerik el világszerte Mestrovics Ivánt, aki a világháború előtt tünt fel, hatalmas méretű, izzó feszültségű, drámai erejű alkotásaival.

Sibeniki pásztorfiu volt ez a zseniális alkotó. Ebben az időben fából faragta ki álmait, primitív bicskával dolgozott. Később, nagy nehézségek árán eljutott Bécsbe és beiratkozott az iparművészeti iskolába. Mindössze ennyi előtanulmánya volt, amikor megmarokolta a követ és kikényszerítette belőle a szerb-horvát hősmondák legendás alakjait, amelyekkel a római világkiállítás minden látogatóját elragadta. A képzőművészeti kritika egyöntetű lelkesedéssel fogadta műveit.

Most már megengedhette magának, hogy bejárja a világot. Előbb Rómában, aztán Londonban dolgozik, majd a genfi-tó mellett telepszik le egy időre, később felcseréli svájci lakóhelyét a francia Rivierával és Cannesba teszi át műtermét. Itt, a Földközi tenger partján — talán a természet szépségének hatása alatt — oldódik fel lelkében az a rettenetes feszültség, amely addigi alkotásaiban érvényre jutott. Megtalálja a harmóniát: a természetben és a zenében. Ezt a zenei harmóniát fejezi ki ezután készülő szobrain, amelyek legnagyobbbrészt biblikus témákat dolgoznak fel.

Az utóbbi években ideje legnagyobb részét Zágrebben tölti Mestrovics Iván, ahol a Képzőművészeti Főiskola igazgatója. De igazi otthona Splitben van, a dalmát tengerparton. Itt építette fel antikiizáló palotáját, amelynek kapuja csak a legkevesebb ember előtt nyílik meg. Rokonokon, egészen közeli jóbarátokon kívül más nem juthat be ebbe a palotába, amelyet roppant tisztelettel, áhitatosan néz meg minden arrajáró.

Érthető tehát, hogy amikor Splitben jártam nemrégiben, min-

denáron látni szerettem volna Mestrovics palotájának belső termeit. Két újságíró kollégámmal vágyódva néztük a tengerparti dombtetőn húzódó oszlopsz loggiákat, amelyek mögött egy magaslaton, megpillantottuk a palota oszlopsorát. Elkezdtünk csemetni a gyönyörű bronzkapunál. Pár pillanat alatt kis tömeg verődött körénk, olyan szenzációt jelent Splitben már az a tény is, hogy valaki be akar jutni Mestrovics othonába, sőt — csemetni merészel...! Az emberek hevesen magyarázták, hogy a mennv-országba könnyebb bejutni, mint ide.

Hosszu időn keresztül nem mozdult senki a csemetésre. A tömeg pedig kárörvendően vihogott. De nem tágitottam. Végre — lépések hangzottak. Feszült izgalom. Kulcs csikordult a zárban és az ajtóréshen megjelent egy ingujjas szolga. »A Mester Zágrebben van, a palotába pedig nem mehet be senki!« — jelentette ki kategórikusan, amikor elmondtam, mit akartam. A kollégák lemondóan intettek és elfordultak, hogy továbbmenjenek. Én nem mozdultam. A tömegeből ez is, az is beszélni kezdett a szolgálval. Hogy miről volt szó, azt nem értettem, de figyeltem, hogy a szolga belemelegszik a diskurzusba és előbbre lép. Az újságíró legyőzte bennem a jólnevelt uriembert és — mi tagadás — minden tilalom ellenére beosontam a szolga háta mögött a nyitva hagyott ajtón...

Lélekszakadva futottam fel a széles márványlépcsőkön, amelyeket egy óriási bronzszoborral — Mestrovics egyik »muzsikáló leányá-
val — ékesített plateau szakított félbe a középtájon. A palota oszlopsora alatt kedves arcú szobaleány állt, akinek — miután csak szerbül értett — kézzel-lábbal magyaráztam meg, hogy egy pillantást szeretnék a palota belsejébe vetni. Bartáságos mozdulattal hí-

vott maga után és így beléphettem a szentélybe.

Csakugyan szentélyben éreztem magam, a zseni alkotásai előtt, amelyek megtöltik az egész palotát.

A hallból az emeletre vezető lépcső oldalfala előtt kétszeres embernagyságú márvány Vénusz hever. Más semmi nincs a hallban. Kétoldalt szárnyas üvegajtók nyílnak. A baloldali óriási terembe vezet. Csodálatosan szép márvány mozaik borítja padlóját és közepén a legszebb selyem perzsaszőnyeg fekszik. Monumentális hófehér márványszobrok állnak köröskörül. Megrendítő alkotás mindegyik: a gótikus Madonna a Gyermekekkel a legtisztább áhitat kifejezése; a lehajtott fejű, felhuzott térdekkel földön ülő nő a hindu meditáció mélységét érzékelteti; a könyörgő nő az Isten utáni vágyat fejezi ki tökéletesen.

És ezek a márványcsodák — közönséges, barnára festett ládák talpuzatán állnak... És a nagyértékű perzsaszőnyegen kívül nincs más berendezési tárgy a teremben, mint egy kopott, olcsó kis padka...

A következő szoba ebédlő. Parkettázott padlóját megint gyönyörű perzsaszőnyeg borítja, de butorzata a legegyszerűbb gyári butor. Az asztalon olcsó tucatmunka terítő, kis agyagvázában pár szál virág. De a falmélyedésekben és a polcokon a legistenibb bronzszobrok aranylanak. Megint egy Madonna a Gyermekekkel, egy Pieta és Jairus leánya.

A harmadik termet »atelier«-nek nevezi a szobalány, noha nyoma sincs annak, hogy itt dolgozna a Mester. Ebben a szobában egyáltalán semmi butor nincsen. Gigantikus faszobrok és fareliefek töltik be a teret. Csupa biblikus alak és bibliai jelenet.

A negyedik szoba, amelynek ajtaja már ujra a hallba vezet, írószoba. Egyszerű jávorfa íróasztal, sötétzöld bőrgarnitúra és aicsony, üvegezett könyvespolc áll benne. Csupa franciányelvű művészeti munka és album telíti a könyvespolcot. Az asztalkán kódexszerű, gyönyörű bőrkötésű könyv — Dalmácia történetének metszeteivel illusztrált kiadása 1802-ből. A falon érdekes kompozíciójú modern festmény ábrázolja a Mester feleségét és négy gyermekét. Nincs szignálva a kép. Lehet, hogy a Mester maga próbálkozott itt a festéssel is és ezen a téren is rendkívül alkotott. Két Mestrovics-szobor ide is jutott: egy gótikus bronz Madonna és a gitározó nő, amelynek azt a címet is adhatná: Vágy.

Nagyvonalúság, erő, puritán egyszerűség, amellet — architektúrában, márványban, bronzban, szőnyegekben — gazdag lukszus tükröződik ebben az otthonban, amelyben nem is lehetne más, mint a zseni hajléka.

Szédítő élményt jelentettek ezek a lopott percek a Mestrovics-palotában. Azt sem bántam volna, ha megvernek, amiért bemerészkedtem a tilalom ellenére. De a szolga csak csendesesen morgott, amikor visszaérkeztem és — nem fogadta el a borraivalót, amivel ki akartam engesztelni...

Rónay Mária

A két hatvanéves nagy magyar író:

Szabó Dezső és Móríc Zsigmond

A fegyvercsörgésben nem igen jutnak szóhoz a muzsák. Mostanában a magyar irodalom is csendesebb a szokottnál, de a nagy feszítő erőt mutató háborús hangulat sem akadályozza meg az élő magyar irodalmat, hogy nemestülül lelkesedéssel meg ne ünnepelje Szabó Dezső és Móríc Zsigmond hatvanadik születésnapját. A magyar közvélemény ma lélegzetvisszafojtva a nagy világeseményekre figyel, de módot talál arra is, hogy két világszenzáció közötti csendes szünetben tiszta szívvel köszöntse a két nagy író. Teltjesen időszerű ez az ünneplés, mert ezzel a nemzet saját lelkiismeretét idézi fel. A magyarság hatalmas értékeit méri jogos büszkeséggel, de nem felejt el azt sem, hogy ez az ünnepség szellemi, lelki számadásra is kötelez: mennyit tett a magyarság az utóbbi forrongó évtizedek során, hogy megtisztuljon és megvesse alapját az új korszak igazabb, népiesebb magyar életének. Ez az esztendő a két író életében nemcsak születésnapjüknak, hanem munkásságuk korszakjelző köve is. Harminc éve annak, hogy Móríc Zsigmond kiállt a porondra és husz esztendeje múlt most, hogy Szabó Dezső az Elsodort faluval beharsozta a Kárpátok medencéjébe mámorítóan szép, de sokszor keserű igazságait.

★

Szabó Dezső Kolozsvárott született hatvan esztendővel ezelőtt. A legmagyarabb fejedelmi város hagyományokkal teli falai között szivta magába a kulturát, de sem a magyar hagyományok iránti rajongása, sem tanulóéveiben kötötté lévő konzervatív környezete nem tette maradivá. Természetesen forrongós, üres tekintélyt nem tisztelő már kora ifjúságában is, de — különös — mégis tanár lett, olyan életpályára lépett, amelyen örökösön felebbvalóitól függött. Nem is fért meg sem tanártársával, sem igazgatóival. Folytonos ösztöztéseinek az lett az eredménye, hogy állandóan áthelyezték és így a régi Magyarország minden tájékán tanárkodott. Ennek örült, mert a változatosságot nagyon szerette. Saját bevallása szerint többször azért is kötött bele igazgatójába, hogy más városba helyezték át.

Szabó Dezső is a Nyugat köré csoportosuló írókhoz tartozott, mint nemzedékének minden jelentős magyar írója és költője. A Nyugatba és a Huszadik Századba állandóan írt, de feltűnést csak 1919-ben keltett, amikor kiadta az Elsodort falu című nagy regényét. A veszített világháború örvényében kavargó országban a hatás óriási volt. Szabó Dezsőben évekig forrott, ért a regény anyaga és amikor a nyilvánosság elé került, teljesen kikristályosodott, — de mégis a feltörő láva forróságával ömlött szét a magyar lelkekben. Nemcsak az író mondani-valói teljesültek ki a vérzivataros idők szenvedéseiben, hanem a nemzet is elérkezett a kálváriának arra a stációjára, ahol szaharai szomjúsággal habzsolta az új író-géniusz ígét. A regény tartalmilag vadabb, kiméletlenebb és iga-

zabb magyar volt, mint az eddigiek, nyelve pedig új és friss sodrású. Cselekménye izgató, érényekben és bűnökben egyaránt hatalmas, féktelenül szenvedélyes alakjaiban Adyt és a magyar közélet más szereplőit ismerte fel a közönség. Szabó Dezső nagylendületű egyéniségét a különböző politikai áramlatok természetesen ki akarták használni a saját részükre, de Szabó ebben a tekintetben is izgága-zseni maradt: nem fért össze egyik párttal sem. A baloldalnak tulságosan szűkkeblű nacionalista, a jobboldalnak pedig megátalkodott tekintélyromboló és amellet törhetetlen hivenéhány leglényegesebb demokratikus alapeszmének.

Hosszu lenne elmondani a sok herce-hurcát, ami a mult évtized első felében körülötte folyt. A támadásokra volt a válasz a Segítség, ez a háromkötetes remek kulcsregény, amelyben alakjait

ugyan nem nevezte nevükön, de olyan pompásan rajzolta meg, a cselekménybe olyan ragyogó szatírárt vitt, hogy ezt a könyvét is egyedülállóvá tette a magyar irodalomban.

Van valami igazság abban, hogy a géniuszt és az örültet csak egy hajszál választja el. Szabó Dezső közel járt ehhez a hajszálhoz, de mégis mindig zseni maradt, bár barátai is sokszor féltették, hogy túllépi a határt. Éveken át valószággal üldözési mániában szenvedett. Hosszu volt a válság ideje. Szabó Dezső egyszer Amerikába akart menni, másszor pedig dühösen kijelentette, hogy ezentul román író lesz. Nagy művekbe nem kezdett. Végül a Ludas Matyi füzetekben oldódott fel a válság. Szabó Dezső hónapról-hónapra kiadja füzetét, amelyben zabolátlanul kifejti nézeteit. Ismét a régi, ismét köréje lelkesedik az a hatalmas tábor, amely feltétlenül

Szereti az anekdótát?

Széchenyi szivarja

Széchenyi szivar-ínyenc volt. Szivartárcája mindig tele volt a legfinomabb szivarokkal. Nagyon tudta élvezni a szivar füstjét és olyan szakértő volt ebben, hogy illatából megmondotta, milyen gyártmány a szitt cigáró, vagy amint a korabeli fiatal írók elnevezték: szipa.

Széchenyi egy akadémiai ülés alkalmával szivartárcáját kabátja zsebében feledte, a kabát pedig kint lógott az ülésterem (akkor még bizony csak szűk szoba volt az a mai Petőfi Sándor uccai átjáróház második emeletén!) előszobájában. Az egyik akadémiai írók elég megdöglőtelanul tette, de kivett egyet e finom cigárók közül, minden tekintőre nélkül rágyújtott s a folyosón nagy gusztussal szivta.

Széchenyinek dolga akadván, nem várta be az ülés végét és váratlanul elment. A folyosón még ott találta a szivarozó írnot. Szimatja azonnal nyilvánvalóvá tette előtte, miféle szivola az, amit a fiatal-ember szí.

Megállt előtte és kéjesen szitta fel orrába a kitünő füst illatát.

— Ha orrom nem csal — mondá, — uraságod ugyanazon gyárból szerzi be szivarjait, ahonnan én. De azzal a különbséggel, hogy ön sokkal olcsóbban jut hozzájuk.

A költő és az uzorások

A költők abban a szép világban, amikor még az emberek nagyon szerették a szép verseket — gyakran keresték fel az uzorásokat. A szegény poéták csak énekeltek, de hogy miből éltek, azt csak az uzorások tudták.

Igen sokat kereső és mégis uzorásokat is felkereső költő volt Heine. Rengeteg uzorakamatot fizetett ki hosszú életén át s mialatt azt fizette, megismerte az uzorásokat s ítélete azokról az volt:

— Derék emberek azok a jó uzorások, nem hagyják az embert végleg el: igaz, megfosztanak a ruháinktól, de aztán a legkészségesebben adnak kölcsön ruhakefét ...

Kazinczy utolsó esztendeje

Szegény csupa-balszerencse Kazinczynek utolsó esztendei ugyan rosszak voltak. Élte végén talán csak az 1831. évi pár napos pannonhalmi utazása volt egyetlen derű és az a késői ártatlan szerelem, mely költőszívében lobot vetett a szépséges Ráday grófné, Teleki Biri grófnő iránt az egyetlen kedves érzés.

Hogy milyen sorsüldözötte volt 1829-ben, azt maga írja meg egy erdélyi jó barátjának:

Aki a' Pesti luxust lovakban, hintókban, öltözködésben, cselédekben, 's a' Lucullusi lakomákban elnézi, nem képzelheti, hogy az az Ország, amelyben Pest fekszik, szegény lehessen. És melly szegények vagyunk. Nekem minden szarvasmarhám kidöglött, aratásom igen rossz, szüretem, amilyet egész század alatt se adjon Isten, a szőlőket elverte a' jég, s az a rossz időkből elrothadott éretlen korában és így ahol 50 hordó terme másszor, most nincs 5, 's a' betegséget, hideglelést és verhaszt senki nem kerülhet el, nagy öröme a Doctoroknak és Patikáriusoknak. Vegyük hozzá a földrengést, mellyt én is érzettem; Jul. elsőjén hintála alattam az ágy, de nekem kárt nem teve. Igen és nagyokat Szathmárban.

magyar és feltétlenül rajong az írás, a gondolat szabadságáért. Ennek a jegyében folyik ma Szabó Dezső ünneplése. Szabó Dezső legnagyobb dicsérete az, hogy ma is ugyanugy időszerű, mint husz évvel ezelőtt.

★

Móríc Zsigmond, aki szintén az idén ünnepli hatvanadik születésnapját, sokkal nyugodtabb jellem, de mégis hatása Szabó Dezsőnél is nagyobb, helyesebben állandóbb. Móríc Zsigmond is merész haladott szellemiségű, de megfontoltabb, egyszóval: okosabb. Nem támad ott, ahol nincs szükség rá, nem állítja elére a nemzetet izgató vitás kérdéseket, de a legszélesebb magyar népretegekért folytatott küzdelmében mégsem hátrál meg soha. Harminc esztendővel ezelőtt tünt fel a »Hét krajcár« című elbeszélés-gyűjteményével és azóta állócsillag gyanánt tündökölt a magyar irodalom egén. Móríc Zsigmondot a karikatúristák a magyar irodalom őseréjű parasztjának rajzolják. Ez sikerült jellemzés is, amennyiben senki nem tártá fel annyi őszinteséggel, annyi erővel a magyar paraszt életét, mint ő. Eleinte tulajdonképpen nem tett mást, mint időszerű alapokra helyezte az addig Jókai csapongó képzeletének varázsában és a népszínművek délibábos világában lebegő magyar falu-regényírást. A város, főleg a főváros finomkodó népe megdöbbenve állapította meg, hogy a falu sem olyan idillikus, mint ahogyan a tankönyvek olvasóleckeit rajzolják. Meglepdöttek, amikor Móríc a Hét krajcár sorozatban bemutatta, hogy a falu társadalmában is ugyanazok a harcok folynak le, mint a városban. Később Móríc munkássága egyre szélesebb hullámokban hömpölygött és hamarosan átfogta az egész magyar jelent és multat. Az Erdély trilógiája, a Rokonok, Uri muri stb. mind a magyar regényírás maradandó remekei. A legkomolyabb kritikuskok is elismerték, hogy az utóbbi két évtizedben nem írtak jobb magyarsággal, mint Móríc Zsigmond. Minden regényében módot talál arra, hogy vádat emeljen a társadalmi visszáságok, főképpen a különleges magyar társadalmi betegségek ellen, ezért a legtöbb regényében van valami lehangoló. De ugyanakkor az olvasó a lelki megtisztulás nagyszerű érzését is érzi.

Életrajza? Született Csécsén, korán újságíró lett, 1909-ben tünt fel előbb említett novelláskötetével, azóta a Nyugat állandó munkatársa, illetőleg szerkesztője. Nem élt olyan szertelenül, mint Szabó Dezső, de munkáinak száma sokkal nagyobb és — ha a két író egyáltalán összehasonlíthatjuk — értékre nézve is némi többletet mutat.

Ma még mindkét író erejének teljes birtokában van és hihető, hogy még jó néhány értékes regényt alkotnak.

Tóth Bagi István

OPTIKAI CSALÓDÁS

— Azt hallottam, hogy a házas ember tovább él, mint az aggle-gény.

— Az csak optikai csalódás: hoszabbnak tűnik az idő.

LANT ÉS TOLL

A MAGYAR KÖLTÉSZET REMEKEL

Tompa Mihály

137

Repkény

Magasan áll az ősi vár,
A hegytetőnek fellege;
Komor, sötét a vár fala,
Mint a várur tekintete.

De van napfény, mely a borut
Enyhítse, hajtsa nyájasan:
A vár urának jó, szelid
És angyalszép leánya van.

Hallott a lány fegyverzörejt,
Látott kemény vad képeket;
Sok, harcokon edzett vitézt:
De egyet sem szerethetett.

Hallott merengő hárfadalt,
Mely hü szerelmet hangozott:
És megszerette a leány
Az ifju vándor dalmokot.

S hogy fenn viraszta ablakán,
A szellő, a lombos vidék,
A csermely és a holdsugár:
A dalt fülébe zengni még...

S éjjel a dalmok képe volt
Melyet szerelmének keze
Mosolygó nyájas álmai
Tündér vásznára himeze.

A hölgy nem mondta, hogy szeret,
A vándor dalmok hallgatott
De a szem híven elbeszél
Sok titkos, mély gondolatot.

És a várur haragra gyul.
Mert két szívnek titkába lát, —
A dalmok lantját eltöri,
S kitiltja várából magát.

Zordon, sötét a vártorony,
Halovány a fogoly leány;
Könnyben, vízben áll egy virág
Magas cellája ablakán.

S megszólal csendes éjjel, a
Letört virág: »én kedvesem!
Nem látod-e mint hervadok
Rabasszonyommal idefenn?

A hölgy szerette dalmokát,
Én tégedet szerettelek;
Boldog volt titkon a leány,
Boldog valék én is veled!

S hogy elvévő a dalmokot
Az irigy sors kegyetlenül:
Engem letört, és ugy adott
Bus hölgyének emlékjelül.

Magasan áll a vár fala,—
Isten veled hü kedvesem!
Én nem soká elhervadok
Rabasszonyommal idefenn!«

S a repkény busan feltekint,
Mely volt a várkertben alul;
S beszélgetének hajnalig
Szerelmöknek fájdalmitul:

»Ah, bár innen lehullanék
Karbába a ki hűn szeret!«
»Ah, vagy mehetnék én oda,
Híven meghalni fenn veled!«

Igy mulnak éjek és napok. —
Szegény költő hol vándorol?
Sóhajt még a letört virág,
Él még a szép halvány fogoly!

Letört virág sóhaja ez:
»Könnyebben meghalnék talán:
Ha itt volnál, ha hervatag
Fejem kebledre hajtanám!

De holtan sem látsz, — hogy behints
Szemed hulló könnyüivel:
Elhervadt virágait
Csak a boldog hajítja el!«

S szavára a repkény felel,
Csendes homályos éjeken,
— S a hang mindegyre közelebb, —
»Megyek, megyek hü kedvesem!

Mely a boldogság idején
Szelid gyönyörben ringatott:
Ápolgató karom között
Mujkék el vég-pillanatod!«

Kusz a repkény, — s főlebb főlebb
Kapaszkodván gyorsan halad;
Folyásba ment indáival
Befutja a kormos falat.

S míg haldokolva a virág
Vég-szirmait hullatja fenn:
A hü repkény főlebb hatott,
Édes, kinos találkozás...
Elérte a várablakot.

Ott a repkény hü karja közt
Szólt a virág: »én meghalok!
De a tiedhez forrjanak
Én életemből a napok...«

Mi késő őszi hátra volt,
Mi még rém nézett vala:
Reád maradjon életem
Zöld lombjának virulata!

Igy két élettél, töltsed át
Zöldelve a telet, nyarat;
Elhervadok, — de élek így
Én is tebenned s átalad!«

A tört virág elhervadt,
Alusznak a költő s leány, —
Romokba dőlt a büszke vár,
De a repkény zöldel falán.

Kihül, elhamvad a kebel...
De tul időn és életen:
Ürök virulatban vagyon
A költészet és szerelem!

ÉRDEKES AZ A VILÁG

Furcsaságok heti gyűjteménye

A CSILEI GYEREKEKEN NEM FOG A DIFTÉRIA

Az orvostudomány több olyan esetet ismer, hogy egyes népek teljesen immunisok bizonyos betegségekkel szemben, sőt, hogy vannak vidékek, melyeken egyes betegségek nem fordulnak elő. Az ilyen esetek magyarázatával ugyan adós még a tudomány, de ha megtalálja, a titok megismerése talán megkönnyíti majd a betegségek ellen való védekezésünket. Ilyen esetet figyeltek meg Csilében is, ahol a minálunk oly veszedelmes diftéria ugyszólván ismeretlen betegség. Európában átlagban ezer gyermek közül 2—3 betegszik meg diftériában. Csilében egymillió közül alig egy ha megkapja a betegséget. Pedig, mint az orvosok megállapították, ott is éppolyan gyakran fordul elő a diftéria bacillus és sok ember hordja magában őket, de mégsem tudják kifejteni kártékony hatásukat a gyermekek szervezetében. A benszülött gyermekeket megvizsgálva az derült ki, hogy egyéves korukban csak 40—50 százaléku immunis a diftériával szemben, de hároméves korukra már mind azok lesznek, anélkül, hogy átestek volna a betegségen. Az odakerülő európai gyerekek viszont nem lesznek azért immunisok, tehát nem az éghajlatban kell keresni a magyarázatot, hanem a benszülöttek faji adottságaiban.

BERLINI POSTASTATISZTIKA

Berlin legújabb és legnagyobb postahivatalának, a Berlin SW 11-nek a munkájáról érdekes statisztika jelent meg. Ez a postahivatal dolgozza fel Berlin hatvan postájának egész anyagát. Naponta csaknem hárommillió küldemény fordul itt meg, ennek fele levél. Az anyagot 22 autó szállítja egész napon át, naponta nyolcszor-tízszor ürítve ki mind az 560 postaszekrényt, eközben 2320 kilométert téve meg. A levélosztóban 5000 négyzetméternyi felületen folyik a munka minden elképzelhető gépi segítséget igénybe véve, hogy minden a leggyorsabban történjék és minél hamarabb tovább bithassanak minden levelet 7500 végtelen szalagon futnak össze-vissza a levelek és ezeknek az automatikusan járó szalagoknak összes hossza 42 kilométer, 400 villamos motor hajtja őket, egyenként 900 lóerővel s ezek működtetik a lifteket, csuszópályákat, kiskocsikat. A napi munka kétharmadrésze este 6 óra és éjfél közé esik, tehát ezalatt a hat óra alatt kétféle postaküldeményt továbbít az üzem.

ARANYKORONA MINT SZEMÉLYAZONOSSÁGI IGAZOLVÁNY

Az emlékezetes marseillei tüzkatasztrófnánál hetven ember égett meg az elpusztult áruházban, de ezek közül csak hétnek sikerült a hamvakból megállapítani a személyazonosságukat és mind a hétnek csak azért, mert a szájukban volt aranyfogkoronák nyomán mind-egyikről ki lehetett deríteni, hogy kiél voltak. Mivel minden fogkoronát szigorúan pontos minta után kell készíteni, alig akadhat két egy-

forma korona és a fogorvosok évek múltán is meg tudják állapítani, hogy melyik páciensük milyen koronát kapott. A marseillei tanulság alapján most a francia rendőrség elhatározta, hogy a fogorvosok ezentul kötelesek minden elkészített fogkoronát, hidat a saját jelzésükkel ellátni, hogy hasonló esetekben a rendőrség mingyárt tudja, melyik fogorvostól származik a munka. A jelzés természetesen egészen parányi és észrevethetetlen lehet, és a rendőrség minden fogorvos jelét nyilvántartja. Ha tehát ismeretlen holttest, vagy akár egészen elhamvasztott tetem személyazonosságát kell majd megállapítani, elég ha szájában találnak egy fogkoronát, rajta a készítő fogorvos jelét, minden kétséget kizáróan megtudják állapítani az áldozat személyazonosságát.

LISZTBŐL KŐ

Rége, nagy inségek idején az volt az emberek álma, hogy kőből lehessen lisztet őrlni és kenyeret sütni. Most egy különös technika megcsinálta a fordítottját: lisztből követ készítenek és ennek komoly népélelmiszeri jelentősége is van. Az angol élelmiszertechnikának sikerült a lisztet úgy összepréselni, mint a hogyan a szénporból csinálják a brikettet és az így készült lisztgélákban állítólag csaknem örökre el lehet raktározni a lisztet, minden veszteség nélkül. Megmarad az ize, a tápláló értéke, nem pusztulnak el benne a vitaminok, s mindössze tízedrész annyi helyet foglal el, mint a laza liszt. Külön előnye az, hogy sem az egér, sem más kártékony állat, baktérium nem tudja kikezdeni, vizet, nedvességet sem szív magába, tehát hosszú időkre elláthatja magát mindenki lisztkészlettel, aminek természetesen elsősorban háboruban volna nagy jelentősége.

EDDIG MÉG ANGLIÁBAN IS KEVESEN TUDTÁK,

hogy az egyik legnagyobb angol vasúttársaság alkalmazottai között kutyák is vannak. A »Great Western Railway« költségvetésében évi 200 angol fonttal szerepel annak a huszonöt pompás, okos skót juhász kutyának az eltartása, amelyek a délwalesi vasutvonalak mellett állnak szolgálatban. A kutyákra fontos feladat hárul. A fényes acélsínek mentén portyázva, azt kell megakadályozni, hogy a hatalmas délwalesi juhnyájak a pályatestre tévedjenek és így nemcsak a nyáj tulajdonosai szenvednek nagy károkat, hanem a vasúti forgalom is megakad. A kutyák páratlan szorgalommal és kitartással végzik a rájuk bízott feladatot. Viharos ugratásukkal leszoktatják az elkalandozó juhnyáját arról, hogy a vasúti sínekre menjenek. A kutyákkal már többször megtörtént, hogy két, egymással ellenkező irányba rohanó vonat közé kerültek. Amíg más állatok rémületekben öngyilkosság-szerűen a kerekek alá ugrottak ezek a »vasúti pásza« juhász kutyák hidedgvérűen földre hasalva, várták ki, míg a vonatok elrobognak mellettük.

D I V A T

Sportruhák

A sport ma már nem szenzáció, hanem ugyyszólván mindennapi kenyere mindkét nembeli ifjuságnak. Be kell tehát rendezkedni ruházkodás tekintetében is annak, aki élvezni akarja örömeit. Csakhogy, míg a férfiaknak a sportruházat különösebb gondot nem okoz, mert e téren náluk éveken át nem változik a divat, a hölgyközönségnek bizony éber figyelemmel kell kísérni a sportruhák divatját, mert itt épp oly gyakran vannak újítások, mint minden más öltözködési ágban. A csinos, elegáns megjelenésű nő pedig ügyel arra, hogy itt se kövessen el öltözködési hibákat.

A sportöltönyök közt az utóbbi években egyre fontosabb szerepet foglal el a turistadressz. A hegymászás, a kirándulás, a jó levegőn való séta hivel évről-évre szaporodnak s így érthető, ha a női társadalomban aktuális problémává vált a turistakosztüm kérdése. Jó, erős szövetből, szabott, kényelmes szoknyából, egyszerű bluzból, rövid szövetkabátból, magas, vastagtalpu turistacipőből áll a praktikus szempontok szerint összeállított turistadressz.

A sportot kedvelő hölgy garderobjából nem hiányozhat egy meleg, hosszú köpeny, amit a kimelegítő mozgás után magára vesz. Sokan kedvelik az egyszerű szabásu, fess sportkosztümöt, amelyet leginkább melírt, mintázott, vagy sötét anyagból készítenek.

A teniszruha színe változatlanul fehér és szigorú követelménye az egyszerűség. A lehető legkevesebb dísz van a bluzon, a szoknya pedig glöknis, vagy berakásokkal, hólók-

Egy kis tarkaselyem maradékkal újjáalakíthatjuk a régi ruhánkat

A legujabb női harisnyák

kal bővített. Anyaga a mosókélmék közül kerül ki: vászon, batiszt, piké, zefir, stb.

A divatos teniszruha meglehetősen rövid és bőven szabott, kényelmes, hogy a szabad mozgást ne zavarja. A szoknyás teniszöltönynek még mindig elég nagy konkurenciát csinál a short. Sok teniszbajnoknő szerint a short jobban megfelel a sporthoz, mint a szoknya. Könnyedebb, szabadabb benne a mozgás, — mondják —, már csak azért is, mert a short megengedheti magának azt is, hogy félméternél hosszabb ne legyen. Olyan sportnál, mint a tenisz, ahol a futás, a gyors, fűrge mozgás elengedhetetlen, jól beválik a rövid, nadrágos viselet. Viszont annyit meg kell jegyeznünk: a shortot csak karcsu, vékonyalaku nőknek szabad viselni!

OLVASSA

A REGGELI UJSÁGOT

Ráncok jelentkeznek...

Kedvetlen hangulatban, fáradtan ébredve egy reggelen, tükörbe tekint s megdöbbenve veszi észre a szeme körül jelentkező apró redőket s kétségbeesve gondol a jövőre: kezdődik az öregedés. Pedig ez még csak az első csemetés, figyelmeztető, hogy jó lesz vigyázni! Az öregedés csak akkor kezdődik, ha nem akarunk már fiatalodni többé...

Fiatalodni pedig nem lehetetlen dolog egy nő részére, csak akarni és törődni kell vele egy kissé; ezernyi módja van annak, hogy öltözködés, hajviselet, életkörülmények megváltoztatása által a fiatalos megjelenést kihangsúlyozzuk s ha ehhez még a kozmetika apró eszközeit is igénybe vesszük, akkor az öregedés kezdetét egy évtizeddel vethetjük vissza.

A fiatalkori ráncok megjelenése nagyon gyakran belső megbetegedé-

sek, hirtelen lefogás, rendszertelen életmódnak a következménye: ily esetben az egészség helyreállítása és az életkörülményeknek normális mederbe való terelése az egyetlen és biztos gyógyszere a ráncok elmulasztásának. Csak ezután vegyük igénybe a kozmetikai beavatkozásokat, melyek mind a bőr zsirtartalmának fokozását és a vérkeringés élénkítését szolgálják. Mindenekelőtt el kell hagyni a szappannal és meleg vízzel való mosakodást, mely az amugyis száraz bőrből kivonja a bőr természetes működéséhez szükséges zsiradékot és helyette olajjal vagy tisztítókrémrel tisztítsuk arcbőrünket s utána hideg vízzel frissítsük fel arcunkat. Ráncosodásra hajló száraz arcbőrt sohase puderezünk anélkül, hogy előbb a bőrt zsiros krémmel be ne kentük volna, mert a puder, bármily gyártmányu is legyen, felissza a bőr természetes zsiradékát és szárítja az amugyis száraz arcbőrt. Kezdődő ráncok eltüntetésére nagyon jól bevált házi-szer az u. n. majonnaise-pakolás, melyet úgy készítünk el, hogy egy tojás sárgáját kevés táblaolajjal elkeverjük s ezt az arcra kenve, rászáradni hagyjuk s utána meleg vízzel óvatosan lemossuk. E kezelést elvitathatatlan jó hatása azzal indokolható, hogy a tojás sárgájában lévő koleszterin és lecitin — a fejlődő sejtek nélkülözhetetlen kelleke — segíti a sejtek regenerálódását.

Az előrehaladt korral járó ráncosodás kezelésében a legfőbb vezérlő elv a bőr vérkeringésének élénkítése. E célra nagyon megfelelő eljárás a zsiros krémmel bekent arcbor enyhe ütögetése ujaink hegyével vagy pedig az arcbor csipkedése mutató- és hüvelykujjunk segítségével; a bőr masszírozását mellőzzük, mert avatatlan kézzel csak ártunk vele. Pillanatnyilag jó hatást kelt a ráncos bőrön a váltakozó hőbehatások alkalmazása: a jól bezsírozott arcbőrt forróvízes borogatásokkal felmelegítjük s közvetlen utána vászonkendőbe burkolt jégdarabkával hirtelen átsimitjuk egynéhányszor arcunkat s ezt váltogatva 4—5-ször megismételjük. E kezelés hatására a vérkeringés hirtelen felélénkül s utána az arcbor órákon keresztül friss benyomást kelt.

A mély és maradandó ráncok házi beavatkozásokkal már nem tűntethetők el, de műtétit uton, az u. n. ráncfelvarrással, szinte nyomtalanul kisimíthatók. A műtétit beavatkozás teljesen veszélytelen és fájdalom nélküli s az arckifejezést egyáltalán nem változtatja meg s a hajtól tartakartan, a műtétit heg is észrevétlen marad.

Főzőreceptek:

Turós pudding

14 dkg vaját, 7 tojás sárgáját habosra keverünk, 20 dkg áttört turót, 10 dkg darát, 3 evőkanál lisztet s a 7 tojás kemény habját adjuk hozzá egy órán át gőzben főzzük s kiborítva vajás morzsával tálaljuk. Tehetünk rá reszelt sajtot is.

Turóspogácsa

20 dkg vaját, 20 dkg áttört turót, 20 dkg lisztet összegyurunk, vékonyra kisdörjük, összehajtogatjuk, 1/4 órai pihentetés után ismételtjük. Harmadszorra kis pogácsának kiszúrjuk, tojással megkenjük, és kisütjük. Lehet kékhat vastagságúra nyújtani, fánkuszoróval kiszúrni s tejföllel kevert darált sonkával tölteni s egymásra hajtva, a széleit összenyomni, vagy kifliknek formálni.

Ezer jó tanács a háziasszonynak!

Hölgyeink vágják ki és gyűjtsék össze ezeket a háztartásban nélkülözhetetlen, praktikus utasításokat. A tudnivalók gazdag tárhőzának birtokába jutnak.

(13)

BRONZFINKTURÁK. Zománczott edényben felolvasztunk 10 gr dammart és 3 gr égetett szódat. 4-5 órahosszat, gyakori kevergetés mellett, melegen tartjuk. Azután kihűtjük, hogy megkeményedjék, megtörjük és 90 gr tisztított benzinen feloldva, átszűrjük és feleannyi bronzpórt adunk hozzá. Benzin helyett vehetünk petróleumétert, kloroformot is, dammar helyett pedig más gyantafélet. Miután bronzpórt nagyon sokféle színben kaphatunk, keveréssel előállíthatunk minden színárnyalatot. A festékanyag rendszerint nehezebb, mint az oldószer, azért használat előtt az egészet jól össze kell rázni. Üvegekben tartjuk, jól bedugaszolva. Az sem árt, ha a dugóba esetet erősítünk, hogy szükség esetén mindjárt kéznél legyen.

BRONZBEVONÁS. Azt jelenti, hogy nem fémből készült anyagoknak olyan külsőt adunk, mintha valódi fémtárgyak lennének. Ezt a mai esztétikai irányzat, mely ellensége minden utánzatnak, tulajdonképpen tiltja. De miután régebbi háztartásokban még sok ilyen utánzat akad, leírjuk itt a bronzmáz készítésének módját.

Képrámákat előbb erős üvegvizoldattal kenünk be és azonnal beszórkjuk aranybronzporral. Ha a képet és üveget előbb nem távolíthatjuk el, akkor papírral kell jól eltakarni. Szélesebb rámkákat, vagy nagyobb síkokat szintén hígított üveg-vizoldattal kenünk be, azután szélesszáju, tüllel lekötött pohárból szórjuk rá a bronzpórt. A felesleget gyenge veregetéssel távolítjuk el. Száradás után a bronzpor olyan erősen tapad hogy a hirtelen ki is fényesíthetjük. Lehet a készen kapott arany, ezüst és színes bronzokkal is

dolgozni, csak akkor előbb valami láthatatlan helyen próbáljuk ki, hogy a színárnyalat megfelelő-e. A leírás ilyenkor rajta van az üvegen.

BRUNOLIN, butorfényesítő, 100 gr szárazolajat (szikkatív) megmelegítünk és folytonos kavarással mellett felolvasztunk benne 10 gr viaszt. Másik fajta brunolint nyerünk, ha 10 gr viaszt vagy cerezint felolvasztunk 15 gr terpentínben és még melegen, folytonos keverés közben hozzáadunk 250 gr melegített manganfírniszot. Dióbarna színt kapunk, ha hozzáteszünk még 25—50 gr legfinomabb aszfaltlakot.

BURGONYA izének javítása. Tegyük a főző vízbe kevés meszet. Ha nem akarjuk, hogy főzés közben kirepedjenek, kevés sót vagy ecetet tegyünk a vízbe.

Gyorsan hámozhatjuk a héjában főtt burgonyát, ha megfőve szitára tesszük, gyorsan leöntjük hidegvízzel.

Ha vizenyős burgonyát lisztesebbé akarunk tenni, teregezzük széjjel meleg kályha közelében. A felesleges nedvesség elpárolog belőlük.

BURGONYAHÉJ felhasználása. Falun takarmánynak használják. Városi háztartásban pedig kifőzzük és levélvel üveget, ablakot, kályhanyílásokat, világosra festett ablak- és ajtókereteket, tükröt, világosra festett butort moshatunk le szépen. Az üvegfélet utána alaposan öblíteni kell. Az evőeszközök tisztítására is nagyon jó, meg cinezett és cinkedények tisztítására. A ruhák festésére használt edény megtisztul, ha burgonyahéjat főzzük ki benne.

BURNUSZ. Mosószer, mely áll: 85 rész vízmentes szódból, 0,4 rész konyhasóból és 10 rész trypinből. (Ez fehérjeanyag)

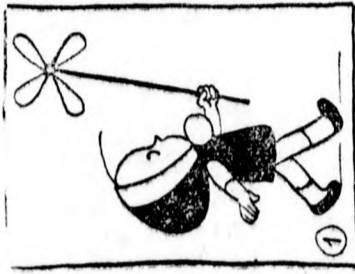

A REGGELI UJSÁG VASARNAPI INGYEN MELLÉKLETE. — Szerkesztő: DEZSÓ BÁCSI

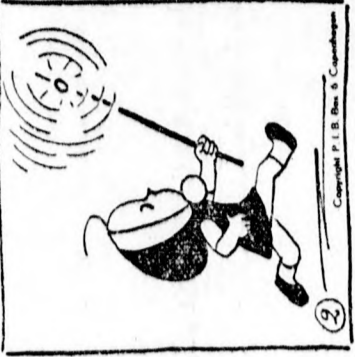
Furcsa Julcsa kalandjai

Írja: Dezsó bácsi

Butykos Péter, a forgó, meg a Julcsa

Kezdődik a játék,
Julcsánk utra készen,
Szélforgóval itt most,
Nagy mulatság leszzen.

Fent a forgó forog,
Lent meg Julcs lába,
(— Ily szaporán sosem
Siet iskolába).

Mint a záporosó,
Lesz itt olyan sirás,
Hogymi a baj oka?
Mutatja az irás...

Pessétek bí a
képet íléstet
szerint. A fest-
ményt az után
küldjétek el a
Tündérország
szerkesztősé-
gébe.

A beküldő neve és címe:

Rózsikát arra kérem, írja meg, hogy őt nevezték-e el Martonosról Martonos Rózsikának, vagy pedig Martonos a Rózsiról kapta a nevét? Annyi bizonyos, hogy harmadikos elemista léfere szép verseket ír. Ha így folytatja, ugye lehet Martonos község büszke lesz a névrokonára. A kis vers így hangzik:

Dezsó bácsi kérem szépen,
Pünkösdi napján arra kérem,
Tündérország-táborába,
Sorozzom be hamarjába.

Dezsó bácsi én is küldök
Rejtvényeket, festményeket,
Ha szerencse ér engem is,
Valamit nyerhetek én is...

Barna Pista és Évike. Leveletek a múlt-hétén is kissé megkésve érkezett, igaz, hogy a pünkösdi miatt a szokottnál előbb kellett ki-nyomtatni a Tündérországot és így több le-vele nem válaszolhattam. Verssel köszönti-tek piros pünkösdi napját:

PIROS PÜNKÖSD

Pünkösdi napja itt van már
Amit régen vártunk,
Piros rózsá, fehér rózsá,
Ameddig ellátunk.
Kismadarak csiripelik
A virágos ágon,
Legszebb ünnep pünkösdi napja
Ezen a világon.
Összeteszem kis kezemet
Felnézek az égre
Ezt rebegeti kicsi ajkam
Pünkösdi legyen örök pünkösdi,
Földön és az égen...

Szieber Katóka és testvérei. A szeren-cesre panaszkodtok versetekben, pedig nincs okotok a panasza, mert nem vagytok mo-tohagyerek a szerencsének. Legalább is a Tündérország sorsolásában többször szere-peltetek a nyerők között.

SZERENCSE

Nem forog a kereke,
Olyan mintha elkerülne
De azért bizom őbenne,
Hátha egyszer eltévedne,
Eltévedne, megrekedne
Adakozna nekem is
Képet, csokoládét is
Aki nem hiszi, járjon utána mégis...

Gyurasevics Tibor és Karesi, Hugyi Mariska (Martonos), Martonosi Rózsika (Martonos), Gorász Elvira (Szombor), Szabó Laci, Klaity Magda és Gyurka, Baity Jelena, Szabó Ferike (Budiszava), Tojzán Gyula (Szoborán), Szabó Károly (Bu-diszava), Várbai Maca és Antika, Palásti Juliska, Németh Lajos.
Szeretettel üdvözöllek benneteket a Tündé-rország táborában. Aki küldetek eddig elmulasztot-ta, írja meg pontos címét és hogy hány esztendő-s.

Dezsó bácsi postája

Tojzán Gyula. Te is névnapj köszöntő-verseket küldtél, pedig a nevem napját nem májusban, hanem februárban ünneplem. No, de ezt te nem tudhattad, hiszen most léptél a Tündérországba, a közvetkező beköszön-tővel:

— Én is beállok a Tündérország tábo-rába katonának. Kérem küldjön nekem egy puskát és egy nagy tábla Union tejszín cso-koládét, mogyoróval töltve.

Hát ami azt illeti Gyuluskám, akurátu-san megírtad, hogy mi a feladatod, semmi kétség benne. De azért mégis borzasztó nagy zavarban vagyok, meg is mondom miért. Te egyszerre kérsz puskát is, meg csokoládét is, mégpedig tejszín csokoládét mogyoróval töltve. A magadrajta első osztályu tanuló igen gyakran összezavarodnak, ha egyszerre sok játék kerül előbük, s az az, ami engem szörnyen aggaszt.

Mert arra gondolok, mi történik, hogy ha te a nagy sietségben összetévesztetted a pus-kát a mogyoróval töltött tejszínes csokolá-déval, hirtelenében a puskát eszed meg, s a csokoládéval akarsz lövöldözni a szenttamá-si határban? Nyugtass meg kérlek, hogy fennáll-e ez a veszély, vagy pedig nyugodtan küldhetem a csokoládét?
Kis versedet itt közlöm:

DEZSÓ BÁCSI NÉVNAPJARA

Rózsacsokrot küldök
Gondolatom szárnyán,
Kicsiny szívem melegével
Üdvözlőm névnapján.
Kérem a Jó Istent,
Tartsa egészségbe,
Szébb jövő és jó szerencse
Utain kísérje...

Hugyi Mariska, Martonosi Rózsika. — Örömmel olvastam kedves beköszöntő sorai-tokat. Mariska például ezeket írja:

— Piros pünkösdi napján piros rózsá-bokrétával a kezemben szerettem volna De-zsó bácsinál jelentkezni...
Igaz, hogy Martonos egy kicsit mesz-szire esik tőlünk, de azért eljutok én néha hozzátok is, s akkor majd számonkérem tő-le a piros rózsacsokrot. Utoljára néhány esztendővel ezelőtt jártam a ti községtek-ben, a magyar politikusok tartottak valami gyűlést. A legjobban azon lepődtem meg, hogy este, mikor kiballagtam a vasutállo-másra, tisztán látszott az ég alján a szegedi villanylámpák fénye.

nesh Attila, Munka Oszkár, Csikós Petike, Noll Katica, Stefulak Mariska, Uri Jenőke, Elmíni Honka és Józsi, Sári Bözsike és Pistika, Mészáros Anruska, Széber testvérek, Bogdanov Babuci és Dusi, Vass Karcsi és Vili, Krizsán, Jucika, Din-ka Klárka, Kovács Béla és Palkó, Sós Ilonka és Dezső, Mishinszki Mariska és Kató, Balaton Nándor, Varga Márta és Dori, Torók Gizike, Irénke és Kató, Vastag Ilonka, Balogh Juliska és Bözsike, Palánki Juliska és Gizike, Dezső Janika, Toma Mária, Ugri Matild, Gizi és Pista, Hegedűs Béla, Balogh Eszti, Balogh Dezső, Kovács Dezső, Weber Márta, Butidosó Annuska, Budai Rózsika és Margitka, Gellér Teri és Mariska, Németh Rózi, Schönberger Mira, Horváth Katica és Irénke, Horváth Lidi és Öcsike, Gyura Erzsike, Anna és Ferike, Balázs Rudi és Albin, Urbán Jolika, Balaton Juliska, Somogyi Bözi, Hauser Teréz, Marika és Lajos, Buzás József és Misi, Horák Misi és Józsi, Kosički Vere, Farkas Katica, Haasz Herbert, Tolnai Ferenc, Kupidon Mariska, Kupidon Bözsike, Vranóy Janika, Ugri Matild és Gizike, Valentyk Zsófi, Barta Annus és Viktória, Tik-máyer Vera, Edit, Lili és Batus, T-ma Juliska, Németh Margitka, Szauder Rózsika és Öcsike, Kunszt Greta, Krsztics Verica, Swendrick Józsi, Szivel Juliska, Deák Ilonka, Kohancik Ferike, Rapsó Eszti, Urbán Gizike és Irénke, Csipő Erzsike, Szántai Magdi, Horgász Verica és Ela, Csuh Irénke és Józsi

A sorshuzárnál Sós Ilonka és Dezsőnek (Rumenácska 22) kedvezett a szerencse a **Wáhl-féle** dessert cukorkára szóló utalványt a szerkesztőségben vegyék át. **Kaurics Magdika** és **Irénke** (Dudarszka 13) a **Hering Studio** főnyékére szóló utalványt a szerkesztőségben vegyék át. **Vékony Jolán** (Szt. Sztrefanovicsa 3) a **Mignon cukrászda** öt süteményére szóló utalványt a szerkesztőségben vegye át, **Böszörményi Anna** (Zselyevicska 27) a **Gólyabazár** ajándékára szóló utalványt a szerkesztőségben vegye át. **Knébl Józsi** és **Öcsike** (Szombor, Pop Dimitrija 12) az **Ifjuság** képes folyó iratot egy évig ingyen kapják. **Vágé Milenka** a petrovgrádi **Papyrus** üzlet ajándékára szóló utalványt az ottani szerkesztőségben vegye át. **Borovics Béla** (Szuboticska 23) a **Schade** Bácsai ajándékára szóló utalványt a szerkesztőségben vegye át. **Sánta Bözsike** (Drvara D. D.) a **Hollik Bácsai** ajándékára szóló utalványt a szerkesztőségben vegye át. **Bezzeg Laci** (Nyegor-seva 27) a **Hoshek Bácsai** ajándékára szóló utalványt a szerkesztőségben vegye át. **Vigi Katica** (Ruzmarinszka 7) a **Perepatics Bácsai** ajándékára szóló utalványt a szerkesztőségben vegye át. **Juhász Margit** és **Erzsike** (T. Hadzsicsa 27) a **Róza Foto** fényképre szóló utalványt a szerkesztőségben vegyék át. **Balaton Nándor** és **Babuci** (Magarasevics-vv 51) az **Unio cukorkaüzlet** csokoládéjára szóló utalványt a szerkesztőségben vegyék át. **Kosiczki Vera** (Puskinova 12) a **Klippel**

Bácsai ajándékára szóló utalványt a szerkesztőségben vegye át.

Furcsa Julcsa kifestésének nyertese **Vass Karcsi** és **Vili** (Rumenácska 22), jutalmuk a **Mignon cukrászda** öt süteményére szóló utalványt a szerkesztőségben vegyék át. **Nagy Imre** és **Árpád** (Mornarszka 33) az **Osznovics Foto** fényképre szóló utalványt a szerkesztőségben vegyék át. **Morvai Rózsika** (Puskinova 14) a **Párisi-áruház** ajándékára szóló utalványt a szerkesztőségben vegye át. **Deák Péter** (Gajeva 16) az **Irsay Bácsai** ajándékára szóló utalványt a szerkesztőségben vegye át. **Nix Józsi** (Kr. Petra II. 13) az **Ifjuság** képes folyóirat napitárát a szerkesztőségben vegye át. **Szerencse László** (Kralyica Marija 17) a **Truppel Bácsai** ajándékára szóló utalványt a szerkesztőségben vegye át. **Gorác Eivirának** (Szombor, Vecserija 14) a **Menahem J. Bácsai** ajándékát postán küldjük el. **Ferenci Margit** (Kr. Petra II. 31) a **Goblen** kézimunka üzletére szóló utalványt a szerkesztőségben vegye át. **Pál Gabi** (Sevina 17) a **Varga Bácsai** ajándékára szóló utalványt a szerkesztőségben vegye át. **Király Bálint** (Mileticsva 67) a **Prva jugoszlavenszka kemicsna fabrika** ajándékára szóló utalványt a szerkesztőségben vegye át. **Balog Eszti** és **Dezsőke** (Bitolyszka 15) az **Albus szappangyár** ajándékára szóló utalványt a szerkesztőségben vegye át. **Matovics testvérek** (Zsitni trg 7) a **Klippel Bácsai** ajándékára szóló utalványt a szerkesztőségben vegyék át. **Huszár Karcsi** (Kr. Petra II. 56) a **Misics Bracsa cég** ajándékára szóló utalványt a szerkesztőségben vegye át. **Juhász Margit** és **Erzsike** (T. Hadzsicsa 27) a **Zora parfüméria** ajándékára szóló utalványt a szerkesztőségben vegyék át.

Gyerekek ügyeljenek, hogy a nyere-ményszelvény legkésőbb péntek estig vigyék el, mert különben érvényét veszti.

BETÜREJTVE NYEK

1. Latyák Juliska	2. Tóth István Szentia
N X agy	Évszak i napszak
3. Gorresz Mariska	4. Dezső Karcsi
Allat út s ny	Kulya p' egy hét

Fajankó

Az apa vak székfőnök volt, az anya mosni járt, és jóformán nem is törődik Fajankóval. Evidens, pólyás korában, még nagyon is törődtek vele, mert akkor még úgy tetszett, emberről ember lesz belőle. De amikor már talpra állt, mozogni kezdett kitűnt, hogy valami hiába van a fejében. Nagy szomorúságba estek a szülők de kármit csináltak is, nem változtathattak. Janikó szellemi állapotán, sé kénytelenek voltak szegény magára hagyni. Még a mesére se figyelt. Kint láttak a város szélén, ahol hegyes völgyes terület kezdődött s már a házak is a lejtőkre kuporodtak föl. Az erdő is lenyúlt ide a hegyekből és a nápkus, az évet mindennapos vendég volt a házak kis kertjeiben. Fajankó látta, hogy az apja naphosszat széket fon. A szoba sarkában állott a reneteg nád, az apja csak ki-megszáradt a maga dolgát. Fajankó nem értette ezt a munkát, apja meg se igen tudta neki magyarázni, anyja nem volt otthon, kacs estente, de valami ropogtatást hallott benne, hogy mégis csináljon valamit. Elkaparintott valahonnan az asztalalérlő egy kést, kiment az erdőbe, valami jófajta gallat vágott magának és farig-csálni kezdte.

Persze, semmi se sikeredett ki belőle eleinte. De hogy a késsel mindjobban megbarátkozott s a faragással fá is megmutatta tulajdonságait, már nemcsak otromba kockák, házak s efélék, hanem kutyák, barikák, lovak ökrök, hajók s emberi alakok is kerültek ki a keze alól.

A szülei is nagyon megörvendtek ennek a változásnak és anyja egy alkalommal egyszerű zsebkést hozott ajándékba a fiának. Ezzel Fajankó még ügyesebben barátkozott ki a fát. És megkedett szerte a kisvárosban, nem ácsorgott, féltlenkedett szerte a kisvárosban, más gyerekek guny-jának kitéve.

Már nagyobb-csaka fíu számba ment amikor gyve cifra várkastélyt faragott. A vár ablakából kinézett a király, s korona volt a fején, az egyik várfal mentén pedig egész sor katonaság állt. Az anyja büszkén vitte mutogatni azokba az ural házakba ahol mosott, és mindenütt megdicsérték Fajankó játékát. Később hajót, sőt szekeret is faragott a fíu s a lovak ökrök is mind művészebben kifarasva kerültek ki a keze alól. Az emberek vigasztalni akarták a jó asszonyt és azt mondogatták neki, hogy talán a Mindenható ez uton akarja kárpótolni Fajankó fogvatékoltságait. Voltak akik művészi jövőt jósoltak a fiúnak mire az anyja szerényen azt felelte hogy a jó Is-ten csak annyira segítse meg őket hogy ne szenvedjenek hiányt semmiben. Mert ugyan mire mennék a kosárk eladásával és az ő mosásával? A nyomorúság nagy és télen gvekrekn előfordul, hogy ki es tudják fűteni a vityilójukat.

Fajankó nem értette ezeket a panaszoikat, emínhogy sokat nem értett abból, amit maga körül hallott. És ha a bicskájával foglalatokodott mégcsak nem is hallott semmit Szorgalmas volt, az szent igaz, ügyes is, de amit csinált, az művészetnek nem volt nevezhető. Pedig szegény

édesanyja már azt gondolta, hogy eladogathatja a faragásokat és ezzel segíthet a nyomorúságon. Meg is próbálta.

Egy alkalommal, amikor valami hivatalos dologban át kellett mennie a szomszéd városkába, kosarába tett néhányat fia faragványából. Próbálta aztán játékereskedésében meg magánosoknak felkínálni, de mindenki visszautasította a faragásokat.

— Ó, ez a külön, — gondolta hazament el-keseredetten, — sose viszi semmire!

Ottthon nem szólt semmit. Minek keserítene szegény férjét? A fíu meg úgy sem értene meg a dolgot. Csak hozta-vitte a széket, mosott, futkosott és cipelte nagy keresztyét a szegény asszony. Csóndes természetű volt, nem zúgolódott, legföljebb azt sóhajtott: »Csak soha rosszabb ne legyen! Szegény Fajankó gem farigcsált, amikor kedve volt hozzá de sokszor örökkosszat m-reddt a levegőbe s az esze kerekét egyet se fordult meg a vak apa tüvüvészt és húzgálta a nádat. Lhet, hogy ezekben a néma órákban, amikor Fajankó csak a levegőt nézte, fordult meg egyben az a gondolat, hogy valami embert fíu-mát is lehetne fából faragni. Mert egy szép rá-pon megához vette a fejszét és kiment az er-dőre, hogy alkalmas fát vágjon hozzá.

Most másfélét tért, nem a megszokott uton haladt s egy utkeresztelőhöz ért, amelynél nagy feszület állott. Megállt előtte és hosszan nézte Fajankónak nem volt imádsága. Ugyan ki tanította volna meg, amikor sose járt iskolába, s a templomba is csak igen ritkán vitte magát. Volt neki? Csak elnézte hát az utcséli feszü-leteit egy darabig, s talán mindössze annyit gon-dolat támadt benne, hogy efféle kellett lennie farag-ni. De ez se volt határozott gondolat.

Amint az utról félkanyarodott az erdőbe, s ott a fákat válogatta, megtetszett neki a sűrű-ben egy különös alakú fa. De azt gondolta, jó volna ennek a gyökerét is kiásni. Nekilátott hát fejszéjével a földnek, s ahogy a gyökértől-hoz-zeledett volna, valami lomp hangot adott a fej-sze. Odanyúlt, kapargatta a földet, s lám, egy jókora ládikót talált ott. Nem sokat törődött ve-le, ed mert kinyitott s mindentelje csillogó penzék voltak benne hát félreállította. Csak amikor már kiástia a fát, akkor jutott eszébe újra a ládikó. Megnézte, kiszórta s pihenés közben játszadozott a penzékkel.

Este, otthon, az anyja föl akarta varrni a kabátja gombját, mert ácskor leszakadt s ahogy ilyenkor az anyák szokták végigkutatni a kabát zsebeit Hű, milyen ijedelem fogta el az arany láttára! De hiába fagatta Fajankót.

Másnap kikísérte az erdőre és sok télovázás után szerencsésen meg is lelta a ládikó szívszót tartalmát. Összeszedte, hazavitte, és ennek segí-tésével a vak embernek és a gyúgye fiúnak bő-dogabb, nyugodtabb életet biztosított.

Sej-faj, dárídó...

Nagy csend volt a szobában, aludt a két gyerek. Aludt a szék, a kályha, a tarka szőnyegek, a divány is szunyókált, a képek a falon s a porcellán-kutyácska a kerék asztalon.

Még eger se kapirgált: a házban csend honolt, csupán a függöny résén kukucskált be a Hold. Leskelődött a huncut s az apró lyukon át szemügyre vette jól a csendes gyerekszobát.

A két alvó fejére ezüst kendőt dobott s szép ezüstre meszelte a kis játék dobót. S hogy szeme körbejárta a szobácska falát, egy eldugott sarokban játékpölcét talált.

Volt ott minden halommal: rézgyu, taliga, repülőgép, kis mozdony, kövér bugósiga meg sok-sok baba-kissasszony s porgebajszu vitéz, cipőgomb szemű mackó s törtlábú szanitéc.

Sorolni el se tudnám, oly népes volt a pölc. Akadt olyan is közöttük, kiből lógott a kóc. S aludtak mind-mind mélyen, mint bögében a tej, állva, lüve, tótárgast: ahogy jutott a hely.

— Most megrétálok öket! — kacagott be a Hold —, ilyen pompás jókedvem, ugyanis már rég nem volt! Hogy ahsznak a lusták — csóválta nagy fejét s megcsiklandozta mindnek pisze ortá hegyét.

— Talpra, álomszuszékok! Farsang van, kis komáki! — No, ugrottak ész nélkül az ólomkatonák, babák is penderedtek,

hajnik az égnek állt. — Rendezzünk egy vig bálit! — Mackó így kiabált.

S zenére zenitettek: dalolt, ki hogy tudott, a szinté ur verte hozzá a nagy-dobot. Egyik a pipot futta, másik a trombitát, Csenevészajú Lóri verte a zongorát.

A nyalka szép huszár meg kapta-fogta magát, s derekon kapta tustent a legszebbik babát: — Soha halink meg, nagysámi! — kurjantott hangosan, s megpörgette a páriját amugy magyárosan.

De ugyancsak megjárta a baba-lány, szegény, mert tvuksemére ugrott a táncoló legény. — Jaj! — visított a bábú, — a lábam, óh, egek! — s hangjára felriadtak az alvó gyerekek... *

Vége szakadt a bálnak: zene elhallgatott, mephémltak a bábuk, csak a Hold kacagott.

INNEN-ONNAN

HARMINCEZER GNU FOGLALTA EL ROHAMMAL A SWÁZI-FÖLD LEGELŐIT

Deiatrikai híradás szerint óriási gnu-csordák kerekedtek fel, szomjúságtól kergetve, a szokott legelőterületeiktől s betörttek a Transvaal és a DeDiagona-öböl közt lévő Swázi-Földre, hogy ez áldott termékeny-ségű ország folyóvizzeiből oltassák szomjúsukat. A csordák, együttvéve körülbelül 30.000 gnu, utjuk közben nagy kárt tettek vetésekben és retelekben, mert utat nem válogatva, törteltek a folyóvizek felé s mindent legázoltak. Minthogy f. d.ig a gnu nagy veszedelmet jelent az ország állatállományára nézve, mert több helyen lépett fel nyomukban a járványos száj- és körömfajás, a farkmerék nagy hajtvadászatot indítottak ellé-

nük, hogy valamiképpen kiűzzék az országból a nemkívánatos jövevényeket. Eddig nem sokra mentek vele, mert az elejtett állatok helyébe újabbak jöttek még nagyobb számban.

A vadászoknak legnagyobb hasznát a bennszülöttek látják, mert a terültre hozott állatok husa nagyon izletes. A gnu az antilopok családjaéhoz tartozik s külsőjére nézve körülbelül középhegyet foglal el a 16 és az ökör között. Nagy csordákban él Dél-Afrikában Fokföldtől az egyenlítőig, nagyon gyors lába van, nagyon vad s dühében akár-

Rejtvények,

játékok, mókák és egyéb huncur-ságok

- Megj. tések a Tündérország múltbeli számából**
- Betűrejtvények:** 1. Pók. 2. Hét nap egy hét, 3. Kerek erdő. 4. Rejtvény
- Rácsrejtvény:** 1. Róka. 2. Dani. 3. Ólom. 4. vizsinnes 1: Rádó.
- Rejtett halmecsk:** 1. Rum. 2. Bor. 3. Sor. 4. Konyak. 5. Likőr
- Teglalprejtvény:** All a malom áll a vitorlájá.
- Nevrejtvény:** Kassa.
- Mi ez?:** Szent János bogár.
- Keresztrejtvény:** Vízszintes sorok: 1. A plé. Lánia. 2. Apolo. 9. Se. 10. Ert. 11. Ké. 12. Ara. 14. Ery. 15. Véres szav. 16. Aua. 17. Alé. 18. Eva. 19. Epsz. 20. Grangutan
- Függőleges sorok:** 1. A csevergő. 2. La. 3. Epe. 4. Porostűveg. 5. Ait. 6. No. 7. Az év végén. 9a. Ereny. 11. Krilo. 13. Ara. 14. Eza. 18. Eza.
- A HIBAKERESŐ PÁLYAZAT MEGJÉJTÉSE**
- A Tündérország múltbeli 10 db száj-készakrtva fordítva olvashatók, s a győztesek k. lea. 1924. nagy

Élkesessék a fordítva nyomtatott szavakat s megtalált hibákat azután beírják a „Megjelölés” szelvényébe, s szelvényt alátírva beküldik Dezd. bálcsinak postán, vagy bejuttatják a Tündérország postaszekrényébe a szerkesztőség folyosóján szerda estig, legkésőbb csütörtök reggelig. A bíráskodó pályázati megfajfó, továbbá a rejtvényt és festményt beküldők között jutalmakat sorolunk ki.

A múltbeli Tündérországban a következő hibák fordultak elő: si, za, men, gyav, kacs, ha, men, sik, gyav, zs, si. A hibakereső pályázat nyertese Kovács Margit, könyvtármát postán küldjük el Szkolýéra (Mlin Vardar).

A REJTVÉNYEKET EGESZBEN VAGY RÉSZBEN MEGFEJTETTÉK, SZEP FESTMÉNYT KÜLDTEK BE:

- Szerencse László, Mondovics Sándor, Torma Jolika és Mlhoska, Meleg Lajos, Vanyocki Károly, Palásti József, Palásti Juliska, Szilvika Helén, Tarkács Juliska, Bukovcsik Feri és Mária, Csányi Mária, Böszörményi Anna, Vasfag Róza, Nagy Anna, Munka és Irenke, Hársz Matild, Vékás Mária, Vasteg Margit, Ganay Vali, Mille Katka, Fehér József, Fehér János, Baksa Irenke, Vasas Ilonka, Kalocsai Ilonka, Papp Katka, Gál Ilonka és Ferike, Balaton Magdus, Peidler Geri, Vugranics Mariska és Ilonka, Fedor Bözsike és Gizke, Knebl Péla, Farhas Katka, Mechtosi Lidika, Szabó Mária, Drenyák Erzsébet, Mészáros Aranka, Bosnyák Mária, Ferber Juliska, Szabó Ferike és Károly, Tojzán Gyula, Málkai Margit és Ilonka, Tóth Ferenc, Fehér Károly, Schade Mariska, Tóth Ilonka, Csabrádi Boriska és Katica, Csabrádi Mariska és Ilonka, Sánta Bözsike, Fodor József, Gyurásevics Tibor és Keresi, Schönberger Mihai, Nix Jóska, Varga János, Nagy Imre és Árpád, Eiler Károly, Szabó Laci, Vanyu Irenke, Juhász Misi és Petri Kovács Margit, Cseh Vikuska, Knebl Józiska és Bözsike, Gorkoz Elvira, Martonosi Bözsike, Hufvi Mariska, Kóka Rózsika, Resnyák László és Olga, Mókus Jani, Fehér Gusztáv, Palla Iren és Gyula, Borovics Béla, Morvai Rózsika, Klally Magda, Borovics Béla, Morvai Rózsika, Klally Magda és Gyurka, Turai Rózsika, Oravec Mariska, Hornik és Irenke, Gaurics Magdika és Iren, Szardiszes Ruszica, Nagyabonyi Boriska, Magyar Zoltán, Gorkoz Elvira, Cseh Vikuska, Tóth István, Torma Mariska, Ragályi Juci, Katona Aranka és Mariska, Weisz Magdika, Balog Irenke és Eia, Vigi Katica, Zebics Olga, Szilgyi Bözsike, Csemprer Eszti, Bartók Judit, Kaszás Olga és Ocsiko, Berna József, Jano Mária, Ibozka és Alajos, Birdog Irenke és Laci, Nemeth Lajos, Virág Juci és Klári, Juhász Margit és Erzsike, Fülöp Katica, Husár Keresi, Ádám Irenke, Veronika és Eszti, Gyófi Laci és Bözsike, Wagner Laci és Gizli, Deák Péter, Albert Rózsika, Botka Klári, Mondovics László, Barmann Valika és Miska, Semán Irenke, Varga Piskó, Gelber Ilona, Pál Gabi, Kuszi Tivoli, Devó Olga és Teres, Lőrincz Ferenc és Miklós, Gaudenzi Annuska, Bittermann Bözsike és Orlók, Hesz Saranka, Réz Gizli, Versey Ottó és Laci, Tóth Rózsika, Mókus Gyula, Vágo Gyula és Bözsike, Mókus testvérek, Magyar Mária és Boriska, Gu-

Vaj je, ho sa a eddigi nyoka kultur a ma szét nemz nép ö venni, szaka raszt hidall litika ujab Ha hogy szeml nem tura érték mány jén k foku vivm e me hogy szolg velő szint adjon A az u zött hogy hagy val. Le gyon lyet szél, Mer lyik ban sav ugo öszs egy nyel törö elen jese gya beo csöl eml gen alát A a mer töb A a k A utá lati ggel lrn

Egyesületi közlöny

MŰKEDVELES NÉPNEVELES KÖNYVTARÉLET

A néphagyomány és a művelődés

Írta Gyórfy István

A MAGYAR NYELV

Vajjon nem érkezett-e el az ideje, hogy a középosztály megmástitsa a nemzeti kultúráról vallott eddigi felfogását s a néphagyományokat tegye a magyar nemzeti kultúra alapjává? Könnyebb volna a magyar nemzet egyharmad részét kitévő középosztálynak a nemzet kétharmad részét kitevő nép ősi magyar hagyományait átvenni, mint fordítva. Az a roppant szakadék, ami ma »ur« és »paraszt« között fennáll, egyszerre áthidalható volna, s ez a kulturpolitika a nemzet fennállását egy újabb ezredévre biztosítaná.

Hangsúlyozzuk, hogy az a tény, hogy az iskolai és könyvkulturát szembeállítjuk a hagyománnyal, nem akarja az iskolai és könyvkultúra s az európai civilizáció nagy értékeit kisebbiteni. A néphagyomány nagy nemzetfenntartó erején kívül szükségünk van a magasfokú nyugati művelődés minden vívmányára. A néphagyománynak e mellett azt a szerepet szánjuk, hogy minden vonalon alapjául szolgáljon a magasabbrendű művelődésnek, de annak ne csak színt, hanem belső tartalmat is adjon.

A továbbiak során megjelöljük az utját, hogy a mai keretek között a népi-nemzeti művelődést hogy lehetne megvalósítani a néphagyományok szerephez juttatásával.

Legősibb és legnemzetibb hagyományunk a magyar nyelv, melyet mindkét társadalmi réteg beszél, ha nem is egyformán jól. Mert ha azt keressük, hogy melyik társadalmi réteg beszél jobban a magyar nyelvet, a népre kell szavaznunk. Habár a magyarság ugor és török elemekből tevődött össze, mégis a honfoglaláskor már egy nyelven: az ugor eredetű alapnyelven beszélt. A hódító bolgártörökséget a meghódított ugor elem nyelvileg már jóval előbb teljesen magába olvasztotta. A magyar alaprétegnek ez a hallatlan beolvasztó ereje mai napig sem csökkent; hogy egyéb példát ne említsek, az egykor jóformán idegennyelvű Budapestet száz év alatt magyarnyelvűvé tette.

A magyar nyelv fennmaradását a magyar népnek köszönhetjük, mert a felsőbb társadalmi réteg többször hűtlen lett hozzá.

A honfoglaláskor még az ur is, a köznép is csak magyarul beszélt. A nyugati kereszténység felvétele után azonban az egyház nyelve, a latin, a felsőbb társadalmi rétegekben lassankint tért hódított. Irni-olvasni eleinte csak a papok

tudtak, rajtuk keresztül az írásbeliség is latin lett. Az egyház lett az oklevelek hiteles helye. Az egyházi iskolákban latinul tanítottak. A vegyesházbeli magyar királyok idején a műveltek egymás közt többnyire latinul beszéltek, a magyar nyelv pedig a hagyományörző réteg, a nép körében maradt meg.

Valahányszor nagy nemzeti veszedelem fenyegette a magyarságot, ösztönösen mindig hagyományaihoz menekült. A magyar nyelv is a török világ alatt jutott ismét szóhoz a nemesség körében.

A hódoltság területén a reformáció terjedésével a magyar nyelv egyre nagyobb tért hódított. A prédikátorok magyar nyelven terjesztették a hitet s a protestáns egyházak nyelve már teljesen magyar. Erdősi-Sylvester János prédikátor még klasszikus versformában, de már magyar nyelven versel. A protestáns iskolák is rendre magyar nyelvűekké váltak. Az ellenreformáció kénytelen volt hasonló fegyverhez nyulni s a XVII. század már olyan kitűnő katolikus szónokokat és írókat termelt ki, mint Pázmány Péter, akinek magyar nyelve egyúttal az akkori népnyelvnek is klasszikus példája. A »nemzetietlen« korban ugyan megegyezően erőre kapott a latin nyelv, de a magyart nem szoríthatta már vissza. Mária Terézia, II. József elnemzetietlenítési törekvései az irodalomban is mindegyre tért hódító magyar nyelvet nem tudták elnémitani. Igaz, hogy a nemzeti társadalom eleinte a magyar népnyelvet a maga paraszti mivoltában képtelen volt bevenni s előbb deákos, németes és franciás irodalmi iskolával, majd később nyelvújítással akart magasabbrendű nemzeti nyelvet létesíteni, de végül is a XVIII. században felismerte a magyar középosztály, hogy igazán jól csak az a társadalmi réteg beszélhet magyarul, amely ezer év óta sohasem beszélt más nyelven, — ez pedig a nép. Az irodalom nyelve napról-napra közeledik a népnyelvhez, azonban a magyartalanságnak még bőven vannak menedékhelyei, ilyenek például a hivatalok aktái, a magyar főváros kellőleg még nem beolvadt elemei, stb. A tanítók pedig jobb ügyhöz méltó buzgalommal üldözik az iskolában a tájnyelvet, pedig minden iskolahagyott parasztyermek visszatér a nyelvjáráshoz s számára holtig idegen marad az irodalmi nyelv, melyet hat év alatt sem tudnak belevetni.

Más nemzeteknél sokkal nagyobb megbecsülésben részesül a

népnyelv, mint Magyarországon. Jól javadalmazott intézetei vannak, melyek hatalmas munkástáborral dolgoznak a legnagyobb nemzeti kincs, a népi nyelv hagyomány összegyűjtésén. A Magyar Tudományos Akadémia ilyen irányu munkáját hasonlítani sem lehet a háromszorta kisebb finn nemzet nyelvgyűjtéséhez. Hogy egyebet ne mondjak: a magyar szókincs fele, a hely- és személynévanyag összegyűjtetlenül pusztul napról-napra, senki sem törődik vele. Etimológiai szótárunk kiadása is elakadt. Tájszótárunk hiányos. A népnyelvi gyűjtések jóformán megszűntek.

Mostohasorban van az élő nyelv is a felsőbb társadalmi rétegben. Mint Kodály Zoltán írja: »ismert történeti fejlődés eredménye, hogy a legelőkelőbb magyar körök a nemzeti kultúra ápolásában rájuk váró feladat elől már jóideje kivetkezetesen kitérnek. Magyar nyelvszokásukat, kiejtésüket pedig mintának el nem fogadhatjuk. Ez a kiejtés részint az illetők idegen származása miatt, részint a kora gyermekkorban megkezdett idegen nyelvtanulás miatt tele van idegen izzal, a magyar szokástól eltérő, tehát helytelen ejtésmóddal. Kimondhatni: a művelt magyar középosztályban a magyaros magyar beszéd a legnagyobb ritkaság. Mintha a műveltség ára az volna, hogy elveszítjük az élő beszéd magyar zamatát. S akik alulról kerülnek a középosztályba, sietnek eltanulni ezt a színtelen, semleges, sőt hibás beszédet, mert azt hiszik, ez a finom, ez az előkelő s eldobják a magukkal hozott egészséges, gazdagabb színezésű kiejtést, mert parasztnak vélik az új környezet hatása alatt.«

»A nyugati népeknél a saját nyelvük tökéletes, biztos tudása a kultúra elemi követelménye. Hozzájárul bizonyos felelősségérzet: a beszéd szinte a nemzetért való testi kiállás egy formája. Hol romlik a kiejtés? Ahol fogyatékos a nemzeti öntudat és a velejáró felelősségérzet. Ahol a nyelv tudása nem tartozik a legmagasabb kulturális ideálok közé. Ahol az idegen nyelvek tudása fontosabb, mint a nemzeti nyelvé.«

A népnyelv is egyre nagyobb mértékben romlik.

A forgalom fél évszázad óta sokkal nagyobb, mint volt azelőtt. A népi közösségek bomladozóban vannak. Ma már nem akad olyan ember, aki a faluja határán sem volt túl. A Budapesten szolgáló cseléd lányok a magasabbrendűnek vélt rossz pesti nyelvet hamar el-sajátítják s később a falun mint

anyák, többé-kevésbé idegenszerűséggel fertőzött nyelvüket örökítik gyermekeikre. Az iskola is ostromozza, kigunyolja a tájnyelvet, azt az irodalmi nyelvnél értéktelenebbnek, rosszabbnak tartja és hirdeti, így a nép hite meg-inog a saját nyelvérképében és elveszti azt a nyelvbéli biztonságát, amit szüleitől örökölt. A paraszti társadalomból kiszakadt, de még a faluban élő mesteremberek félig uri, félig paraszti beszédjét mindenki ismeri; ha ehhez még bizonyos adag tudálékosság is járul, előtünk van az ugynevezett »csizmadiabeszéd«, mely méltán nevetés tárgyja a műveltebb emberek előtt.

A magyar nyelv művelésére, a népnyelv emlékeinek összegyűjtésére, az élő nyelv ápolására mozgalmat kellene indítanunk. A tanítókat, tanárokat, lelkészeket nagyobb mértékben kellene a népnyelv szolgálatába állítani. Vigyázzunk legnagyobb nemzeti kincsünkre, mert »Nyelvében él a nemzet!«

(Folytatása a jövő vasárnap következik.)

Pán sípján

Örülj a napnak, hogyha rád nevet,
Fürödjél fényes, sugaras csókjában;
Örülj, ha itt a tavasz és ha nyár van,
Örülj, hogy látod a szép kék eget.

Hallgasd a szellőt, hogyha susog lágyan,
Hallgasd a patak vizét, mint csacsog;
Hallgasd az erdőt, hogyha dalba fog:
Gyönyörködjél a madarak dalában.

Örülj és táncolj, amíg tart e lét,
Élvezd az élet minden örömét;
Keresd mindenben a derűt, a szépet!

Ne törd fejedet, hogy mit hoz a holnap;
Gondold, hogy az sem lesz a mánál
[rosszabb],
S kiáltsd: Evőe, mégis szép az élet!

BUS PÉTER

VIKTORIA gyermek-kocsik.

modernek, elegánsak, tartósak

Gyári lerakat:
Novisád, Bulvár, Tanurdzic-palota

Bélyeg

A NOVIZSADI FILATELISTA
EGYLET KÖZLEMÉNYEI

Érdekes adatok

az újabb kiadott különféle alkalmi bélyegeinkről. Ismeretes és helyes, hogy az utóbbi idők megmaradt bélyegmennyiségeit miniszteri rendeletre megsemmisítik. Ezzel az eljárással növelik az egyes bélyegek értékét és felkeltik a gyűjtők és kereskedők bizalmát bélyegkiadásaink iránt. Előző folytatásos cikkünkben már megemlítettük az egyes kiadásokat, itt most együttesen hozzuk az egészset, könnyebb áttekintés végett.

1938 május 1-én kiadott gyermekliga bélyegekből összesen nyomtatottak 150.000 sorozatot. A 0.50 din.-ből eladtak 86.870 darabot, elégettek 61.130 darabot, 1 din.-ből eladtak 81.929 darabot, elégettek 66.071 darabot, 1.50 din.-ből eladtak 78.714 darabot, elégettek 69.286 darabot, 2 din.-ből eladtak 78.622 darabot, elégettek 69.378 darabot, ez a sorozat »Salvate Pardulos« átnyomással megjelent 100.000 példányban. 0.50 din.-ből elkelt 74.837 darab, elégettek 23.163 darabot, 1 din.-ből elkelt 74.885 darab, elégettek 23.115 darabot, 1.50 din.-ből elkelt 74.115 darab, elégettek 23.895 darabot, 2 din.-ből elkelt 74.390 darab, elégettek 23.610 darabot.

A balkáni olimpiász alkalmával kiadott sorozatból 150.000 darab volt a forgalomba bocsájtva. 0.50 din.-ből eladtak 80.042 darabot, elégettek 67.958 darabot, 1 din.-ből eladtak 78.944 darabot, elégettek 69.056 darabot, 1.50 din.-ből eladtak

79.352 darabot, elégettek 68.648 darabot, 2 din.-ből eladtak 78.188 darabot, elégettek 69.812 darabot.

A Remir kapu sorozatból volt 100.000 darab. Az 1 din.-ből eladtak 62.848 darabot, elégettek 35.152 darabot, 1.50 din.-ből eladtak 61.473 darabot, elégettek 36.527 darabot, 2 din.-ből eladtak 61.383 darabot, elégettek 36.617 darabot, 3 din.-ből eladtak 61.165 darabot, elégettek 36.835 darabot.

Az internacionális Aero kiállítás alkalmával 200.000 példányból álló sort adtak ki. Az 1 din.-ből elkelt 80.059 darab, elégettek 117.941 darabot, 1.50 din.-ből elkelt 76.891 darab, elégettek 121.109 darabot, 2 din.-ből elkelt 76.542 darab, elégettek 121.458 darab, 3 din.-ből elkelt 75.680 darab, elégettek 122.320 darabot.

Az összes fent említett sorozatokból 2000 sort visszatartottak a létesítendő postaiúgyi múzeum javára.

A Vöröskereszt bélyegekből az 1933 évi kiadásból az 0.50 din. franko bélyegből kiadtak 8.209.800 darabot, 0.50 din. portó bélyegből kiadtak 2.042.200 darabot, az első nyomási csoportnál 12¹/₂ fogazással, a második nyomási csoportnál 12¹/₂:11¹/₂ fogazással. A teljes mennyiséget felhasználták.

Az 1936 évi kiadásnál a dr. VI. Györgyevicset ábrázoló 0.50 dinárból kiadtak 2 millió darabot, elégettek 620.623 darabot, 0.75+0.50 din.-ből kiadtak 150.000 darabot, elégettek 13.810 darabot, 1.50+0.50 din.-ből kiadtak 200.000 darabot, elégettek 26.005 darabot.

Az 1938 évi kiadásu koszovói leányt ábrázoló 0.50 parásból hárommillió darab jelent meg. A megmaradt mennyiséget valószínűleg az idén felhasználják.

KÜLÖNFÉLE:

A finnországi főpostaigazgatóság rendeletére öt év előtti skart 1 kg-os csomagokban kerül eladásra (levágott blanketták) a pénz — 90 finn márka — előzetes beküldése mellett a Helsinki főposta filatelista osztályánál május 22-től megrendelhető.

A legrégibb lebetűzés 1661-ből ismeretes (angol). Az első német táboriposta pecsét 1704-ből a rendes postai pecsét 1750-ből való.

A jugoszláv 75 és 1.75 dináros levelezőlapok fekete kerettel és anélkül, Alekszandar király képével; azonkívül a 75 parás és 1.75 dináros képes levelezőlapok Petár II. király képével csak június 30-ig érvényesek.

Az új repülőbélyegből az eddig ismert hadcs fogazású 0.50 és 1 dinároson kívül (12¹/₂:11¹/₂) vannak még 2 és 2.50 din. értékek a normális 12¹/₂ fogazás helyett, 11¹/₂:12¹/₂ fogazással.

A »Jadranszka Sztrázsa« bélyegsorból 200.000 darabot adnak ki. A 0.50+0.50 vitorláshajó narancsszínű, 1+0.50 személyszállító gőzös zöld, 1.50+1 kereskedelmi hajó vörös, 2 din.+1.50 hadihajót ábrázol kék színben. A bélyegeket szeptember 6-tól adják ki november 30-ig. Bérmentesítésre érvényesek december 30-ig. A megmaradt mennyiséget elégetik.

Az első bélyegauktiót Amerikában tartották meg 1870-ben és Angliában 1872 március 18-án. Érdekes, a szász postahivatal 1863. régi leveleket, papirokat és postai nyomtatványokat (a mai skart előfutárja) adott el. Az árverésnél egy drezdai speditőr egy métermázsra ilyen régi papírért 8 tallért fizetett.

UJDONSÁGOK:

Albánia az április 12-ki átnyomásos provizoriumok után új bélyegek kiadását tervezi Viktor Emánuel képével.

Bulgária: 1 lévás zöld és 2 lévás piros, a postaalkmazottak javára.

Barloneu: 1 ama postabélyeg a Mahamjah képével.

Danzig: A nemibaj leküzdésére 3 értékből álló sor jött ki.

Görögország: a Joni szigetek és az anyaország 75 évi egyesülésének jubileumára 3 értékből álló alkalmi sort adott ki.

Hattay (Aleksandrette) az eddigi átnyomásos provizoriumokat tájképes sorozat fogja felváltani.

Letland: új jubileumi sorozatot ad ki.

Lichtenstein: 20, 30, 50 k. »hó-doló« sorozata május 14-én jelent meg. 3 fr.-os blokkformában a herceg képével és aláírásával előkészületben van.

Mexikó: a newyorki világkiállításán az alkalmi repülő sorozat 10 c. (2 millió), 20 c. (200.000), 40 c. (ötvenezer) darab megjelent.

Niederland újabb 5 értékből álló jótékonyági sorozatot adott ki ismert emberek mellképével.

Románia: I. Károly király 100 éves jubileumi évfordulójára kiadott sorozat 25 banitól 16 leig 16 értékben megjelent. Azonkívül egy 3 értékből álló alkalmi sor jött ki a newyorki kiállítás emlékére elég szép kivitelben.

Uj-Funland az angol királyi pár látogatása alkalmával külön egy 5 c. bélyeget ad ki a királyi pár képével és a címerrel. A bélyeg június 17-től július 31-ig lesz a forgalomban.

Dr. G.

— Az más, ha maga a vezér gőngyöli be a zászlót, mert tisztességes föltételeket tudott kieszközölni. De ennek lehetőségében magam sem hiszek, amíg olyan emberek garázdálkodnak Magyarországon a császár nevében, mint Karafa gróf.

— Nos, én öt magamra vállaltam, — kiáltotta élénken Arioza gróf, — s megfogom tanítani az olasz becsületre. Látni fogja egész Magyarország.

— S mit fog tenni ön, hogy Karafát párbajra kérdezte Bercsényi, — holott ő önnek parancsnoka?

— Szolgálaton kívüli ügyben fogom öt megsérteni s így nem térhet ki a velem való mérközés elől!

Az urak még sokáig beszélgettek, végre Bercsényi nevetve mondotta:

— Nos, tábornok urak, úgy veszem észre, nagyon jól találtuk magunkat egy bujdosó kuruc kalandor társaságában. Nem tudom, mit szól majd a tábornagy, ha ennek az ebédnek a híre a fülébe jut.

— Uraim, — szólt Apagyi élénken, — önök olyan ember társaságában voltak, akinek maga Karafa amnesztitá adott. Ime, a sajátmaga által aláírt oltalomlevél!

Zsebéből írást vett elő: Karafa által aláírt s megpecsételt bizonyáglevél volt az arról, hogy Apagyi Gábor, a munkácsi várvédősereg tagja, úgy mint a többiek, szabadon elhocsátott és császá-

Eredeti történelmi regény a XVII. századból.

(158)

ri kegyelemben részesült.

— Önök tehát, uraim, semmi szemrehányással sem illethetők, — tette hozzá Apagyi, — hogy oly emberrel ültek egy asztalnál, akinek maga Karafa a császár nevében kegyelmet adott.

— De hiszen önt Bécsben fölakasztották, — tréfálkozott Arioza.

— Annál jobb, — felelte szintén mosolyogva Apagyi, — önökre mindannyiukra szerencsét fog hozni, hogy akasztott emberrel ebédelték.

A hölgyek ekkor már nem voltak jelen: visszavonultak egy kis ebédutáni pihenőre.

Krisztina grófnő Johannát magával vitte belső termeibe: élénk rokonszenvet érzett a fiatal nő iránt, aki oly sok viszontagságon és veszedelmien ment keresztül az elmúlt idők alatt.

Elbeszélte övele is érdekes és hajmeresztő kalandjait, aztán nagy érdeklődéssel és fájdalmas szeretettel kérdezősködött Zrinyi Ilonáról, aki akkoriban nemcsak a férfiaknak, hanem a nőknek is bálványja volt Magyarországon.

Johanna elbeszélte mindazt, amit a fenséges hölgyről és leá-

nyáról tudott s Krisztina grófnő szemeiben nem egyszer a részvét könnye csillogott.

De mikor meghallotta, hogy Karafa rávetette a szemét elsőbb Zrinyi Ilonára, aztán Rákóczi Juliára, a grófnő a lelke mélyéig fölháborodott.

— Ó, a gyalázatos, puruttya ember! Tábori Erzsók után még a legdicsőbb magyar hölgyek kezére mer pályázn!

Az urak nemsokára átjöttek a hölgyekhez, hogy udvarlásukra legyenek.

Krisztina grófnő, aki még egészen az imént hallottak hatása alatt állott, e szavakkal fogadta a tábornokokat:

— Nos, uraim, mit szólnak hozzá: újabb nevezetes hír Karafa tábornagy urról. Rákóczi Juliánna kezére pályázik, miután Zrinyi Ilonától kosarat kapott.

Az urak meglepődve fogadták ezt az érdekes hírt.

Gróf Aspremont odalépett a grófnőhöz s érdeklődve mondotta:

— Rákóczi Julia! Csodákat beszélnek szépségéről és szelleméről. Vajjon csakugyan olyan szép és kiváló hölgy.

— Győződjék meg maga, gróf. Megmutathatom az arcképet.

A grófnő besietett az öltözőjébe s egy kis aranykeretes képpel tért vissza, amelyet átadott Aspremontnak.

A kép Rákóczi Juliát ábrázolta, igéző szépségű fiatal leányt.

Aspremont gyönyörködve nézte a képet, amely elsőrendű művész munkája volt.

— Oh, de szép, de kedves — szólt elragadtatva; olyan, mint egy harmatos virág!

— Az életben még szebb, tábornok ur, többször volt alkalmam látni az Orsolya-apácák templomában. Amellett jólelkű, szelíd teremtés. Boldog lesz az a férfi, aki elnyerheti.

Aspremont még mindig tágra nyílt szemekkel nézte a képet.

— Ön Bécsbe megy, gróf, — folytatta Bercsényinek, — személyesen meggyőződhetik szavaim igazságáról, ha egy reggeli misére abba a templomba megy.

— El fogok menni, grófnő. Női arc látása még soha sem tett rám ilyen hatást.

— Úgy látom, ön valósággal beleszeretett az arcképbe, — szólt mosolyogva a grófnő.

— Istenemre, egészen szerelmes vagyok! Szegény feleségem halála óta ez az első eset, hogy megmozdulni éreztem a szívemet.

A tábornok komoly, őszinte érzésre valló hangon mondotta ezt.

— Nos, gróf ur, a hercegkisasszony eltökélt szándéka, hogy ellentáll Kollonicsnak és nem veszi föl a fátyolt. Az a vágya, hogy

SAKK

122. SZÁMU FELADVÁNY

Világos: Kb5, Bh3 (2).
Sötét: Ka7, Hb7 (2).
Világos indul és nyer (6 pont) Megfejtése beküldendő a megjelenés utáni tizedik napig, közvetlenül rovatvezetőnk címére (Herbatin Kálmán, Bácska Topola).

MEGFEJTÉSEK:

A 121. számú feladványunk helys megfejtése: 1. Fe3, Kb6 2. Ke5! (A döntő tempónyerés) Kc6. 3. Fe5, Kxc5. 4. Kxe6, Kxb4. (Vagy 4... Kd4 5. Kd6 Ke3 6. Kc5, Kxe2. 7. Kb5, Kd3. 8. Kxa5, Kc4 9. Kb6 stb.) 5. Kd5! Kxa4. 6. Kc4! Ka3. 7. e4, e4. 8. e5, Kb2. 9. e6, a3. 10. e7, a2. 11. e8V, a1V. 12. Ve2+! (Minden más vezérlépés csak remist eredményezne.) Kc1 (Ka3) 13. Ve1+ (Vd3+) Kb2. 14. Vd2+ Kb1. 15. Kb3! és nyer

Helyesen fejtették meg: Becskai Károly (Petrovgrad), Török Péter (Kupuszina), Kosaras Emil (Beograd), Molnár Pál (Kupuszina), Maricsák József (Oszijek).

LEVELEZÉSI VERSENYÜNK

IV. csoport:

6-4. 16 Hdx2. 6-5. 14. c3.

V. csoport:

1-6. 6. Fxc4. 2-5. 6... Fb4+. 3-4. 8 0-0. 1-2. 6. a3. 2-6. 7. Ve2. 3-1. 6... Va5. 1-4. 6. 0-0 2-3. 8. Fxc6+ 3-6. 7. e5 4-5. 6... Hxd4 5-3. 7. Hf3. 6-4. 7... d5. 4-2. 7... 0-0. 5-1. 4... d5. 6-5. 5... 0-0.

ÜZENETEK:

Bitek Ellenfele a 2-3. számú jász-májában beajánlotta: 8. Fxc6+, bxc6 9. Ve? folytatást.

Farkas. Nevezését tudomásul vettém. A sorsolás a június 11-i rovatban lesz.

Girbó. A beküldött feladványok nem ütök meg a közöletesség mértékét, mert nagyon kézenfekvők a megfejtések. A kért könyveket a »Magyar Sakkvilág« adta ki és ott is rendelheti meg. (Címe: »Magyar Sakkvilág«, Kecskemét.) Utolsó kérdésére nem válaszolhatok, mert ebből a szempontból nem tartom nyilván őket.

MEGNYITÁS ISKOLA

Orthodox védelem

(53. folytatás.)

Botwinik az 1934. évi leningrádi versenyen — amelyen a legerősebb orosz mestereken kívül Dr. Euwe és Kmoeh is indultak — egy bizarrnak tetsző lépést választott Alatorzev elleni játszmájában:

1. d4	d5
2. c4	e6
3. Hf3	Hf6
4. Hc3	Fe7
5. Fg5	0-0.
6. e3	a6
7. cxd5!	exd5
8. Fd3	c6
9. Ve2	Hbd7
10. g4!	

Ezt a teoretikus újítást Botwinik ebben a játszmában alkalmazta először Világos fenyeget 11. Fxf6, Hxf6. 12. 93... 13. Fxh7+. A lépésnek az értéke nincsen még eldöntve és azt csak a gyakorlat fogja tisztázni. Ebben a játszmában hatalmas átütő ereje van.

10....	Hxg4
11. Fxh7+	Kh8
12. Ff4	Hdf6

13. Fd3	Hh5
14. h3	Hgf6
15. Fe5	Hg8
16. 0-0-0	Hgh6
17. Bdge	Fe6
18. Ve2	Ff5
19. Fxf5	Hxf5
20. Hh4	sötét feladta.

mert a tisztvesztés elkerülhetetlen. Kérem ebben a játszmában, hogy sötét 19 lépése közül 9 huszárlépés!

Ezzel a közleményünkkel befejeztük az orthodox vezérel megnyitásának elemzését és a következő rovatunkban a Manhattan (Westphalia) variánst ismertetjük. (Folytatjuk.)

272. SZÁMU JÁTSZMA

Vezérel

Játszották a Margatei verseny V. fordulóján, 1939.

Világos: Capablanca

Sötét: V. Menchik-Sztyvenson

1. d4, d5. 2. c4, e5. 3. Hc3, c5 4. cxd5, exd5. 5. Hf3, Hc6. 6. g3, Hf6 7. Fg2, Fe7 8. 0-0, 0-0. 9. dxc5, Fxc5. 10. Ha4, Fe7. 11. Fe3, He4. 12. Bc1, Fe6. 13. a3, Vd7. 14. Hc5, Hxc5. 15. Fxc5. Ffc8. 16. Vd2. Fxc5. 17. Bxc5, He7. 18. Bxc8+. 19. Hd4, Fh3. 20. Bfd1, Fxg2. 21. Kxg2. h6. 22. Vf4, a6. 23. Bf3, Bc4. 24. b3, Bc8. 25. Bde3, Kf8. 26. h4, Kg8. 27. h5, Bcd8. 28. Bef3, Bf8. 29. b4, Kh7. 30. Bfc3, Hc6. 31. Hf5, Bc8. 32. Vg4, g6. 33. hxc6+, fxc6. 34. Hxb6! Vxg4. 35. Hxg4, Bxe2. 36. Hf6+, Kh6. 37. Hxd5, Bb2. 38. He3, a5. 39. bxa5, Hxa5. 40. Hg4+, Kg5. 41. Kh3, b6. 42. Bf3, Bb1. 43. Bf7, Bh1+. 44. Kg2, Bc1. 45. He5, Hc4. 46. f4+, Kh6. 47. Hg4+ sötét feladta. Igazi Capablaca stílusú parti

SAKK-HIREK:

A németországi Stuttgartban rendezett nemzetközi mesterverseny eredménye a következő: Bogoljubov 7/8,

Richter 7, Dr. Widmár, Eliskases, Kieninger és Engels 6 1/2, Foltys 5 1/2, O'Keefe 5, Grob 4 1/2, Hes, Staldi 4, Szly 2 1/2 pont. Bogoljubov úgy látszik kezdő visszanyerni formáját.

A lyublyanai Sakkör rendkívüli közgyűlésén Dr. M. Kasal egyetemi tartárt elnökké, Ciril Widmárt pedig al-elnökké választották.

Az amszterdami verseny befejeződött. Eredménye a következő: Dr. Euwe, Flohr, Szabó 3 1/2, Kortlever, Fontein, Landau 1 1/2 pont.

Oroszország ezévi bajnoki versenyének eredménye: Botwinik 12 1/2, Kotov 11 1/2, Belavenec 11, Csehover és Makagonov 10 1/2, Bondarevskij 10. Lisicin 9, Dupinin, Löwenfisch és Ragozin 8 1/2, Panov és Rabinovics 8, Judovics és Kahn 7 1/2, Pogrebszki és Tolus 6 1/2, Csizstakov 5. Romanovszki 3 1/2 pont. A nagy nevek lassan kezdenek lemaradni, a fiatal erőkkel szembeni küzdelemben, így Löwenfisch, Ragozin, Rabinovics Romanovszki teljesen lemaradtak, míg a fiatal Kotov nagyszerűen küzdötte végig a versenyt.

Az idei országos amatőrversenyyel kapcsolatban Jugoszlávia női sakkbajnokságáért folyó versenyt is rendeznek, továbbá feladvány és végjáték készítői versenyt

Az argentin sakkszövetség értesítette az olimpiára benevezett országokat, hogy a sakkolimpiász augusztus 23-án kezdődik és szeptember 19-ig tart. Ennek fogva az európai reprezentációk is későbbben fognak indulni. Az olimpiára 40 ország nevezett. A legutóbbi jelentések szerint a magyar sakkszövetség elhatározta, hogy nem küldi ki csapatát az olimpiára. Ez helyett nagyobb szabású nemzetközi mesterversenyt szándékozik rendezni. A magyar csapat fivómaradása nagy vesztesége lenne a hatalmas nemzetközi küzdelemnek

derék, jóra való férj oldalán boldog hitves és anya lehessen. Tehát...

Aspremont, még mindig az arc-képet nézve, megsimította a homlokát.

— Mennyi idős a herceg?

— Tizenhét-tizennyolc éves?

— És én már jól bent járok a harmincasokban.

— Ne mondja, nem látszik többnek huszonnyolc évesnél... De hiszen a kor nem számít ebben az esetben. Még akkor sem, ha a nő az idősebb. Tudja ön, hogy Zrinyi Ilona és Thököli Imre közt több mint tíz évnyi a korkülönbség? És nézzen meg engemet. Hiszi-e, hogy én is ke-rek tiz esztendővel vagyok idősebb az uramnál?...

— Igazán nem hittem volna, grófnő, — szolt udvarias bókkal a tábornok. — Sohasem láttam őszei-lőbb párt, mint önk.

— Nos tehát, tábornok ur, nézzen meg Bécsben Juliánát. Öszintén kívánom, hogy sikere legyen. Ön uralkodói családból származik, már nem szeles ifju s egyike a legnagyobb tekintélyű férfiaknak a birodalomban, amellet ön a császár és a császárné kedvence is. Ilyen férjet kívánok Juliaának, aki őt és a szerencsétlen Rákóczi-családot meg tudná védelmezni a gonosz és kapzsi emberek cselszövenyeitől és fosztogatásától.

— De nem vagyok magyar...

— Majd azzá válik. Nem ön lesz az első idegen nálunk, akit a szerelem átalakít. S ha tervünk sikerül, szent meggyőződés, hogy ön hamarosan olyan magyarérezésű emberré válik, mintha itt született volna Sárosban, vagy Abaujban.

— Ön, ez mind csak színes ábr-

ránd, grófnő, — mondotta Aspremont, — de miért ne legyen nekem is egy eszményképem, akihez imádkozom? Egy nagy kegyet kérek, grófnő.

— Szóljon, tábornok ur.

— Ezt a képet kérem, addig, mig lemásoltathatom.

— Vegye, tábornok ur. S ha abból, amiről most beszélünk, valaha valóság lesz: ne feledje el, hogy Bercsényiné volt az, aki a a jövőbe látó szemmel a boldogság utját megmutatta mindkettőjüknek.

Aspremont keblébe rejtette a képet s mély meghajlással megcsókolta a grófnő kezét.

De akkor még meg sem álmodta, hogy ez az enyelgő hangú párbeszéd mily döntő fontosságot fog nyerni életében, hogy az az ut, amelyet Krisztina grófnő jelölt ki számára, a sóvárgás, a küzdelmek, de végre is csakugyan a boldogság utja lesz...

Egy hét multával már Bécsben volt gróf Aspremont Ferdinánd Gobert altábornagy, felsőmagyarországi főparancsnok. A legfelső haditanács előtt kellett jelentkeznie, amely fontos szerepet szánt neki a török elleni délvideki harcokban.

Juliánna arc-képet ott hordozta a kebelén s már az első reggel megjelent az Orsolya-templomban, az istentiszteleten.

A dús gazdag örökösödő kezére áhító udvarlók olyan állhatatosságot tanúsítottak, mint Penelope kérő: kitartóan azt remélve, hogy majd csak megakad a szeme rajtuk.

Aspremont gyanutlanul ment a templomba: meg se álmodta, hogy ott a hírhedt hozományvadászok

csoportjába kerül s csak a fejedelmű és a hercegisasszony felé vetett sóvár tekintetek és epedő sóhajok ismertették föl vele a valót.

A tábornagy előstelte magát, hogy ilyen társaságba kerül.

Hanem, amikor Juliánkára vetette a tekintetét, ez az érzés egyszerre elszállt, hogy helyet adjon egy másik, sokkal édesebb és nyugtalanítóbb érzelemnek.

Juliánna szépsége egészen elbűvölte a fiatal tábornagyot: szíve megérezte, hogy megtalálta azt az eszményképet, amelytől életének megkoronázását remélheti.

S vajjon jól lát-e? Nem valami önámító káprázat üz-e vele tündérvártékok? Mintha a hercegisasszony tekintete lopva rajta pihent volna, ismételtlen is!

Ugy is volt, valóban.

Azon a helyen, amelyet Juliánka anyja előtt tréfásan »maflasziget«-nek nevezett, oly feltűnő jelenség volt a daliás, komoly, nemes tekintetű és arclú, fiatal tábornagy, hogy a leányka szeme többször kíváncsian arrafelé tévedt.

Még oda is sugott édesanyjának:

— Mily szép, érdekes arcú férfi, édesanyám. Nem ismeri?

— Nem, leányom. Csakugyan derék uriembernek látszik.

Istentisztelet után Aspremont meglátogatta a zárda főnöknőjét, máter Honóriát, aki öneki unokatestvére volt.

— Drága és szent unokanővérem, — mondotta a tábornok, — Bécsben járva nem tudtam lemondani róla, hogy egészsége után ne kérdezősködjem. Amint látom, friss egészségnek örvend.

— Örömmel látom, hogy ugyanaz az eset önnél is, kedves unokafivérem. A harcias foglalkozás előnyére van önnök.

— Ma a templomban voltam, kedves unokanővérem...

Máter Honória mintha elmosolyodott volna. Nem állhatta meg, hogy közbe ne szóljon:

— Láttam. Önök egészen hirbe hozzák e szentelt falakat.

— Nem tudtam, hogy mindennapi bucsujárás van itt, különben más módját választottam volna, hogy lássam azokat a fenkölt lelkű hölgyeket, akiknek érdekei némiképp az én hatásköröm alá kerültek.

— Milyen vonatkozásban?

Karafa után engem neveztek ki Felső-Magyarország főparancsnokává; birtokaik ott fekszenek; roppant érdekeik fordulnak meg azon, hogy a csapatok milyen magatartást tanúsítanak a várakban s a készleteket illetően.

— De hiszen ugy tudom, hogy Kollonics biboros ur, a gyám, gondoskodott róla, hogy a jövedelmekben jogtalan csorbítás ne essék.

— Klobusiczky panaszkodott azonban nekem, hogy Karafa nem igen respektálta a bibornokot. A Hegyalján például szinte kizárólag a hadseregnek szüreteltek. Nos, ez másképp lesz ezután.

— S mit nyer vele, kedves unokatestvérem? A fejedelmesszony ismételtlen panaszkodott nekem, hogy alig jut nekik valami az óriási bevételekből.

— Nos, éppen azt a célt tüzttem magam elé, hogy ebben változás legyen.

(Folytatjuk)

Jódozfürdő

Prigrevica Sv. Ivan
Szombor mellett, Bácska
Kittünő eredménnyel gyógyít: reumát, csúzt, közhényt, női betegségeket, gyomor és bélbajokat stb. Mérsékelt árak!
A fürdőigazgatóság

KERJEN INGYENES TANULSÁGOS ARJEGYZÉKET

VILÁGHÍRŰ HANGSZEREIRŐL

LEGNAGYOBB HAZAI HANGSZERCÉGTŐL

SCHNEIDER

KIR. UDVARI SZALLITO

ZAGREB NIKOLIĆEVA IO

Hotel „ADRIA”

Njivice Otok Krk

Szusák közelében, szélétől védett helyen, szép természet, 30 szoba, első rendű hazai és bécsi konyha. 2793

A TUNÉORSZÁG NYEREMÉNYEI:

Egy doboz legkittünőbb dessert cukorka

WÄHL-féle »CONFISERIE« üzletből, Noviszád, Kralja Petra ul. II. 72.

Legszebb — legolesőbb GYERMEKFÉNYKÉPEK igazolványképek, amatőrképek, nagytások

Fotó Rózsa, Noviszád

Nikola Tesla 38 — Hívásra hához jön

Félfilés csomag prima terpentinszappant ad

ALBUS D. D. szappan-gyár

Allandóan a legjobb minőségű friss csokoládé és keksz kapható

UNION bonboniérában

Noviszád, Trg Oslobođenja 3. Tulajdonos: Kelemen Gábor — A helyes megfejtőnek csokoládét ad

Két darab finom pipereszappant ad

»ZORA«

illatszertár, Noviszád, Tanurdzsics-palota

Egy negyed tucat finom pipereszappant ad a

PRVA JUGOSZLOVENSZKA KEMICSNA TVORNICA NOVISZÁD,

gyártja a legjobb cipőkrémet, az IDOL-t és a híres KLEIN ÉS FIA-féle pipereszappantokat

Lopud sziget Dubrovnik mellett

Hotel „PRACAT”

közvetlenül a tenger mellett nagy kertes terrasszal, modern komforttal. Allandó kirándulás a környékre. — Prospektusokat ingyen küld a hotel igazgatósága. 2790

GRAND HOTEL

LOPUD SZIGETEN

Közvetlen Dubrovnik mellett

Lopud vezető szállodája, 80 komfortos szobával (folyó meleg és hideg víz) A hotel előtt a vendégeknek teljesen díjtalan strand. Allandó hangversenyek, tánc Lopud Dubrovniktól 1 óra utazás, saját motorcsónakunk

HOTEL „IGALO” Hercegnovi

Közvetlenül a tenger partján, saját stranddal, folyó meleg és hideg víz ujjonnan renovált komfortos szobákkal — Tenisz, gyönyörű park. — Kérjen prospektust! 2789

Hotel „NA PLAŽI”

Hercegnovi 2792

Hercegnovi, amely enyhe éghajlata miatt nemcsak mint fürdőhely hanem mint klimatikus gyógyhely is közismert legelőkelőbb szállodája a Hotel »NA PLAŽI«. Közvetlenül a tengerparton fekszik, saját tengeri fürdővel. Ujjonnan épült szálloda 50 modern szobával. Elsőrangú konyha

PENSION „JUGOSLAVIJA” Omis

Ismert és kedvelt konyha A sétatér mellett, a strand közelében. Szép hős kert. Rádió, zene. Minden időben tengeri hal és dalmát specialitások. 2795

HOTEL MIRAMARE MAKARSZKA

* Makarszka a dalmát tengerpart legelőkelőbb gyöngye, a Hotel Miramare Makarszka legkellemesebb szállodája

Makarszka a közel kétezerméter magas Biokovo hegység tövében fekszik, a Hotel Miramare közvetlen a strand mellett, mögötte tíz méternyre gyönyörű fenyő- és rozsmaringerő kezdődik. Kittünő konyha, minden kényelem. 3632

HOTEL KOVAČIĆ HVAR

A tengerparton a strand közelében. Modernül berendezve Jónévű ismert konyha. Díjtalan ismertető! 2801

Hotel ZAGREB OMIS

Elsőrendű étterem és kávéház. Hazai és magyar konyha Közvetlenül a strandnál Allandóan zene. Szolid árak Beszélnek magyarul is Felvilágosítás: szívesen ad a tulajdonos

HOTEL „BELLEVUE”

OMIS - Szplít mellett

Omis vezető szállodája közvetlenül a tenger partján. Modern komforttal, villanyvilágítás minden szobában és folyóvíz. A konyha és a kiszolgálás elsőrendű. Kivánatra prospektust ingyen küld az igazgatóság

HOTEL JUNIOR

Svefl Pefar - p. Krilo

Szplittől 18 kilométernyire délre, a makarszka vasútvonalon. — Saját strand. A szobából a strandra fürdőruhában. Kittünő konyha. Felvilágosítással szolgálnek a Putnik ész-szes fiókjai és a szálloda igazgatósága. Posta: Krilo—Jesenice. 2790

Napi pansio 45—65 dinár

Marjan PANSIO-VILLA RAB

Egyedülálló fekvés és gyönyörű kilátás a tengerre. Legmodernebb komfort, 40 szoba. Folyó víz, villanyvilágítás. A szálloda előtt saját strand. A vendégek fürdőruhában mehetnek fürdeni a szállodából! Elsőrendű bécsi és hazai konyha, tengeri specialitások. Legjobb dalmát és külföldi borok. Figyelmes kiszolgálás, alacsony árak. Felvilágosítással szolgál a szálloda igazgatósága

Lečiči HOTEL PALACE HVAR

Teliesen renovált meleg és hideg folyó vízzel, fürdőszobás szobákkal napos terraszokkal. Helyiségek társas összejövetelekre. Park — tenisz Napi pansio 60—100 dinárig 2794

Az Adria gyöngye Kasteli Riviéra

Grand Hotel-Pension „Danika” KAŠTEL STARI DALMACIA

Pompás fekvésű, gyönyörű vidék, csodálatos kilátással a kasteli (Solit, Trogir és Solin) öbölre, ahol szélétől védve buján tenyészik a délszaki növényzet. A Grand Hotel-Pensio „DANKA” közvetlenül a tenger mellett fekszik, amelyet saját strandjával együtt fenyőpark övez. Az ujjonnan épült szálloda modern komforttal, fürdőszobákkal, vízvezetékekkel és villanyvilágítással van ellátva. Garantált, elsőrangú konyha. Sajáttermésű borok. Vitorlázás, halászat, tánc, hangversenyek, zongora és rádió szórakoztatja a vendégeket. Autógarázs. A tengeri fürdő díjtalan.

Kétágyas szoba, teljes ellátással személyenként 45—55 din. Egyágyas szoba, teljes ellátással 65—60 din. Személyenként 2 dinár illeték.

Csoportoknak hosszabb tartózkodás esetén nagyobb engedményt nyújtunk. Tíz éven aluli gyermekért fél árat számítunk.

Kastel Stari állomáson minden vonat megáll. Split, Trogir és Solin felé minden órában közlekedik vasút, autóbusz, hajó vagy motorcsónak.

Közelebbi információkért szolgált a „Putnik” utazást iroda és a szálloda igazgatósága.

Tulajdonos: KOVACSEV MARIN

KUPARI

Dubrovnik-KUPARI

Legnagyobb fürdőhely nagy stranddal, modernül berendezett szállodák előtt. Naponta zene — Tenisz. — Olcsó árak! — Kérjen ismertetőt! Kupalište Kupari. 2788

Gyors hajójárat Velencéből és Susáktól Dalmáciába. Susákról indul naponta szerda és péntek kivételével 16 órákor. Kényelmes turistautazások Susáktól (és Velencéből) Dalmáciába valamint Susáktól (és Triesztből) Görögországba olcsó ártalányáron. Naponta többszöri összekötés az összes jugoszláv tengerparti fürdő és nyaralóhelyekkel. Prospektust és felvilágosítást ad az igazgatóság Susákon, az összes „Putnik” irodák és a „Waggon-Lits” Cook társaságok

Felső Adria vezető fürdőhelyei és szállodái:

HOTEL „Jadran” BAKAR

Teljes komfort, hideg, meleg folyóvíz. Minden este tánc Kirándulások. Kérjen prospektust. 2760

Pansio „Riviera” KRALJEVICA

Közvetlenül a tenger partján, hatalmas park közepén saját stranddal. Házi és bécsi konyha. Olcsó árak. Prospektusok. 2764

UCSKA szálloda OMISALJ, Krk szigetén

A szálloda a tenger partján van, Szusáktól 45 percrenyire. Gyönyörű tengerre nyíló terrasszal, saját stranddal, villanyvilágítással és forrásvízzel. Nyolevan szépen berendezett szobával. Érdeklődőknek a szálloda igazgatósága ismertetést küld. 2769

Hotel „Crikvenica” CRIKVENICA

Ujonnan épült modern 50 szobás szálloda teljes komforttal, folyóvízzel, balkonnal. Saját park és strand közel a kikötőhöz. Prospektust és információt a szálloda igazgatósága küld. 2761

„ZELENGAJ” vendéglő CRIKVENICA

A tengerpart mellett, modern szobákkal, fürdőszoba, terrasz. A vendégek fürdőruhában sétálhatnak a strandra. Elismert konyha, egész éven nyitva. Prospektust küld. 2675

Hotel „Biserka” OMISALJ KRK SZIGETÉN

Közvetlenül a tenger partján, saját strand, fürdőruhában sétálhat a strandra. Szép szobák, jó konyha, villanyvilágítás. 2769

PARK HOTEL „Crnković” CRIKVENICA

Speciális konyha, minden szobában hideg és meleg folyóvíz. Alacsony árak. Prospektust és felvilágosítást ad. Telefon interurban 25. 2762

HOTEL „Slavija” CRIKVENICA

A strand közelében, komfort, folyóvíz elsőrendű konyha. Információt és prospektust szívesen küld. 2676

Pansio „Danica” - „Tomsa” BAŠKA KRK SZIGETÉN

komplett pansio takszával együtt 59-60.- dinár. 2771-72

Strand Volarić - Hotel Volarić

Baška, Krk szigetén. Közismert elsőrendű ház, a strandfürdő mellett. 36 kényelmes szoba. Vízvezeték. Magyar és bécsi konyha. Figyelmes kiszolgálás. Kérje pausz árát. Tájékoztatót küldök. 2774

SELCE (Crikvenica mellett) Park Hotel „ROKAN”

közvetlenül a strand felett. Autógarázs. — Mérsékelt árak

Pansio „Nevenka” NOVI-VINODOL

Renovált modern épület, 50 méterre a fürdőtől, elsőrendű konyha. Prospektus. 2676

Hotel „ZAGREB” Senj

Vezető szálloda, folyóvíz minden szobában. Legjobb fekvés. 2768

HOTEL „GRANDIĆ” BAŠKA, Krk szigetén

Legideálisabb nyaraló hely, homokstrand, elsőrendű forrásvíz, vízvezeték, villanyvilágítás, telefon, gyógyszerár, fürdőorvos. Tenisz, golf, futbal, halászat, vitorlázás, gyönyörű kirándulóhelyek. 2773

Hotel „Večbit” BAŠKA, Krk szigetén

Gyönyörű fekvéssel közvetlenül a strandnál. 60 szoba szép kilátással az öbölre. Fürdőruhában sétálhat a strandra. Ismert kitűnő konyha, elsőrendű italok. Naponta tánc. Felvilágosítással szolgál Ljubimko Tudor. 2775

Felvilágosítással szolgál és ismertetőt küld: Opć. Turistički Odbor, a szálloda igazgatósága és a fürdő irodák

HOTEL „SLAVIJA” MALINSKA KRK SZIGETÉN

a tenger közvetlen közelében, saját parkkal, gyönyörű szobákkal, balkonnal a tengerre. Elsőrendű konyha, vitorlázás, horgászás, hangverseny. Ismertetőt ingyen küld. 2777

„Zagreb” étterem MALINSKA

Közvetlenül a tenger partján, 2 percrenyire a strandtól, szép kilátás. 15 szépen berendezett szoba, depandanzsál, kitűnő, bőséges étkezés, olcsó árak. Prospektus. Magyar tulajdonos. 2781

HOTEL „FRANKOPAN” ALEKSANDROVO KRK SZIGETÉN

Nem messze a strandtól, elismert szálloda, csendes fekvés, bécsi és házi konyha. Prospektus. 2778

Pansio „ZAGREB” Pansio „ZVONIMIR” BAŠKA, Krk szigetén

Teljes pansio az illetékekkel együtt 50-60.- dinár. 2782-3

Hotel „DRAGA” MALINSKA KRK SZIGETÉN

Tenger mellett gyönyörű fenyves erdőben, kilátással a tengerre. Bécsi konyha. Mérsékelt árak. Prospektus. 2785

Hotel „Strnad” MALINSKA

Közvetlenül a strand mellett. Modern komfort, 50 balkonos szoba, Terrasz, folyóvíz. Kérjen ismertetőt. 2779

Hotel „MALIN” MALINSKA KRK SZIGETÉN

Legmodernebb és a legkellemebb szálloda a szigeten. Teljes komfort, folyó víz, tenisz, parkett, elsőrendű konyha. Alacsony árak. Ismertetőt ingyen küld. 2786

Hotel „Adria” S. Topić, RAB

Ujonnan átépített szálloda, meleg-hideg folyóvízzel. Központi fűtés, 100 szoba. Információt szívesen ad az igazgatóság. 2780

RAB sziget tengeri fürdőhely) PARK HOTEL

a fürdő közelében a legjobb helyen. Komfortos szobák kilátással a tengerre! Elismert bécsi konyha! Mérsékelt árak! Felvilágosítások díjmentesen. 2784

„CONTINENTAL” SZÁLLODA RAB SZIGETÉN

Saját homokstrand, villanyvilágítás, folyóvíz minden szobában, hatalmas erikely napfürdőzőknek. Kilátás a nyílt tengerre. 2787

Vízszintes sorok:

1. Híres francia pedagógus, a róla elnevezett tanítási módszer felfedezője
6. Zsidó főpap, ki Jézust elítélte
11. Zamat
12. Magyar zeneszerző
14. Vissza: Elektromos egység
15. Magyar szobrász- és iparművész
18. Szekszpir király (fonet.)
19. Hindu önsanyargató remete
21. Titula
22. Rag
24. Híres filmkutya nevének egy része
25. Azonos betűk
26. Tesz
28. Agyagkorsó, melyben az egyiptomiak a Nilus vizét tartották
31. Turf műszó
32. Kötőszó
34. Palást
35. Személyes névmás
36. Görögöknél az alvilág istene
39. ...heer, tréfásan így nevezik a hollandusokat általában (uram)
40. Francia férfinév
42. Nem fölé
43. Latin nőnemű »ő«
45. Rag
46. Nagy épület magánhangzói
47. 1867-ben szül. híres német író
50. Kötőszó
51. Ond vezér fia
52. Dal idegen nyelven
53. Angol prepozíció
55. Igy — latinul
56. Viz — franciául
58. Vissza: Kipling regényhőse
60. Női becenév
62. Unitárius püspök, jeles költő volt (Vadrózsák)
64. Gyönyörű
66. Filmszínészneve
67. Francia író
69. Egymáselőtti mássalhangzók
70. Vissza: kötőszó
71. A hét vezér egyike
72. Zenei hang
74. Csapadék
75. Az első kereszties hadjárat egyik hőse, kit Tasso a »Meggzabadi-

KERESZTREJTVÉNY

Közlő: Hermann Ferenc

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
		11		12		13		14	
15	16		17	18		19		20	
21		22		23		24		25	
26	27	28	29	30		31			
	32	33	34			35			
36	37		38	39		40		41	
42		43	44		45		46		
47	48					49			
50		51			52			53	54
	55			56	57	58	59		
60	61		62			63	64	65	
66		67				68		69	
70		71			72		73		74
75					76				

tott Jeruzsálem» című eposzban megénekelt

76. Egy középkori monda hőse, ezt a mondat Wagner operában dolgozta fel

Függőleges sorok:

1. Numidiai király, életét Sallustius írta meg
2. Don Rodrigo középkori lovag mellékneve
3. Az oscigének egy módosulata
4. ...ifant, Roland kürtjének neve
5. Évszak
6. Nem jó ha az embert éri
7. Vissza: rag
8. Osztrák építész, a budai miniszterelnöki palota tervezője
9. A kör 360-ad része
10. Oroszország régi római neve
11. 1893 (†) francia történész és irodalomtörténész
12. Mindennek van
13. Viziállat
14. Zenei hang
15. Mutatószó
16. Régi súlymérték
17. Capek társadalmi színműve
18. Mesterember
19. Latin kötőszó (mert)
20. Erdei istenség (Pásztor isten) ékfelesleges
21. Francia hittudós
22. Engem — latinul
23. Személyes névmás
24. A görög abc első betűje
25. A »Bolygó hollandi« nőalakja
26. Arab bíró
27. Duplázva osztrák író
28. Északi férfinév

45. Turf műszó
48. Görög betű
49. A szivárvány istennője
50. Tépelődő, habozó dán királyfi Shakespeare-nál
54. Forgószél, a görög mitológia szerint rettentő őskori szörny
55. Női becenév
56. Fizikai műszó
57. Végtelen huzal
59. Testrészek mássalhangzói
61. Opera
62. Lónév, felesleges ékezzettel
63. Helyhatározó keverve
65. Meglepetést jelző szó ék. hibával
67. 63. függ. 2, 3, 4 betűje
68. 502 római számmal
71. T. K.
73. Azonos betűk

A múlt vasárnapi számban közölt keresztrejtvényünk helyes megfejtése:

Vízszintes sorok: 1. Arabmén, 6. Partiek, 11. Pi, 12. Démon, 14. Or, 15. Gyula, 18. Pók, 19. Omoy, 21. Yg, 22. Dob, 24. Ari, 25. CC, 26. AAO, 28. Vojtina, 31. Vas, 32. De, 34. Brema, 35. Bo, 36. Olvad, 39. Éna, 40. Milká, 42. Koa, 43. Ál, 45. Lu, 46. Gar, 47. Csillaghullás, 50. OA, 51. Gyi, 53. Sé, 54. Ála, 56. Lot, 58. Arz, 60. Ergo, 62. Ediot, 64. Alut, 66. Lea, 67. A csapra, 69. Orv. 70. IÁ, Arc, 72. Isá, 74. NŐ, 75. Élelmes, 76. Főváros.

Függőleges sorok: 1. Angyalok, 2. Apu, 3. Bild, 4. Éd, 5. Nép, 6. Pók, 7. An, 8. Romi, 9. Iró, 10. Kincstár, 13. Montenegróiak, 16. yga, 17. Aov, 19. Ara, 20. Yca, 23. Bob, 24. Ana, 27. Odvas, 29. Ire, 30. Ima, 31. Volga, 33. Ea, 35. Bi, 37. Loca, Dálya, 40. Mulya, 41. Kass, 44. Ili, 45. Lug, 48. Igló, 49. Lira, 50. Atélié, 54. Eötvös, 55. Aga, 56. Yds, 57. Top, 59. Zlo, 61. Reál, 62. Ecse, 63. Tró, 65. Urbo, 67. Arm, 68. Asv, 71. Ál, 73. Áá.

Lopud. Irást küldtünk, rejtvénye jó, üdvözljük. — P. H. Rejtvényeit félretettük.

A TUNDEORSZÁG NYEREMÉNYEI:

Egy szájharmonika vagy okarina
Schade Ádám
hangszerüzletéből. Novisád, Kralja Petra II. 52. Nagy választék, olcsó árak, szolid kiszolgálás.

Egy finom zsebkést, vagy kis ollót ad
HOSCHEK F. NOVISZÁD
és környéke legdusabban felszerelt kőszáru szaküzlete és kőszőrűs műhely
Dunavsza ul. 21.

3 darab képes zsebkendő
R. HOLIK
női és férfi divat-anyagok, selymek, függönyök és minden egyéb kézmű-árak legolcsóbb áruházából, Novisád, Kralja Alekszandra 12.

Szép ajándékot ad
BRAČA MIŠIĆ
Novisád és környéke legnagyobb könyv- és papíráru üzlete
Kr. Petra I. 14.

Fűszer csomag
MARTIN MIRKO
azelőtt Gausz Viktor)
fűszer és esemege üzletéből
RIBNYI TRG 5 — TELEFON 33--66

Jó kidolgozású fényképet csak a 20 éven át dolgozó
OSZNOVITY műtermében kap
Forduljon bizalommal hozzánk
NOVISZÁD, ZSELYEZNICSKA UL 5

Egy ötletes és szép gyermekjátékot ad a
VELIKI PARISKI MAGAZIN,
Novisád és környéke legnagyobb játékdívat és rövidáruháza.

Szép ajándékot ad
»PAPIRUS« — BUZA ERNŐ
Petrovgrad és környéke legnagyobb könyv és papíráru üzlete.

Tetszés szerint, ezüst nyaklánc, modern ezüst gyűrű vagy modern óralánc
VARGA ÁRPÁD
órás ékszerüzletéből
Novisád, Kr. Alekszandra 22

Kétszer 1/2 kg. mézes kekszet ad
KLIPPEL JÓZSEF
hygiénikus péksége Zseljeznicska 38. fióküzlet: Postanszka 1.
Készíti a legjobb bureket, süteményeket, graham kenyeret stb.

Viltany zseblámpa
IRSAJ JÓZSEF
sport és vadászfelszerelést cikkek szaküzletéből
KRALYA PETRA II. UL. 32.

Egy doboz ementhali sajt
RICHTER
speciális sajt, vaj és tejtermék üzletéből
Kralya Petra II. 5. — Telefon 28.72

Fényképtelvével
Studio Heringnél
Apolló udvar! Amatőr képek kidolgozása

Egy pár gyermekharisnya vagy kesztyű az
„olcsó PEREPATICS“
kötött és szövött áru üzletéből
Futóski put 37.

Gyermekeipő talpalást ad
Uri János
a legszebben, legjobban, legolcsóbban dolgozó uri és női cipész,
NIEMACSKA ULICA 22.

Kétszer öt-öt darab mignon-sütemény a
MIGNON cukrászdából
tulajdonos Horváth Károly, Kralya Petra II. 13. — Allandóan friss sütemény

Egy előfestett gobelint ad
„GOBELIN“
kézimunka üzlet
NOVISZÁD, KRALYA PETRA II. 20.

Egy elmés szép játéktárgy Novisád legnagyobb és legdusabban felszerelt játékaru üzletéből, a
„GOLYA“ BAZARBOL
Novisád, Kralja Petra II. 7.

Az ország legnagyobb hangszerüzletéből nagyszerű szájharmonika
TRUPPEL BÉLIA
A »Hohner« harmonikák vezérképviselője, Novisád

BUDAPEST I. 6.45: Torna. Hírek. Hang-
lemezek. • Utána: Étrend, közlemények.
10: Hírek • 10.29: Ifjúsági rádió. Dalos-zenei
utazás a Nagy Magyar Alföldön. • 10.45: Mit
nézünk meg? A Rákóczi-családnak a Nemzeti
Múzeumban levő kincseit ismerteti Pásztor
Balázs • 11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
• 12: Déli harangzó az Egyetem templomból.
Himnusz. Időjárásjelentés • 12.10: Rész Béla
cigányzenekara. Közben 12.40: Hírek • 13.20:
Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.
13.30: Hanglemezek. 1. Weber: Preciosa nyitány
(Berlini filharmonikusok, vez. Kleiber). 2. Frank
A körmenet — dal (Jane Laval). 3. Csajkov-
szkij: A bál — dal (Leonid Szobinov). 4. Pop-
per: Magyar-rapszódia (gordonka: Feuermann).
5. Raff: Szerenád — dal (Essie Eckland). 6. Du-
parc: Söhaj — dal (Rogacevcskij). 7. Strauss
János: Bor, dal, asszony — keringő (Berlini fér-
fiénekkar, vez. Micsner). 8. James: Maóri alta-
tódal (Todi dal Monte). 9. Muszorgszkij: Bolha-
dal (Lawrence Tibbett). 10. Hubay: 12. csarda-
jelenet (hegedű: Hubay Jenő). 11. Offenbach:
Hoffmann meséi — barcarola (Emmy Betten-
dorf és Karin Branzell). • 14.30: Hírek • 14.45:
A rádió műsorának ismertetése • 1: Arfo-
lyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak • 16.15:
Házartási tanácsadó. Héjjas Pálné előadása.
16.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés. Hírek
17: Hírek szlovák és ruszin nyelven • 17.10:
A rádió postája • 17.40: A rádió Szalonze-
necára. 1. Strauss János: Cigánybáró — nyitány.
2. Herbert. Keringő. 3. Moya: Dallam. 4. Zakál:
Dénese: Hamupipőke bálja. 5. Jacobi: Sybill-
részletek. 6. Ranzato: Cigánytanyán. 7. Lehár:
Részletek a Giuditta c. operettből. • 18.45: Ého-
zó embarevők. Irta Pély Zia. (Felolvasás).
19.15: Hírek • 18.25: Ember Nándor dr. zón-
gorázik. 1. Chopin: csiz-moll nocturne (Posthu-
mus mű). 2. Godowsky: Két kis kép: a) Ame-
rikai idilli; b) Erdő Tiroiban. 3. Debussy: Az el-
süllyedt székesegyház. 4. Granados: G-dur tánc.
5. Chopin: a) fisz-moll és b) h-moll mazurka.
6. Kókai: Toccata. 7. Jensen: A Manzanares
partján — spanyol románc. • 20: Komáromi
est. I. rész. Jókai, Klapka, a székesegyházak és
a hajósok városa. Közvetítés Komáromból. Be-
szélő Budinszky Sándor. (Hangfelvétel.) II. rész:
20.25-től): A Jókai Egyesület műsoros este.
Közvetítés a Komáromi Jókai Egyesület kul-
túrházából. 1. Kállay Miklós volt fölmívelésügyi
miniszter megnyitó beszéde. 2. Kossányi József
versei. 3. Szombathy Viktor novellája. 4. Ma-
gyar dalegyveleg. Előadja a Kobáromi Koszo-
rus Dalegyesület. 5. Manga János néprajzi elő-
adása. Komárom vidékéről. 6. Farkas Márta he-
gedű, zongorán kíséri Sendlein János. a) Zsolt:
Elégia; b) Hubay: A lepke. 7. Magyar diák a-
megszállás alatt. Biró Lucian benécs tanár elő-
adása. 8. Szijj Dénes dr. ny. polgármester zá-
rószavai. • 21.10: Közvetítés a Szeiffert-kávé-
házból. Csorba Gyula cigányzenekara muzsikál.
Szántó Gyula énekel. Dalok: Huszka Jenő: Da-
rumadár fenn az égen (Martos szöveg). Spala
Károly: Imádkozom az Istenhez (Székely szöveg).
Akorn Lajos: Sej, haj huszárgyerekek (Szánthó F.

szöveg); Szávozdt Richárd: Rózsabimbó (Marsali
szöveg). Csorba Gyula: Jaj de csendes a bugaci
csárdá (Szegedi szöveg); Horvay Károly: Rada-
csenyi kéknyelű (Szondy szöveg); Mihály László:
Kerekek egy csendes zugot (Szelymési szöveg);
Szentirmay Elemér: a) Csak egy kislány; b) Kis-
kendő, nagykendő. • Közben kb. 21.40: Hírek,
időjárásjelentés. • 22.29: Országos Postászé-
nekár. Vezényel Eördögn János. 1. Farkas Fe-
renc: Finn neptáncok. 2. Turry Peregrin: Rész-
let a Bűvös róza c. mesepereitől. 3. Alex: Vi-
dám közjáték. 4. Richartz: Kis balet-szvit. 5.
Rust: Szilv rapszódia. á Közben 22.40: Hírek
német, olasz, angol és francia nyelven • 23.30:
Tánclemezek • 0.05: Hírek.

BUDAPEST II. 18.25—18.40: P. János
Béla és Farkas Andor versekből adnak elő.
19.25—19.50: A földmívelésügyi minisztérium
mezőgazdasági felőrája. • 20: Hírek, lovensen-
eredmények • 20.20: Tánclemezek • 21.30: Idő-
járásjelentés.

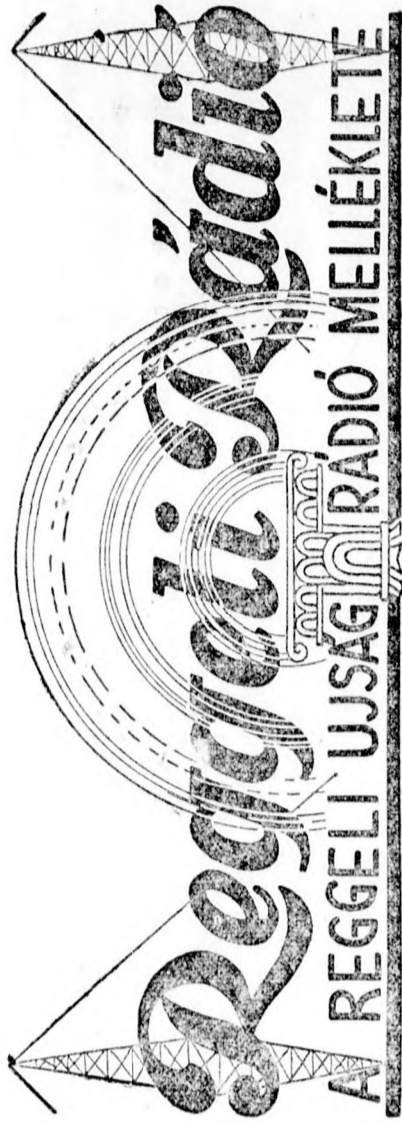
BUKAREST 6: Reggeli műsor • 12: Hírek.
Julia Vazul zenekara. Szűnetben • 13: Hírek.
14.40: Alkalmi esemény • 16 Románia ország szer-
vezet órája • 17.15: A munka és öröm szervező-
órája • 18.15: Felolvasás • 18.32: Lemezek •
19: Felolvasás • 19.15: Tánczene • 20: Úzenet
• 20.15: Rádiózenekar — Zirra zeneszerző művei
• 21: Hírek • 21.15: Tánclemezek • 22: Hírek
• 21.45: Tánclemezek • 22: Hírek • 22.15: Román
dal. és tánclemezek.

DEUTSCHLANDSENDER 6.30: Könyvny zene
• 11.30: Tarka lemezek • 12: Déli zene • 14:
Tarka lemezek • 15.15: Tánclemezek • 16: Ke-
ringődalok • 17.45: Szóvalközlet lemezek • 18:
Fuvós katonazene • 18.35: Régi szerelmi dalok
• 19.15: Dalos, zenés tarkaságok • 20.15: Dob-
rind-zenekar alt. zongora szaxofon és orgonaszó-
lával • 22: Hírek • 22.20: Mikulicz: Szvit negy
szaxofónra. Knab G-dur kis szvit zongorán • 23:
Bécs.

OLASZ MŰSOROK I. műsor: (Róma I. Eadl

I. Bologna. Bolzeno) 17.15: Új lemezek • 19.25:
Lemezek • 21: Szimfonikus hangverseny Berlin-
ből • 22: Egyfelvonásos • 22.40: A milánói mad-
rigálkór hangversenye • 23.15: Tánczene — II
műsor (Miano II). Torino I. Gerova I. Trieste. Ca-
taría és Fuma II) 17.15: Új lemezek • 19.25: Le-
mezek • 19.37: Csak Róma II: Magyar regyed
óra • 20.30: Lemezek • 21: Pit-Jill melmai 3
felvonásos operett • 23: Hírek • 23.15: Tánczene
— III műsor (Firenze) 18: Zenekepek lemezek.
• 19: Vegyes zene • 19.20: Modern dalok leme-
zek • 20.30: Könyvny zene • 21.30: Vonós köny-
lyű és tánczene • 22.10: Tánczene.

SZÓFIA I. Strauss Richard hangverseny •
20: Rádiózenekar • 21: Mozart: VIII hegedű és
tán-zene • 22.30: Népzene.
VARSÓ 11.25: Lemezek • 12.03: Lengyel da-
lok és táncok • 15.15: Cinarosa, Rameau, Dequin,
Fauchey és Mozart művek • 16.20: Rádióhármás
• 17: Tánclemezek • 18: Lengyel dalok • 18.30:
Szymanowski, Chopin és Suk. Kreisler művek •
20: Wilbó dalok és táncok • 21: Genée: A zene-
gyűlölt, operett a lembeigi rádiózenekar és éne-
kesek közreműködésével • 21.55: Tánczene.

1939. június 4-től június 10-ig

BEOGRAD. ROVIDHULLAMU ADÓALLOMÁS
(Hullámhossz 49.18 m. 0.25 kw. 6.100 ko)

VASÁRNAP: 6.45: Himnusz, pontos idő, naplár, időjárás, első hírek, műsorolvasás • 7.00:
Reggeli hangverseny • 7.45: Napi sport- és társadalmi közlemények, himnusz • 9.30: Istentiszte-
let • 12.45: Himnusz, pontos idő, hírek és jugoszláv lapszemelvények francia nyelven • 13.00:
Rádiónapló • 13.10: Hangverseny • 13.40: Hanglemezek • 14.00: Közmuvelődési elő-
adás • 14.15: Hírek, himnusz • 18: Himnusz, pontos idő, hangverseny • 18.30: és 18.45: A
14.00 órai előadás megismétlése idegen nyelven • 19.00: Hírek olasz nyelven • 19.10: Hírek •
19.30: Aktuális óra • 19.50: Napi riport • 20: Hírek negyedórás időközökben görög, török, arab
és francia nyelven • 21: Hangverseny • 21.30: Hírek • 21.45: Hírek negyedórás időközökben
görög, török, arab és francia nyelven • 21: Hangverseny • 21.30: Hírek • 21.45: Hírek negyed
órás időközökben magyar és német nyelven • 22.45: Tánclemezek • 23.15: Utolsó hírek, a más-
napi műsor ismertetése, himnusz.

KÖZNAPOKON: 6.45: Himnusz, pontos idő, naplár, időjárás, első hírek, műsorolvasás • 7.00:
Reggeli hangverseny • 7.45: Napi, sport- és társadalmi közlemények. • 8.00: Hírek, jugoszláv
lapszemelvények francia nyelven, himnusz. • 13.00: Himnusz, pontos idő, rádiónapló • 13.10:
Hangverseny • 13.40: Hanglemezek • 13.55: Tözsde • 14: Közmuvelődési előadás • 14.15: Hírek.
himnusz • 18: Himnusz, pontos idő, hanglemezek • 18.30: és 18.45: A 14 órai előadás megismét-
lése idegen nyelven • 19: Hírek olasz nyelven • 19.10: Hírek • 19.30: Aktuális óra • 19.50: Napi
riport • 20.00: Hírek negyedórás időközökben görög, török, arab és francia nyelven • 21.00:
Hangverseny • 21.30: Hírek • 21.45: Hírek negyedórás időközökben német, magyar és
angol nyelven • 22.30: Beograd éjjele, zenel séta • 23.15: Utolsó hírek, a másnapi műsor ismerte-
tése, himnusz.

Vasárnap június 4

BEOGRAD 6.45—7.20: Induló, hírek, torna,
hanglemezek, étrend • 9.25: Pontos idő, műsor-
olvasás • 9.30: Istentisztelet a görögkeleti szé-
kesegyházból, énekel az Első Beogradi Dalárda •
11.50: Vizálásijelentés • 11.59: Pontos idő • 12:
Herangzó a görögkeleti székesegyházból, szóra-
koztató lemezek • 12.35: Reklámok, lemezek
13: Rádiónapló • 13.10: Dobrila Mikics népdalo-
ket énekel, kíséri a rádió népies zenekara — I.
U. Agana, 2. Koszo moja koszo brenovana, 3. Ide
gara szvetli sze cigara; 4. Udaralo Ture u tam-
truce. 5. Sta sze csuje iza grada; 6. Dosla Drica
• 13.40: Pontos idő, hírek • 13.50: Meglepe-
tések • 16.15: Pontos idő, hírek • 13.50: Megle-
pések • 16.15: Pontos idő, műsorolvasás •
16.20: Pavle Petkovic felolvasása: A nyári gyü-

mölcs felhasználása a házbán • 16.40: Közvetítés
a népnék — Dragi Jovanovic gajdas, egy gusz-
lár és a beograd énekvoyloca • 17.30: Ivó Po-
lics felolvasása. A III. szokoliszt az Adrián •
17.45: Szórakoztató lemezek • 19.20: Reklám •
19.30: Hanglemezek • 19.40: Jugoszláv nemze-
ti óra Gyogye Szubotics felolvasása: Boka Ka-
torszka za nase eszlobogyenye • 20: Hervé: Ne-
bántsvirág, operett 3 felvonásban. Közreműködik
a nagy rádiózenekar, vezényel Jovan Szrbuly —
A szűnetben • 21: Napi riport • 22: Pontos idő,
hírek, rádiónapló, sporteredmények • 22.15: Ká-
véhézi zene 23 óráig.

LYUBIYANA 17.30: Tánczene és énekös •
19.50. Seifert Hertia zongorázik • 20.30: Rádióze-
nekár • 22.15: Lemezek

ZAGREB 20: Kamarazene • 21.45: Karének
• 22: Hírek • 22.20: Rádiózenekar.
BÉCS 6: Zene Hamburgból • 9.30: Reggeli
• 10: Vidám zene • 10.30: Zene vasár-
nap • 11.30: Schubert: VII szimfónia • 12.25:
Déli zene • 11.15: Szórakoztató zene • 16: Dalos

2

A REGGELI ÚJSÁG HETI RÁDIÓMŰSORA

zenés tarka delután ● 18: Népdalok ● 19: Brahms A dur zongorahármas ● 20:15: ... Strauss János operettjeiből ● 22:30: ...

BUDAPEST I 8: Szózat. Utána: Hanglame-

zek. 1. Kéler Béla: Rákóczi nyitány (Radlola z... Fekkar vez. Fridl Frigyes). 2. Hubay: Minck tur... 3. Lányi Viktor: ...

(Lucienne Boyer). 7. Nagypál Béla: Kisvágy, bai... 8. Jacobi: Sybil — kettős (Szabó Lajta és Szendrő Miklós). ● 15: A visszaszolgált Felvidék átlate...

nyeszkésének fejlesztése. Bathla Pál m. oszt. ta... 16:30: A Tisza. Milliterek Rezső dr. ...

17: Hírek szlovák és ruszin nyelven. ... 17:10: A Keesekmeti Vörös Keresztes Éneklő ...

18:30: A Keresztes Éneklő. ... 19: Hírek ... 20:15: ...

21: Hírek ... 22:30: ... 23:00: ...

24: ... 25: ... 26: ...

27: ... 28: ... 29: ...

REGGELI ÚJSÁG HETI RÁDIÓMŰSORA

ronyi Gyula; jegyző Komáromy Pál; Pannilino, ... 20:40: A rádió külföldi ne... 21:05: Csárdajelenet. Táncképek ...

22:30: ... 23:00: ... 23:30: ...

24: ... 25: ... 26: ...

27: ... 28: ... 29: ...

30: ... 31: ... 32: ...

33: ... 34: ... 35: ...

REGGELI ÚJSÁG HETI RÁDIÓMŰSORA

1. Szózat. Utána: Hanglamezek. 1. Kéler Béla: Rákóczi nyitány (Radlola z... 2. Hubay: Minck tur... 3. Lányi Viktor: ...

4. ... 5. ... 6. ...

7. ... 8. ... 9. ...

10. ... 11. ... 12. ...

13. ... 14. ... 15. ...

16. ... 17. ... 18. ...

Szombat
június 10

BEOGRAD 6:30—7:20: Induló hírek, torna, ... 11:50: Vizilásjelentés, ... 12:15: ...

13:30: ... 14:00: ... 14:30: ...

15:00: ... 15:30: ... 16:00: ...

16:30: ... 17:00: ... 17:30: ...

18:00: ... 18:30: ... 19:00: ...

19:30: ... 20:00: ... 20:30: ...

A REGGELI ÚJSAG HETI RADIÓMŰSORA

dala (Billy Cotton zenekara énekelt). • 22.40: Hírek német olasz angol és francia nyelven. • 23: József nádor 2 honvédszervezet zenekara, vezényel Seregi Artur — I. Oscheit. Cigánytáborban — induló. 2 Pécsi József: Petőfi — nyitány. 3 Huszka Jenő: Lili bárónő — egyveleg. 4 Waldmüller: Sztrénvári — keringő. 5 Hrubay: Opéttámor — egyveleg. • 0.05: Hírek.

BUDAPEST II. 11.15—12.15: Lovászi Terenc cigányzenekara • 15.05—15.40: Jazz-dalok hang- lemezről • 18.25—19.15: A Kecskeméti Vörös Ké- resztés Ének-ő Ifjúság hangversenye. (II rész) Közvetítés a kecskeméti Katona József színház- ból 1 a) Eárdos Lajos: Szálljon a dal; b) Halmes László: Hiszek a Szent Szívben (Éneki a Kurur- téri iskola vegyeskara vez. Bodócs Etele). 2 a) Ke- rényi György: Fűhár László; b) Kodály J. Édes- anyám kiült a kapuba; II. Két eskendeje; c) Bárdos Lajos: I. Mgyjött már a fecskemadar. II. Faluvégén (énekli a III ker iskola fiúkara vezető Székely Jenő). 3 Kerényi György Pálinkásdócs — játékdal (bemutatták a Mária-városi iskola tanu- lói, vezető Bérczné Arends Karola). 4 Kerényi György: a) Ahol én elmegyek; b) Reggel korán; c) Kocs székér (énekli a Mátyás király-téri isko- la vegyeskara vezető Hegedűs Béla). 5 Kerényi György: a) A várú halastó; b) Ha felmegyek a budai nagyhegyre; c) A cserodalt összejárat- (énekli a kohászvilágnéző III. ker. iskola ve- gyeskara vezető Piro János). 6. Katonadatok: a) Hármal ritkított már; Esik eső; c) Százados ur sejt; d) Látod-e babám; e) A kányai bíró háza (be- mutatják egyzólamúlag a Mária-városi iskolából). 19.30: Menekülés Szovjetországba. Aradi Zsolé előadás. • 20: Hírek. Időjárásjelentés. • 6. versenyeredmények. • 20.20: Haydn István gor- donkázik zongorajátékkal. 1. Eccles G-moll szo- náta 2 Schumann: Kandallónál. 3. Borodin: Sze- renád. 4. Zsolt Nándor: Bölcsődél. 5. Liszt: Conso- lation. 6. Eihari-Major: Kuruc tánc • 20.45: Literatura ivespero de Julio Baghy. (Baghy Gyu- la irodalmi estje) Eszperantónyelvi előadás. 21.15: Orosz szerzők hangfelvétel. 1. Csajkovszkij. 1812 — nyitány (Fildelfiai szimfonikusok, vez. Stok-wicki). 2. Rimski-Korszakov: Spanyol ca- price (Szánfranciák szimfonikusok, vez. Alfred Heitz). • 22: Időjárásjelentés.

BUKAREST 7.30: Reggeli műsor • 8.45: Is- tendisznélet • 11: Lemezek • 12: Hírek • 12.05: Mozsoló zene • Közben • 13.10: Hírek • 14: Gazdáknak • 16.15: Lóverseny • 17: Műszaki üzenet • 17.17: Szórakoztató zene • 19.05: Az ország óre szervezete estje • 20: Hangjáték • 21: Sport • 21.15: Tánclemezek • 22: Hírek • 22.15: Lemezek.

DEUTSCHLANDSENDER 6: Kikötői zene Hamburgból • 8: Lemezek • 9: Szórakoztató zene • 10: Dalok • 13.10: Katonazene • 14.30: Opera és operettársulatok Kern Adal szoprán, Vel- ker tenor és a lipcsei szimfonikus zenekar elő- adásában • 16: Rádiózenekar • 18: Hangjáték • 18.40: Bécsi szimfonikusok — Uray: Változatok Tittel' Simphonica sacra. • 20.15: Vidám műsor zongorára • 23: Tánczene.

A REGGELI ÚJSAG HETI RADIÓMŰSORA

szóban és dalokban • 20.15: Szimfonikusok Re- ger: Nagy Boecklin-kép. Sibelius: Tapiola Wolf: Beethoven: Beeth: var. VIII szimfonia • 22: Hírek • 22.50: Könyvű és tánczene

BRESLAU 5: Könyvű zene • 16: Haydn, We- ber és Schubert művei, utána szórakoztató zene • 18.30: Két falusi énekelő • 19: Schumann: G- moll zongoraharmonika • 20.15: Tarka est • 22: Hírek • 22.30: Lipcse

BUDAPEST I. 6.15: Torna, hírek, hangle- mezek. Utána étvend, közlemények • 10: Hí- rek • 10.20: Tejfogyszias orvosi rendezet. (Felolvasás) • 10.45: Álláskeresés Magyarhon- ban a múlt század közepén. Irta Molnár Endre (Felolvasás). • 11.10: Nemzetközi vízjelzőszol- gálat. • 12: Déli harangzó az Egyetemi-tem- plomból. Hírnusz Időjárásjelentés. • 12.10: Lengyel Gabriella hegédül zongorajátékkal. 1. a) Viváldi—Bach: Andante; b) Flocco: Allegro. 2. a) Sarasate: Álom. b) Hubay: F-dur, kon- certmarzka. 3. a) Szymanowski: Lengyel gal- lériák • 13: Rendőrzenekek. Vezényel Szőlős- Hírek • 13: Rendőrzenekek. Vezényel Szőlős- sy Ferenc. 1. Kremser: Ballett, nyitány. 2. Mail- lart: A Remete csengétyűje, ábránd. 3. Kálmán Imre: Farsang tündér, részletek. 4. Métra: Szerenád, spanyol keringő. 5. Armandola: Mo- dern balett, szvit. 6. Barna: Boszporuszi éjsza- kák. 7. Linka: Kaposvári induló. Közben kb. 13.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásje- lentés. • 14.30: Hírek • 14.45: A rádió műso- rának ismertetése. • 15: Arfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerek. • 16.15: A rádió diákfel- órája. A Kaukázus viége. Irta dr. Wehner Jó- zsef. (Felolvasás). • 17: Hírek szlovák és ruszin nyelven. • 17.10: Francia dalok (Hang- lemezről). 1. Emer: Su ti m'aimes (Jean Sablon) 2. Delmet: Virágoskor (Yvonne Gall). 3. Him- mel: Cigánytány (Tino Rossi). 4. Yvain Lysés: Croyez-moi (Lys Gauty). 5. Decker—Deryl: Az álom te vagy, tangó (Jean Lumiere). 6. Vasi- lescu—Mauprey: Ne m'oubliez pas Lyane Mai- (bier). 8. Granchant: La barque (Lucienne Bo- yer). 9. Jamín: Szeretlek (Giuseppe Lujo). • 17.40: Kemény Zsigmond. Galamb Sándor dr. előadása. • 18.10: Rádics Béla cigányzenekara. • 19.05: Sportközlemények. • 19.15: Hírek. • 19.25: Az Operaház előadásának ismertetése. • 19.30: Az Operaház előadásának közvetítése. Diszeloadás Frick Wilhelm német birodalmi belügyminiszter tiszteletére. 1. Német himnusz. 2. Magyar himnusz. 3. Gianni Schicchi. Vigjá- tek egy felvonásban. Szövegét írta Forzano G. Fordította és rendezte Nádasdy Kálmán. Zené- jét szerezte Puccini. Vezényli Ferencsik János. Személyek: Gianni Schicchi Maleczky Oszkár; Lauretta Tamás Ilona; Zita anyó Gere Lola; Rinuccio, Zita unokaöccse Sárdy János; Ghe- rardo, Buoso unokaöccse Szügyi Kálmán; Nel- la, Gherardo felesége Orosz Julia; Gherardino, Gherardo fia Halmi Béla; Betto di Signa, Bu- so sógora Háromy Imre; Simone, Buoso nagy- bátyja Koréh Endre; Marco, Simone fia ifj. To- ronyi Gyula; La Ciesca, Marco felesége Szil- vassy Margit; Spinelloccio mester, orvos To-

VARSÓ 8.15: Fuvószene • 11: Lemezek • 12.03: Katonazene • 13.15: Rádiózenekar szóló- tákkal • 16.30: Haydn, Tartini, Liszt, Rachmani- nov, Sztravinszkij és Muszorgszkij művek • 17.30: Hangverseny a rádiózenekar, énekesek és gitár- hármás közreműködésével • 19.30: Szent Teréz oratórium lemezen • 21.15: Lembergi rádiózene. Jár. Strauss: Arró a Bécsi-erdő meséi. Heyckus: II. szerenád. N-veiadomskli: A len. Wronski: Má- zurka • 22.10: BBC zenekar Londonból • 23.05: Lengyel zene.

Péntek június 9

BEOGRAD 6.30—7.20: Induló, hírek, torna, hanglemezek, étvend • 11.50: Vizálásjelentés, műsorolvasás • 11.59: Pontos idő • 12: Optenél- harangzó, szórakoztató lemezek — 1. Suppé: Banditatréfák, nyitány; 2. Millióker: Dubarry, egyveleg. 3. Strauss: Fgy éj Velencében; 4. Egy- veleg Chopin műveiből • 12.35: Reklámok utá- na a »Trboveljski szlavcs« gyermekkörüs ére- kel hanglemezek — 1. Gor csej jezero • 2. Milo- jevič: s. Szankany; 3. Mokranjac: a) Na raulu, b) Pazar zstvine; 4. Pri zibelu; 5. Bozsjj volok; 6. Pojdimo spat; 7. Kad bi ne bila veszela • 13: Rádiónapló • 13.10: Nata Pavlovics tamburaki- sérettel népdalokat énekel — 1 Mene majka neguje i gleda. 2. Oj orazi; 3. Szvi dilberi; 4. Moj sze foli opio; 5. Imala szam dilbera; 6. Kad bi ove russe male • 13.40: Pontos idő hírek, tőzsdé • 15: Közvetítés az osztályorsjiakk fő- nyvereményének huzásáról • 16.40: Pontos idő, műsorolvasás • 16.45: Népies zene. Blam harmo- nikás és a rádió népies zenekara • 17.30: A do- ni kórák-kórus érekel (hanglemezek) • 18: Szte- va Kaluzerics felolvasása: A régi Szarajevó- ból Eskuív éjszaka • 18.20: A rádió jazzzene- kara játszik • 19: Reklámok • 19.05: Donka Va- sziljevics népdalokat énekel, kísér a rádió né- pies zenekara — 1. Szkrbno vreme, 2. Grrni Bo- zse, 3. Osztanaj kolo; 4. Ucsi karaj Ganu mamr da ne odi szarna 5. Vmi sze; 6. Sto je otreiala • 19.30: Rádiónapló • 19.40: Jugoszláv neuzeti óra Szeren Sztojanovics felolvasása: Művészetli szemle • 20: Dobronics: Karnevál. Játssza a nagy rádiózenekar, vezényel dr. Vojiszláv Vuco- kovics • 21: Napi riport • 21.10: Milán Bego- vics Pusztolov pred vratima, hagiáték • 22: Pon- tos idő, hírek, rádiónapló, Putnik-közlemények • 22.20: Tánclemezek 22.45 óráig.

LYUBIYANA 18.20: Lemezek • 20: Leme- zek • 20.30: Operatárak és kettősök • 22: Hí- rek • 22.30: Lemezek.

ZAGREB 20: Csembalóverseny • 20.30: Sklad egyesület műsora • 22.20: Rádióégyes. BÉCS 6.30: Tengertzenekar • 7.10: Vidám lemezek • 8: Könyvű zene • 12: Klasszikus ze- ne • 12.25: Szórakoztató • 14.10: Vegyes leme- zek • 15.30: Népdallemezek • 16: Gráci városi zenekar M-stler barfással • 18.15: Hangképek

MÜNCHEN 6: Hajózene Hamburgból • 16: Pécs • 18: Fuvószene • 20.15: Wagner Sieg- fried, idill Utána részletek Wagner Siegfried mű- veből • 22: Hírek • 22.30: Frankfurt

OLASZ MŰSOROK I. műsor: (Róma I. Bari I Bologna Bolzano) 17: Jazzötös • 19.30: Leme- zek • 20.20: Fainelli előadása a csillagokról • 21: Nemzeti himnuszok • 21.10: Puccini: A fecs- ke, háromfelvonásos opera — II. műsor (Milánó • Torino I Genova I Trieste Catania és Róma • 19.37: Csak Róma II: Magyar negyedóra • 20.20: Farinelli előadása a csillagokról • 20.30: Leme- zek • 21.45: Egyfelvonásos • 22.20: Vivaldí: B- dur szonáta. Beethoven: Mozart változatok, utána négy apró darab • 23: Hírek • 23.15: Tánczene. — III. műsor (Firenze) 17: Vigjáték lemezek • 19: Hazafias lemezek • 20.10: Szimfonikus hang- verseny. Cimarrós: Le trame delluse. Massenet: Pestői jelenetek. Gasco: Buffalmacco; Verdi: A végzet halalma, fra. Gemlini: Andante. Cata- lani. Hullámjáró Wagner: Siegfried rajnai uta- zása • 22.55: Mandolin-együttes utána tánczene.

STUTTGART 6: Könyvű zene • 16: Nagy zenekar énekkarral és szőlislákkal • 18: Znésjá- ték • 19: Sportriportok, közben lemezek • 20.15: Vitrics kamarazene Espana America spányol. Noiret Irch megvár, Mi-siko Tanaka japán és Weikmeister Lotti német énekesével • 22: Hí- rek • 22.30: Frankfurt • 24: Kömigsberg

SZÓFIA 20: Szoprándalok • 21: Operattek- ből • 21.40: Könyvű és tánczene.

VARSO 8.15: Katonazene • 9: Rádiózenekar • 13.15: Rádiózenekar férfióssal • 16.30: Schu- bert: A moll szonáta. Schubert: Farsang • 17.30: Rádiózenekar szólóakkal • 19.30: Dalok • 20.55: Tánczene

Hétfő június 5

BEOGRAD 6.30—7.20: Induló, torna, hírek, hanglemezek, étvend • 11.50: Vizálásjelentés, műsorolvasás • 11.59: Pontos idő • 12: Optenél- ci harangzó, tamburazene • 12.35: Reklámok, népszerű hegedű lemezek (Jászolt D Araagi és Mi- sa Eliman) • 13: Rádiónapló • 13.10: Népies ze- ne, Rafaelo Blam harmonikás és a Markovic— Malek kettős • 13.40: Pontos idő hírek, tőzsdé • 16.40: Pontos idő, műsorolvasás • 16.45: Szó- rakoztató lemezek • 17: A rádiózenekar hang- versenye — Baletzene — 1. Delibes: Sylvia, 2. Hartmann: Legenda, 3. Rubinstein: A démon, 4. Gounod: Sába királyrője, 5. Delibes: A forrás. 6. Csajkovszkij: Az elvarázsolt szépség • 18: Di- mitrije C. Gyogyevics felolvasása: Az első vil- lanyvilágítás Beogradban • 19.20: Szórakoztató lemezek • 19: Reklámok • 19.05: Alefina Akub zsanova tamburakísérettel orosz románcokat éne- kel • 19.30: Rádiónapló • 19.40: Jugoszláv nem- zeti óra — Frank Mezesk (Lyublyana) felolvasá- sa: A tűzoltó szerepe az emberi társadalomban

BUCAREST 7.30: Reggeli műsor • 8.45: Is- tendisznélet • 11: Lemezek • 12: Hírek • 12.05: Mozsoló zene • Közben • 13.10: Hírek • 14: Gazdáknak • 16.15: Lóverseny • 17: Műszaki üzenet • 17.17: Szórakoztató zene • 19.05: Az ország óre szervezete estje • 20: Hangjáték • 21: Sport • 21.15: Tánclemezek • 22: Hírek • 22.15: Lemezek.

DEUTSCHLANDSENDER 6: Kikötői zene Hamburgból • 8: Lemezek • 9: Szórakoztató zene • 10: Dalok • 13.10: Katonazene • 14.30: Opera és operettársulatok Kern Adal szoprán, Vel- ker tenor és a lipcsei szimfonikus zenekar elő- adásában • 16: Rádiózenekar • 18: Hangjáték • 18.40: Bécsi szimfonikusok — Uray: Változatok Tittel' Simphonica sacra. • 20.15: Vidám műsor zongorára • 23: Tánczene.

